

ALESSANDRO D'AVENIA

Bijela kao mlijeko,
crvena kao krv

Alessandro D'Avenia

Bijela kao mlijeko,
crvena kao krv

O knjizi:

(...) Sve ima svoju boju. Svaka stvar ima svoju boju. Svaki osjećaj ima svoju boju. Tišina je bijela. Zapravo ne podnosim bijelu boju: ona je prostorno neomeđena. Bijela je boja ključna u nekoliko izreka, provesti bijelu noć znači ne spavati, drugi izraz kaže da ne postižeš željeno, vitlaš li bijelom zastavom znači da se predaješ, onda kad ostavljaš prazan, bijeli papir, onda pak da imaš bijelu, odnosno sijedu vlas... Dapače, bijela uopće nije boja. Nije ništa, poput tišine. Bez riječi, bezglasna. Tiho, bijelo. Ne podnosim ni tišinu ni samoću, što je isto.

Simbolika naslova na različite je načine povezana s Beatrice – djevojkom crvene kose i bijele krvi – koja je određena ovim dvjema bojama. Koliko god se Leo borio da kod Beatrice prevlada njena prirodna crvena boja, ona ipak iz dana u dan sve više bijeli. Beatrice je crvena zbog ljubavi i strasti koju Leo osjeća prema njoj, ali bijela zbog bolesti koja ju polako savladava... Ovo ipak nije knjiga o Beatrice – ovo je knjiga o Leu. Maštajući o Beatrice, on skuplja hrabrost za dan kada će joj prići i položiti joj svoju ljubav pred noge. Strastveni Leo će u samo jednoj godini svoga života naučiti kako bezuvjetno voljeti i pritom sebe potpuno davati ...

Bijela kao mlijeko, crvena kao krv, roman prvijenac mladog talijanskog autora Alessandra d'Avenije nadahnut je klasikom Vita nova besmrtnog Dantea Alighierija.

*Mojim roditeljima,
koji su me naučili da gledam nebo
s nogama na zemlji
Mojim učenicima,
koji me svakoga dana uče
kako da se nanovo rodim*

Sin jednoga kralja je blagovao. Režući mekani bijeli sir, poreže prst i malo krvi kapne na sir. Reče majci: "Mama, volio bih da imam ženu bijelu kao mlijeko i crvenu kao krv."

"Ah, sinko moj, ona koja je bijela, nije crvena, a ona koja je crvena, nije bijela. No ti traži, možda je pronađeš."

Ljubav triju šipaka Itala Calvina iz Talijanskih bajki

Svaka stvar ima svoju boju. Svaki osjećaj ima svoju boju. Tišina je bijela. Zapravo ne podnosim bijelu boju: ona je prostorno neomeđena. Bijela je boja ključna u nekoliko izreka, provesti bijelu noć znači ne spavati, drugi izraz kaže da ne postižeš željeno, vitlaš li bijelom zastavom znači da se predaješ, onda kad ostavljaš prazan, bijeli papir, onda pak da imaš bijelu, odnosno sijedu vlas ... Dapače, bijela uopće nije boja. Nije ništa, poput tišine. Bez riječi, bezglasna. Tiho, bijelo. Ne podnosim ni tišinu ni samoću, što je isto. Osjetim bol malo ponad želuca ili u želucu, ni sam ne znam, i ta me bol potakne da skočim na svoj skuter, sav već uništen i bez kočnica — kad ću ga više dati popraviti? — te da besciljno tumaram i mjerkam cure koje susrećem kako bih znao da nisam sam. Uzvratii mi koja pogled, znači da postojim.

Zašto sam takav? Eto, gubim se jer ne znam biti sam. Trebam ... ma ni sam ne znam što trebam. Užas! Zauzvrat imam *iPod*. E da, jer kad izađeš iz kuće i znaš da te čeka školski dan okusa prašnjava asfalta, a onda dosadni niz sastavljen od zadaće, roditelja i psa, pa opet sve to isto dok vas smrt ne rastavi, može te spasiti samo pravi nosač zvuka. Tutneš slušalice u uši i uđeš u drugu dimenziju. Pronađeš osjećaj koji ima pravu boju. Osjetim li potrebu za ljubavi, pustim *rock*. Moram li se napuniti, čisti *heavy metal*. Moram li podići samopouzdanje, slušam *rap* i razne bedastoće, ponajviše prostote. I tako nisam sam, nisam u bijelome. Netko mi pravi društvo i daje boju mojemu danu.

Ovo zvuči kao da se dosađujem. Ma ne, imao bih ja tisuću planova, deset tisuća želja, milijun snova koje bi trebalo ostvariti, milijardu stvari započeti. Pa ipak ne uspijevam započeti ni jednu jedinu, jer nikoga ne zanima. A onda sam sebe pitam, Leo, ma čemu ti sve to? Okani se, uživaj u ovome što imaš.

Život je samo jedan i kad ga ispuni bjelina moj je kompjuter najbolje sredstvo da ga obojim: uvijek se nađe netko s kim ću popričati. Moj je *nickname* Gusar, kao Johnny Depp. Naime, velika mi je prednost što znam slušati. Dobro se osjećam kad slušam. Ili pak sjedam na svoj skuter bez kočnica i besciljno lutam. Kad pak imam cilj odem do Nike, odsviramo koju, on na svojem basu, ja na električnoj gitari. Jednoga ćemo dana biti poznati, imat ćemo svoj bend, nazvat ćemo ga *Galija*. Niko mi govori da bih trebao pjevati jer imam lijep glas, ali

ja se sramim. Uz gitaru pjevaju prsti, a oni se nikad ne zacrvene. I nitko neće izvižditi gitariste, dok pjevača međutim ...

Ne može li Niko, ja se s ostalima nalazim na stajalištu autobusa ispred škole gdje je već svaki zaljubljeni dečko objavio svijetu svoju ljubav. Ondje je uvijek netko, naiđe i pokoja djevojka. Ponekad svrati i Beatrice, a ja na stajalište autobusa ispred škole odlazim zbog nje.

Čudno je to. Ujutro se nikome ne da biti u školi, a popodne su tamo svi. Zato što tad nema vampira, što je drugo ime za profesore: krvopije odlaze kući i se zatvaraju u svoje sarkofage u očekivanju novih žrtava. Premda, za razliku od vampira, profesori djeluju danju.

Naiđe li ispred škole Beatrice, to je već nešto posve drugo. Kad širom otvori svoje zelene oči prekriju joj lice. Kad raspusti crvenu kosu kao da me obasja zora. Malo riječi, sve odmjerene. Da je uspoređujem s filmom, taj žanr još bi trebalo izmisliti. Da je uspoređujem s mirisom: ranojutarnji pijesak, kad je plaža još sama s morem. Boja?

Beatrice je crvena. Kao što je ljubav crvena. Oluja. Uragan koji te pomete. Potres koji ti tijelo raznese u komadiće. Tako se osjećam svaki put kad je vidim. Ona to još ne zna, ali jednog od ovih dana ću joj svakako reći.

Da, jednog od ovih dana ću joj reći da je ona stvorena za mene, a ja za nju. I onda se više nema kud: kad sazna, sve će biti savršeno kao na filmu. Moram samo pronaći pravi trenutak i prikladnu frizuru. Jer mislim da je problem ponajviše moja kosa. Da me Beatrice zamoli, odrezao bih je. No ako zato izgubim snagu poput ovoga u priči? Nikako, Gusar si ne može odrezati kosu. Kao što ni lav bez grive nije lav. Nije moje ime uzalud Leo.

*

Jednom sam gledao dokumentarac o lavovima; iz šikare je izašao mužjak s bujnom grivom, a topao je glas najavio: "Kralj šume ima krunu na glavi." Takva je i moja kosa, slobodna i veličanstvena.

Jako je komotno imati grivu poput lavlje. Ne moraš je nikad češljati, slobodno raste, kao i sve misli koje mi se motaju po glavi. Koji put izađu i razlete se. Poklanjam ih drugima, a nalik su na mjehuriće tek otvorene *Cole* koji stvaraju onaj zamamni šum! Kosom izražavam mnogo toga. Istina je. Velika je istina to što sam rekao.

Svi me shvaćaju preko moje kose. Naime, bar oni u školi, oni dečki iz *Galije*, ostali gusari: Spužva, Štanga, Čuperak. Tata je odavno odustao. Mama je vječno kritizira. Kad me baka vidi samo što ne svisne od infarkta. (Što s devedeset godina i ne bi bilo tako strašno.)

Zašto im je tako teško razumjeti moju kosu? Isprva ti govore, *moraš biti osobit, moraš se izraziti, moraš biti svoj!* A kad pokažeš kakav si, onda *nemaš osobnosti, isti si kao drugi!* Kakvo je to trabunjanje, je li? Ma tko bi to razumio! Il' si sam svoj, il' si kao svi ostali. Uglavnom, njima nikad nije po volji. A zapravo su zavidni, osobito ćelavci. Oćelavim ubit ću se.

Ipak, ako se Beatrice ne bude svidjela moja kosa, podrezat ću je, no o tome još moram razmisliti. Recimo da ona može biti i prijelomna točka. Beatrice, ili me voli ovakvog kakav sam, s ovakvom kosom, ništa od toga, jer kako ćemo biti zajedno ako nam sitnice smetaju? Svatko mora sačuvati osobnost i prihvatiti drugog onakva kakav jest — bar tako kažu na televiziji — jer kakva je to inače ljubav? Ma daj, Beatrice, kako to ne razumiješ? Meni se na tebi sviđa sve, dakle u prednosti si. Cure vječito vode! I uvijek pobjeđuju! Kad si lijepa, svijet ti je pod nogama, biraš koga hoćeš, radiš što želiš, ponašaš se kako hoćeš ... nije važno, svi ti se ionako dive. Sretnice!

A meni se pak događa to da danima ne bih izlazio iz kuće. Osjećam se tako ružnim da bih ostao zaboran u sobi da se ne vidim u ogledalu. Bijelo. Lice mi je bijelo. Pravo mučenje. Ima dana kad sam i ja crven. Ma gdje ćeš naći takvog? Navlačim lijepu majicu, traperice koje mi dobro stoje i postajem bog: Zac Efron može biti moje potrkalo. Sam se šepirim ulicom. Prvoj koja naiđe mogao bih reći, čuj, ljepotice, izađimo večeras, želim da iskoristiš ovu nevjerojatnu priliku! To bi za tebe bilo izvrsno, dok budeš uz mene svi će upirati

pogled u tebe i šušhati: kako ga je samo uspjela upečati?! Prijateljice će ti pucati od zavisti.

Koji sam ja bog! Koji ispunjen život imam. Ne zastajem ni trenutka. Da nema škole već bih bio netko.

*

Da ne idem u školu vjerojatno bih bio odmorniji, lijep i slavan. Moja škola nosi ime po liku iz stripa *Topolino: Horacije*. Zidovi su oguljeni, hodnici prepuni prašine, školske ploče više sive negoli crne, a na otrcanim geografskim kartama kontinenti i zemlje jedva da su još vidljivi. Zidovi su u dvije boje, bijeli i smeđi poput sladoleda od vanilije s preljevom od čokolade, samo što u školi nema ničega slatkog: osim zvona na kraju dana koje kad se oglasi kao da ti govori: *Preživio si još jedan dan među tim dvobojnim zidovima. Bježi!*

Škola je korisna samo u rijetkim slučajevima: kada te uhvati malodušnost pa utoneš u bijele misli. Pitam se kamo to idem, što radim, hoću li išta postići, hoću li ... Sva sreća da u školi mogu pronaći takvih kao ja više nego igdje drugdje. O svemu razgovaramo, izbacujući iz glave misli koje ionako na koncu nikamo ne vode. Bijele misli ne donose ništa dobro i moraš ih uništiti.

U *McDonald'su* ispunjenom opojnim mc-mirisima gušim se u toplim krumpirićima dok Niko iz velike čaše srče na slamku *Colu*.

"Izbij iz glave bijele misli."

Uvijek mi to ponavlja. Niko je uvijek u pravu. Nije on meni tek tako najbolji prijatelj. On mi je nešto kao Will Turner Jacku Sparrowu. Jedan drugomu spašavamo život bar jedanput na mjesec jer tome prijatelji služe. Ja biram prijatelje. Upravo je to ono lijepo u prijateljstvu. Izabereš prijatelje i s njima ti je dobro jer si ih sam izabrao. Naprotiv, školske kolege ne biraš. Nađeš se s njima u istome razredu i često ti užasno idu na živce.

Niko je u *b* razredu, ja u *d*. Igramo u istoj nogometnoj momčadi, mi smo Gusari. Dva fenomena. A dogodi se da u razredu imaš jednu koja je vječno živčana koja se zove Elektra. Neki ljudi doista djetetu sudbinu odrede imenom. Ja se zovem Leo i to mi ime odgovara. Imao sam sreću. Leo je lav, lijep, snažan, izlazi iz šipražja poput kralja okrunjena grivom. Rikne. Ili, u mojem slučaju, barem se trudi ... Nažalost, svatko svoju sudbinu nosi u imenu. Recimo Elektra, kakvo je to ime? Podsjeća na struju, strese te već kad ga izgovoriš. Valjda je zato vječno tako živčana.

Tu je i dežurni dosadnjaković: Giacomo zvan Smrad. Opet jedno nesretno ime! Tako se zvao i Leopardi, bio je grbavac, bez prijatelja, no ipak pjesnik. S našim Giacomom nitko ne razgovara. Jer smrdi. A nitko nema hrabrosti da mu to kaže. Otkad sam se zaljubio u

Beatrice, ja se tuširam svaki dan, a jedanput na mjesec se i obrijem. Napokon, njegova stvar hoće li se prsti iii neće. Barem bi ga mama trebala upozoriti. Ali ne. Pa što ja imam s time? Ne mogu spašavati svijet. To prepuštam Spidermanu.

Nikino me podrigivanje vraća u stvarnost i, smijući se, kažem mu:

"Imaš pravo. Ne smijem misliti bijelo ..."

Niko me blago lupne po ramenu:

"Da si mi sutra pun sebe! One ljigavce treba poniziti!"

Osmijeh mi se razlije cijelim licem.

Što bi bila škola da nema nogometnih utakmica?

*

"Ne znam zašto sam to učinio ni zašto sam se tomu toliko veselio, a još manje otkud mi želja da istu stvar ponovim." Moja se životna filozofija svodi na nadahnute riječi Barta Simpsona, mogega barda i vodiča. Na primjer, danas profesorica povijesti i filozofije neće doći. Ti bokca! Imat ćemo zamjenu. Uobičajena gnjavaža.

Ne smiješ tako govoriti!

Unatoč bujici maminih prijetnji ipak ću tako govoriti. Kako drukčije? Zamjena je po definiciji koncentrat kozmičke nevolje.

Prvo: zamjena za profesora koji je već ionako dosadan, može biti samo dosada na kvadrat.

Drugo: zašto uopće itko ikoga zamjenjuje, kakav je to posao raditi umjesto nekoga tko je bolestan?

Prema tome, ne samo da je gnjavator, nego će zagnjaviti i druge. Gnjavaža na treću. Gnjavaža je ljubičasta, jer je ljubičasta boja smrti. Očekivali smo zamjenicu, ružnu kao smrt u svojoj besprijekornoj ljubičastoj opravi, kako bismo je gađali lopticama od papira u koje smo pljunuli, a njihov bi se sadržaj izlio prilikom ubojito točnih pogodaka.

Umjesto nje, ulazi mladi dečko. Sako i košulja. Točan kao sat. Oči za moj ukus previše crne. I naočale na predugačkom nosu, crne. Torba prepuna knjiga. Često ponavlja da voli to što poučava. Eto, samo nam je još trebao netko s uvjerenjem. Takvi su najgori! Ne sjećam mu se imena. Rekao je, ali baš dok sam čavrljao sa Silviom. Silvia je od onih s kojima o svemu razgovaram. Jako je volim i često je zagrlim. To joj je drago, a i meni prčinja zadovoljstvo. Ali nije moj tip. Naime, ona je ispravna: o svemu možeš razgovarati, zna slušati i dat će ti savjet. Medutim, fali joj ono nešto, privlačnost, čarolija. Ono što Beatrice ima. Ova nema crvenu kosu kao Beatrice. Jedan te Beatricin pogled navede na sanjarenje. Beatrice je crvena. Silvia je nebeski plava poput svih pravih prijatelja. A zamjenik je samo crna mrljica u jednome nepopravljivo bijelome danu.

Gnjavaža, gnjavaža, gnjavaža!

*

Crna kosa. Crne oči. Crni sako. Uglavnom, nalik je na Crnu Smrt iz *Ratova zvijezda*. Nedostaje mu samo smrtonosni dah kojim će ubijati učenike i kolege. Ne zna što bi s nama jer mu ništa nisu rekli, a profesorica Argentieri je isključila mobitel. Argentierica ima mobitel, ali se uopće ne zna služiti njime. Darovala su joj ga njezina djeca. Taj čak i snima. No ona se u to ništa ne razumije. Mobitel joj treba da bude u stalnoj vezi s mužem. Njemu je jako loše. Ima tumor, jadnik. Na kolike se ta pošast nalijepi! Ako dođe na jetru, nema pomoći. To je onda baš peh. A njezinu je mužu zahvatio upravo jetru.

Profesorica Argentieri nam o tome nikada nije govorila, za bolest smo doznali od profesorice tjelesnog Nicolosi. Njezin je muž liječnik. A Argentieričin muž ide na kemoterapiju u bolnicu u kojoj radi Nicolosi. Kvragu, ta žena baš ima peh! Dosadna je i cjepidlaka da poludiš, stalno priča o onome koji je govorio kako sve prolazi, što je meni jasno kao dan ... Ipak mi se smili kad je uhvatim kako gleda na mobitel da vidi je li je muž zvao.

Zamjenik pak nastoji održati sat i, kao i nijedan zamjenik, u tome ne uspijeva jer ga nitko ne šljivi. Štoviše, ovo nam je dobra prilika da napravimo cirkus i narugamo se neuspjehu starijeg od nas. U jednome času dižem ruku i posve ozbiljno upitam:

"Kako to da ste izabrali ovo zvanje ..."

I poluglasno dodajem:

"... za gubitnike?"

Svi se smiju. Ali on se ne da smesti.

"Kriv je moj djed."

Ovaj je totalno lud.

"Kad mi je bilo deset godina moj mi je djed pripovijedao jednu priču iz *Tisuću i jedne noći*."

Tišina.

"No sada govorimo o karolinškoj renesansi."

Cijeli razred me pogleda. Ja sam započeo, moram i nastaviti. Imaju pravo. Njihov sam junak.

"Oprostite, profesore, koja je to bila priča od njih tisuću?"

Tu i tamo pokoji podsmijeh. Tajac. Duga, vestern-tišina. Njegove oči uprte u moje.

"Mislio sam da te ne zanima pripovijest kako se postaje gubitnik ..."

Tišina. Gubim dvoboj. Ne znam što reći.

"Ne, zapravo nas ne zanima."

Istina je da me itekako zanima. Volio bih znati zašto netko uopće sanja o tome da bude gubitnik i da onda taj san i ostvari. Dapače, čini se zadovoljnim. Kolege me poprijeko gledaju. Čak me ni Silvia ne podržava:

"Ispričajte nam, profesore, zanima nas."

Pošto me i Silvia napustila, tonem u bijeli bezdan dok profesor započinje priču onim svojim prodornim očima:

"Muhamed el-Magrebi živio je u Kairu u kućici s vrtom u kojem je rasla jedna smokva, a bio je tamo i zdenac. Bio je siromašan. Jednom je usnuo i sanjao čovjeka mokra do kože kako iz usta izvlači zlatnik i govori mu: `Sreća te čeka u Perziji, u Isfahanu, ondje ćeš naći blago ... pođi!' Uto se Muhamed probudi i trkom krene. Nakon tisuću peripetija stiže u Isfahan. Dok je mrtav umoran pokušavao naći nešto za jelo, zamijene ga za lopova.

Izudaraju ga bambusovim štapom, samo što ga ne ubiše. A onda ga zapovjednik upita: 'Tko si, odakle dolaziš i zašto si došao amo?' Ovaj mu po istini kaza: 'Sanjao sam mokra čovjeka koji mi je naredio da dođem jer da me tu čeka blago. Baš lijepo, umjesto blaga, batine!' Zapovjednik se nasmija i reče: 'Eto ti, bedače, kad vjeruješ u snove. Eh, ja sam triput sanjao bijedni kućerak u Kairu s vrtom, smokvom i usto još i zdencem, a ispod zdenca krilo se golemo blago! I vidiš, ludo, nisam se odavde maknuo! Odlazi, naivčino!' Čovjek se vrati kući i počne kopati ispod zdenca u vrtu gdje nađe blago!

Ispričao je to s pravilnim stankama, poput glumca. Potmula tišina i mutni pogledi dobačeni ovomu ili onomu, poput onih što ih isijava Čuperak kada frče cigaretu s travom: loš znak. Još nam je samo trebao zamjenik dobar pripovjedač. Kraj priče dočekao sam sa smijehom.

"I to je sve?"

Zamjenik ustane, ništa ne reče nego sjedne na katedru.

"To je sve. Toga mi je dana djed objasnio da smo drukčiji od životinja koje djeluju prema prirodnome nagonu. Mi ljudi smo slobodni. I to je najveći dar koji smo dobili. Sloboda nam omogućava da postanemo nešto drugo od ovoga što jesmo. Dopušta nam da sanjamo, a snovi su srž našega života, iako često koštaju dugoga

puta i ponekih batina. `Nikad ne odustaj od snova! Ne boj se sanjati makar te drugi ismijavali,' govorio je djed, `jer inače nećeš biti svoj.' I danas pamtim sjaj u očima kojim je popratio svoje riječi."

Svi su ostali bez teksta, zadivljeni i ljutio sam se što je ovaj u centru pozornosti, umjesto da sam to ja, kao uvijek kad imamo zamjenu.

"Kakve to ima veze s podučavanjem povijesti i filozofije, profesore?" Netremice me promatra.

"Povijest je lonac pun planova koje su ostvarili ljudi, postavši veliki jer su imali hrabrosti pretočiti svoje snove u stvarnost, a filozofija je tišina u kojoj su ti snovi nastajali. Nečiji su snovi, nažalost, bili isprazni, i oni koji su ih sanjali teško su podnijeli poraz. Kad ne nastaju u tišini, snovi postaju noćne more. Povijest je, uz filozofiju, umjetnost, glazbu i književnost, najbolji način da se otkrije tko je čovjek. Aleksandar Veliki, August, Dante, Michelangelo ... svi su ti ljudi uložili svoju slobodu kako bi se mijenjali i promijenili su povijest. I u ovome je razredu možda neki budući Dante ili Michelangelo ... Možda si to baš ti!"

Profesoru oči blistaju dok govori o postupcima malih ljudi koji postadoše veliki zbog svojih snova, svoje slobode. Stvar me potresla, ali me još više potresla činjenica da slušam toga seronju.

"Tek kada čovjek vjeruje u nešto što je izvan njegova domašaja - znači u svoj san — čovječanstvo napreduje za nekoliko koraka koji mu pomažu da vjeruje u sebe sama."

Misao mu nije loša, no zvuči mi kao tipična rečenica mladog zanesenjaka. Da mi je vidjeti za koju godinu na što ćeš spasti ti i tvoji snovi! Stoga sam mu nadjenulo ime Sanjar. Lijepo je imati snove i u njih vjerovati.

"Profesore, eni su sve to pusta naklapanja."

Želio sam razumjeti vjeruje li u to što govori, ili je jednostavno sve to umislio kako bi ispunio bijedan život kojim živi. Sanjar me pogleda ravno u oči i nakon tihe stanke upita:

"Čega se bojiš?"

Srećom, zvono je spasilo moje misli koje su odjednom postale nijeme i bijele.

*

Ničega se ja ne bojim. Pohađam treći gimnazije. Klasične. Tako su željeli roditelji. Meni je bilo svejedno. Mama je išla u klasičnu. Tata je išao u klasičnu. Baka je oličenje klasične škole. Samo naš pas ne spada u klasičare.

Širi ti vidike, otvara obzorje, sređuje misli, lakše se prilagođavaš novomu ... I izluđuje te od jutra do večeri.

Upravo tako. Nema ni jednog razloga da bilo tko pohađa tu školu. Bar mi to profesori nisu uspjeli objasniti. Prvi dan u gimnaziji: predstavljanja, pokazivanje zgrade, upoznavanje s profesorima. Nešto poput izleta u zoološki vrt. Profesori su zaštićena vrsta za koju se nadam da će zauvijek izumrijeti ...

Nakon toga uvodni test provjere razine znanja svakoga od nas. Poslije toplog dočeka ... pakao: svedeni smo na sjene i prah. Zadaci, predavanja, ispitivanja kakva još nisam doživio. U osnovnoj bih učio nekih pola sata, ako i toliko. Zatim bih otišao na nogomet gdje god se može igrati, bilo u hodnik ili na parkiralište. U najgorem slučaju na *PlayStationu*.

Gimnazija je bila nešto posve drugo. Ako hoćeš proći razred, moraš učiti. Premda nisam puno učio jer čovjek radi nešto u što vjeruje. Nijedan me profesor nije uvjerio da to vrijedi truda. Ako nije uspjelo nekome tko je tomu posvetio život, zašto bih se onda ja zalagao?

Provjerio sam Sanjarov blog. Da, zamjenik iz povijesti i filozofije ima svoj blog i bio sam radoznao što piše. Profesori nemaju stvaran život izvan škole. Izvan škole ne postoje. Htio sam vidjeti o čemu govori netko tko ni o čemu ne zna ništa. Raspredao je o filmu koji je po tko zna koji put gledao: *Prolazni trenutak*^[1]. Kaže da osjeća istu strast za podučavanjem kao i protagonist filma. Misli da mu je upravo taj film otkrio koja je njegova zadaća na Zemlji. Tekst završava tajanstvenom, krasnom rečenicom: "Pronađi ljepotu ma gdje bila i darovati je onomu pokraj sebe. Zato sam došao na ovaj svijet."

Moram priznati da se profesor Sanjar zna lijepo izraziti. U te se dvije rečenice vidi kako je shvatio što je njegov život. Dakako, trideset mu je godina i razumljivo da je shvatio. Samo što malo tko zna to reći na tako jasan način. On je u mojoj dobi već dao smisao svojemu snu. Sagledao je cilj i dosegno ga.

Meni je šesnaest godina i ni o čemu posebno ne sanjam, osim onih snova noću, kojih se ujutro ne sjećam. Erika-piše-se-s-k tumači da

snovi ovise o našoj reinkarnaciji, odnosno o onome što smo bili u prošleme životu. Poput ovoga nogometaša koji tvrdi da je u prošleme životu bio guska, što mu možda i odgovara jer je nogometaš. Erika-piše-se-s-k kaže da je bila jasmin. Zato uvijek onako fino miriše. Sviđa mi se miris Erike-piše-se-s-k.

Ne vjerujem da sam se ikada reinkarnirao. No da moram birati, prije bih izabrao životinja nego biljku: lava, tigra, škorpiona ... Svakako je ovo s reinkarnacijom upitno i odveć zamršeno da sada na to mislim, a i ne sjećam se ničeg iz razdoblja lavljeg života, iako mi je ostala griva, a lavlju snagu osjećam u krvi.

Očito sam bio lav i stoga se zovem Leo. Leo na latinskome znači lav. *Leo rugens* znači "lav koji riče".

Sve u svemu, idem u treći razred klasične gimnazije, prethodne dvije sam završio ni sam ne znam kako. Prve godine dopunska iz grčkog i matematike. Druge samo iz grčkog. Grčki je bauk u školi. Gorak je i koristan samo kod poteškoća s probavom koju iznimno pospješuje u dane ispitivanja ...

Za to je kriva Massaronica. Najveća cjepidlaka i nemilosrdnica na školi. Ima krzno od pseće dlake koje vječno nosi. Odijeva se na dva načina: nosi krznjak od zimske, jesenske i proljetne pseće dlake, a ljeti od ljetne. Kako netko može tako živjeti? Da nije u prijašnjem životu bila pas? Zabavljam se određujući ljudima prošle živote, tako lakše objašnjavam njihov karakter.

Beatrice je, na primjer, u prošleme životu zacijelo bila zvijezda. Samo zvijezde oko sebe šire tu iskričavu svjetlost. Vidiš ih udaljene milijune svjetlosnih godina. One su koncentrat crvene, sjajne, svjetleće materije. Takva je i Beatrice. Na stotinjak metara se vidi kako joj plamti crvena kosa. Tko zna hoću li je jednoga dana uspjeti poljubiti. Usput, uskoro joj je rođendan. Možda me pozove na proslavu. Danas ću popodne otići na stajalište autobusa ispred škole da je vidim. Beatrice je crveno vino. Opija me: volim je.

*

Kada je poslijepodne prvenstvena utakmica ni za što drugo nemaš vremena. Smireno pripremaš um i obuzdavaš emocije. Svaki je pokret važan i mora biti savršen. Najdraži mi je trenutak kad navlačim sokne koje mi lagano miluju potkoljenu, kao da ulazim u starinski oklop srednjovjekovnog viteza.

Današnji su protivnici iz drugoga *b*. Odred tatinih sinova. Moramo ih potući. Gusari protiv Šminkera. Ishod je siguran, ali broj mrtvih nije. Izbacit ćemo ih što je najviše moguće. Sintetička trava na igralištu treće generacije draži mi svaki živac u tijelu. I evo nas gdje blistamo u jesenjem poslijepodnevu, još toplome, u svojim crvenim majicama s gusarskom glavom po sredini ispod koje piše *Gusari*.

Svi smo ovdje: Niko, Čuperak, Štanga i Spužva, više nalik na blindirana vrata nego na vratara. Imamo ispravan stav. U tome je razlika. Osim toga ovi drugi su puni bubuljica pa više sliče grani s kvrgama nego šminkerima.

Nemaju vremena ni shvatiti s kim imaju posla, a mi im već zabijamo dva gola. Jedan je zabio Niko, drugi ja. Dva gusara iz kaznenog prostora. I zatvorenih očiju jedan uvijek zna gdje se nalazi drugi, rame uz rame, poput dva brata. Dok još uživam u preciznome šutu u kut mreže, primjećujem Silviju kako prati utakmicu s prijateljicama: s njome su Erika-piše-se-s-k, Elektra, Štanga, Eli, Fra i Barbie. Čavrljaju. Uvijek ista priča. Utakmica curama ne znači ništa. Samo mi Silvia plješće za gol. A ja joj šaljem poljubac, kako to već rade veliki igrači da zahvale publici. Jednom će mi Beatrice poslati taj poljubac. Posvetit ću joj najljepši gol i trčat ću prema publici da svi vide moju majicu s natpisom "I belong to Beatrice".

*

Umro je Argentieričin suprug. Više je nećemo vidjeti. Odlučila je otići u prijevremenu mirovinu. Shrvana je. Naravno, ima dobru djecu koja su uz nju, ali muž je bio smisao njezina života jer povijest i filozofija to već odavno nisu. Ostaje nam Sanjar: ti zamjenici očito donose nesreću ... kako bi se dočepali posla čak će usmrtiti muževe jadnih nastavnica.

Kako bilo, moramo ići na sprovod Argentieričina muža, a ja se u takvim prigodama ne snalazim. Ne znam kako da se odjenem. Silvia kaže, a jedina je kojoj vjerujem kad je riječ o lijepim manirama, da moram biti u tamnome, recimo plava vesta i košulja. Mogu biti u trapericama jer nemam drugih hlača. U crkvi je jako puno ljudi iz škole. Smjestio sam se u zadnju klupu jer ne znam kada moram ustati, a kad sjesti. I što ću ako nabasam na profesoricu? Što se u takvim prigodama kaže? Izraz sućut — je li to prava riječ — zvuči mi nekako prosto. Bolje da ja ostanem straga, da se pomiješam s grupom, nevidljiv i nevažan.

Obred vodi svećenik koji mi predaje vjeronauk. Gandalf, ima sićušno tijelo, gotovo džepnog formata i milijun tihih, živahnih bora zbog kojih ga svi u školi zovemo Gandalf prema vješcu iz *Gospodara prstenova*.

U prvoj klupi sjedi profesorica Argentieri, crna izvana, bijela iznutra. Rupčićem briše suze, pokraj nje sjede djeca. Muškarac od četrdesetak godina i nešto mlađa žena, i ta uopće nije loša. Profesorska su djeca vječna tajna, nikad ne znaš imaju li profesori normalnu djecu. Jer vjerojatno ih poučavaju od jutra do mraka! Mora da je to grozno ...

Međutim, profesorica Argentieri plače i zbog toga mi je žao. Na kraju — gotovo da je bilo i namjerno — pogledi nam se sretnu, oči joj zastanu na mojima kao da očekuje nešto. Nasmiješim joj se. Jedino mi je to palo na pamet. Ona ponikne glavom i izađe iz drvene klupe. Pravi sam gusar. Jedino što znam učiniti pred ženom kojoj je umro muž jest da joj se nasmiješim. Osjećam se krivim. Zacijelo sam trebao nešto reći. No u nekim se situacijama ne znam ponašati, i što sam ja tomu kriv?

Vratio sam se doma i nije mi bilo ni do čega. Želim biti sam, a ne podnosim bjelinu. Pustim glazbu i odem na internet. S Nikom komentiram pogreb.

Tko zna gdje je sad Argentieričin muž.

Je li se reinkarnirao?

Pretvorio u prah?

Trpi ii bol?

Nadam se da ne jer se već dosta napatio. Niko ne zna. Misli da postoji nešto poslije. On se doduše ne bi volio reinkarnirati u muhu. Otkud mu sad muha? Objašnjava da je to zato što mu svi u kući govore da je dosadan kao muha.

Usput, zapravo baš i ne tako usput, ne smijem zaboraviti Beatricin rođendan. Upravo joj šaljem SMS: "*Ciao, Beatrice, ja sam Leo iz trećeg d, onaj s ludom kosom. Približava se tvoj rodendan. Što ćeš lijepo raditi? Duskora, Leo:)*" Nije mi odgovorila. Kao i obično, sve sam uprskao. Tko zna što sada Beatrice misli. Jedan od napasnika pokušava porukom. Tišina mi leđi srce kao da ličilac hoće zidove premazati bijelom bojom, briše Beatricino ime i prekriva ga jednoličnim premazom. Tupa bol, strah i samoća izlaze iz mog mobitela i razdiru mi utrobu ...

Prvo pogreb pa onda Beatrice koja ne odgovara. Dvije se bijele željezne rolete spuštaju, usto na onoj trošnjoj piše "Zabranjeno zaustavljanje", pa se mičem. Ne smijem na nju misliti. Kako da to postignem?

Zovem Silviju. Dva sata smo na telefonu. Jasno joj je da samo trebam nekoga pokraj sebe i to mi kaže. Razumije me ma o čemu razgovarali. Silvia je zacijelo u prijašnjem životu bila anđeo. Sve shvati u letu, sigurno su i anđeli takvi, inače ne bi imali krila. Bar tako kaže Časna (naša jako pobožna prijateljica Anna iz razreda), svatko ima uza se svog anđela čuvara. Dovoljno je da anđelima kažeš što ti se dogodilo i oni već uhvate uzrok. Ne vjerujem u to. Iako mislim da je Silvia moj anđeo čuvar. Nekako sam odahnuo. Kao da je s mene dignula one dvije željezne rolete. Poželjeli smo jedno drugomu laku noć i zaspao sam smiren zato što s njom uvijek mogu razgovarati. Nadam se da će Silvia zauvijek biti tu, pa i kad odrastemo. Ali ja volim Beatrice.

Prije nego što će me svladati san, bacim oko na zaslon mobitela. Poruka! Bit će Beatricina poruka: spas u posljednji čas. "Ne uspiješ li zaspati, ovdje sam. S."

Kako bih želio da umjesto S. piše B ...

*

Dajte mi skuter, makar i najmanji, i pokrenut ću svijet. Upravo tako, jer kad dođeš pred školu i ondje zatekneš Beatrice s prijateljima, nema ničega ljepšeg. Nemam se hrabrosti zaustaviti, mogla bi mi pred svima reći da joj više ne šaljem one glupe poruke. Stoga samo onuda prođem, a bujna mi kosa što viri iz kacige leprša na vjetru te joj dobacujem pogled sličan Kupidovoj strijeli koja pogađa samo nju. Dovoljno da me ispuni izvanrednom snagom. Istina je, jer bez toga ću ispunjenja završiti na pornostranicama i zabrazditi. Onda ću biti još tužniji i zvat ću Silviju, a kako joj ne mogu reći istinu, morat ću govoriti o nečemu drugom. Ma može li se o tome s ikime razgovarati?

Sva sreća što se zvijezda crvenih zraka okrenula da me pogleda. Zna da sam ja autor one poruke i pogledom mi daje na znanje da moje postojanje na ovome svijetu ima neki razlog. Spašen sam!

Letim na svojem motoru ulicama zatrpanim automobilima, a meni se čini da sam sam. Sav vjetar ovoga svijeta miluje mi lice, a ja ga udišem kao što se udiše sloboda. Pjevam "ti si prva misao s kojom se ujutro budim", a kad se doista razbudim, već je pao mrak.

Unedogled sam lebdio na letećem sagu, nesvjestan prolaznosti vremena. Kad si zaljubljen, vrijeme ne smije postojati. Ali, moja mama postoji, nije zaljubljena u Beatrice i bjesni jer ne zna gdje sam. I opet, što ja tu mogu? To je ljubav. Crveni trenuci života ne znaju za sat. *Može li se znati što je s tobom?* Odrasli se ne sjećaju kako je biti zaljubljen. Kakvoga smisla ima to objašnjavati nekome komu je sjećanje izbljedjelo? Kao da slijepcu opisuješ crvenu boju. Dakle mama to ne razumije i osim toga hoće da ja svakoga dana vodim Terminatora da se olakša.

Terminator je jazavčar koji kod nas živi kao u pansionu. Jede, potom se izvali na trbuh dugačak metar i pol i ispiški milijun litara tekućine. Vodim ga da obavi nuždu samo kad mi se ne da pisati zadaću pa ga puštam da se satima cijedi dok ja gledam izloge i djevojke. Tko zna zašto muškarci kupnju pse? Valjda zato da bi zaposlili Filipinke koje ih onda vode da obavljaju nuždu. Park vrvi Filipinkama i psima. Nemaš li Filipinku, popušiš kao ja. Ipak, životinje su samo statisti. Terminator zna piškiti i to je pasji život.

Ne mogu zaspati. Zaljubljen sam, a kad si zaljubljen najmanje što ti se može dogoditi je da ne spavaš. Tada i najcrnja noć postaje

crvena. Toliko se stvari u ludoj jurnjavi mota po glavi da bi ih najradije sve skupio na hrpu da se smire, ali ni srce ti ne da mira. Čudno je i to što ti sve izgleda lijepo. Živiš svakidašnjim životom, sve isto, ista dosada. Zaljubiš se i isti taj život postaje zanimljiv i drukčiji. Znaš da si u istome svijetu u kojem i Beatrice i nikomu ništa ako nisi naučio gradivo, ako se probuši guma na motoru, ako Terminator hoće van i kiša pada, a ti nemaš kišobran. Nije ti važno jer znaš da će sve to proći. Ali ljubav neće. Tvoja crvena zvijezda će zauvijek sjati. Beatrice je tu, u tvojem je srcu velika ljubav, maštaš o njoj i nitko ti je ne može oduzeti jer se nalazi ondje gdje do nje nitko ne može doprijeti. Ne znam kako da je opišem: nadam se da nikada neće proći.

S tom nadom u srcu uspio sam zaspati. Dovoljno je da je Beatrice tu i život se svakim danom obnavlja. Zbog ljubavi se život obnavlja. Velika je istina to što sam rekao, ne smijem zaboraviti. Jako mnogo toga zaboravim što otkrijem. Zapravo, svjestan sam da bi mi jednom moglo poslužiti, ali ipak zaboravim, kao što to čine odrasli. To je u osnovi bar polovice svjetskih zâla. *U moje vrijeme takvi problemi nisu postojali.* Naravno! U tvoje vrijeme!

Možda da to što otkrijem negdje zapišem pa neću zaboraviti ni ponavljati iste pogreške. Imam jako loše pamćenje. Za to su mi krivi roditelji: loš DNK. Ima nešto što ne zaboravljam: sutra je prvenstvena nogometna utakmica.

Nije točno. Još nešto nisam zaboravio. Beatrice mi nije odgovorila na poruku. Više nemam nade. Pokrijte me bijelom plahtom kao mumiju.

*

Gandalf je čovjek-vjetar, doima se kao da će svakoga časa odletjeti poput loptice i pitaš se kako uspijeva održati red među gimnazijskim barabama. On se međutim bez prestanka smješka. Sve mramorne školske podove prekrio je svojim osmijesima. Kad god ga sretnoš nasmiješi se, pa i kad ulazi u školu, za razliku od drugih profesora. Ostavlja dojam da taj smiješak i nije njegov.

Uđe u razred, nasmiješi se i šuti. Zatim na ploču napiše rečenicu i svi čekamo taj trenutak. Kad je danas ušao, napisao je: "Tvoje je blago ondje gdje ti je srce."

Krene dobro znana igra.

"Jovanotti!"

"Ne."

"Max Pezzali?"

"Ni ja."

"Elisa?"

"Ne. Dalje ..."

"Battisti?"

"Ne."

"Znam!"

Urlik s dna razreda, raširene ruke u teatralnoj gesti koja prethodi pobjedi:

"Bajo Patak!"

Razred se trese od smijeha.

Smije se i Gandalf, ali šuti. Netremice nas promatra, a zatim kaže:

"Isus Krist."

"Uvijek neka kvaka," pobunim se ja, "vi doista ne možete bez Njega?"

"Misliš da bih hodao okolo ovako odjeven da mogu?" Smiješi se.

"Što znači ta rečenica?"

I dalje se smiješi.

"Što mislite?"

"I Gollum uvijek kaže *moje blago*. Ne misli ni na što drugo, pa je tamo i njegovo srce", objašnjava Časna. Uglavnom šuti, ali kad nešto kaže onda to ima smisla.

"Ne znam tko je taj Gollum, ali ako ti tako kažeš, slažem se."

Gandalf ne zna za Golluma, zvuči nevjerovatno, ali je tako. Zatim nastavlja:

"To znači, kad nam se čini da ni na što ne mislimo, zapravo mislimo na ono što nam je na srcu. Ljubav je poput sile teže, nevidljiva je i sveobuhvatna, reći ćemo da je fizička. Nage srce, oči i riječi neizbježno, a da mi to i ne primjećujemo, usmjerene su na ono što volimo, kao jabuka privučena silom teže."

"Ako ništa ne volimo?"

"Nemoguće. Zamisli da ne postoji Zemljina sila teže? Prostor bez sile teže? Vječno bi se sudarali sami sa sobom. Čak onaj koji misli da ništa ne voli, nešto voli. I misli mu lete onamo, a da toga nije svjestan. Nije hitno volimo li, nego što volimo. Ljudi se uvijek nečemu dive: ljepoti, inteligenciji, novcu, zdravlju, Bogu ..."

"Kako se Bog može voljeti kad se ne može dodirnuti?"

"Bog se može dodirnuti."

"Gdje?"

"Po tijelu, euharistijom."

"Profesore, to se samo tako kaže ... To je slika ..."

"Mislite li da bih posvetio život nečemu što se samo tako kaže? Što ti voliš, Leo, na što misliš kada ni na što ne misliš?"

Šutim jer se sramim odgovoriti naglas. Silvia je uprla oči u mene kao da čeka točan odgovor kod ispitivanja, spremna da šapne ako ne znam. Odgovor znam i želio bih ga objaviti cijelom svijetu: Beatrice je moja sila teže, moja privlačnost, moja krv, moja crvena boja.

"Ja mislim na crvenu boju."

Netko se nasmije, misleći da sam opet izvalio nešto.

Gandalf je shvatio da se ne šalim.

"Kakva je ta crvena boja?"

"Poput njezine kose."

Svi me gledaju kao da sam se prije škole napušio. Jedino Silvia razumije, gleda me suosjećajno.

Gandalf me gleda ravno u oči, dapače, prodire u moje oči.

Smješka se.

"I mene se tako doima."

"Kako?"

"Poput njezine krvi."

Mi sada njega gledamo kao da je popušio koju.

Odlazi do školske ploče i šutke ispisuje: "Moja je ljubav bijela i jarkocrvena."

I igra ponovno počinje.

Takvi su Gandalfovi sati: nastaju u jednom času, a on kao da uvijek ima gotovu rečenicu spremnu da je izvuče iz čarobne knjige ...

Ovu rečenicu pak nitko nije znao, a kad nam je objavio da se nalazi u Bibliji, nitko nije vjerovao, pa smo dobili zadaću i iz vjeronauka: pročitati *Pjesmu nad pjesmama*.

Za zadaće iz vjeronauka ionako nikoga nije briga.

U životu radiš samo ono za što dobivaš ocjenu.

*

Nema ničega boljeg od sljedećeg rasporeda s Nikom.

Lagani ručak u *McDonald'su* i utrke skuterom.

Opuštanje na *PlayStationu* kod njega doma: dva sata igranja *GTA*.

Električnom smo pilom razrezali na komade bar petnaestak policajaca. Oslobodili smo adrenalin koji nužno moramo istresti na protivničku nogometnu ekipu: nemaju šansi.

Pripreme za utakmicu uključuju domaći doping: voćni obrok od banane koji samo Nikina mama zna pripremiti. Nikina mama je naša žustra navijačica, stoga nas opskrbljuje bananama.

Napokon utakmica. Danas igramo protiv *Fanatika*. Dobri su, iz četvrtog razreda. Prošle smo ih godine pobijedili pa su baš zato opterećena i žude za osvetom. Vidi se to već u pogledu njihova kapetana Vandala. Samo pilji u mene. Pojma nema što ga čeka.

Danas nema naših navijača. Vjerojatno zato što je sutra test iz biologije. Ja sam se odlučio za drugo rješenje, zanemarit ću zadaću.

Opakim niskim šutovima zagrijavamo Spužvine zahrđale ruke.

Ni Čuperak danas nekako nije u formi. Sve je na Niki i meni, napunjenima frapeom od banana i s adrenalinom povišenim od *GTA*. A trava samo čeka da je pomiluju naše kopačke.

Utakmica se ne miče od 0:0 cijelo prvo poluvrijeme. Vandal se usredotočio na to da ometa Niku. Ne pušta ga. Ne da mu disati. Moramo nešto promijeniti, ali ne znam što. Znam samo da je Niko, nakon što mu se onaj nije skidao s leđa s onim svojim presingom u stilu napuljskog mastifa, ne dopuštajući mu ni da razmišljam ni da puca, popustio pred pojačanim naletom adrenalina od *GTA* pa mu se poput čekića odostraga zabio u gležanj, nakon što mu je Vandal oduzeo loptu. Vandal se oglasio očajničkim urlikom. Pravo je čudo što nije slomio nogu. Jedva je ustao, gegajući se poput Golluma. Svi se okupiše. Jedva sam prišao kad se jedna šaka zabila u Nikin nos, on se zgrčio ruku punih krvi. Bez razmišljanja zaletim se prema dečku koji je opalio Niku.

"Što radiš, slaboumniče?"

Iz očiju mu sijevne demonski bljesak koji se sruči na mene u obliku snažnog stiska. Tako me je odgurnuo da sam letio otprilike dva metra prije nego što sam se bez daha spustio na stražnjicu.

"Kako si me nazvao?"

U nosnicama osjećam njegov smrdljivi dah. Nemam se hrabrosti usprotiviti. Raznio bi me. Sreća da se u tome trenutku pojavio sudac koji je isključio i Niku i ovog uspaljenog.

Bez Nike je utakmica bila gotova. Vandal se pribrao i nesuzdržanim bijesom zapisao 1:0 za *Fanatike*.

Kad sam ušao u svlačionicu, Niko je već bio otišao.

Na izlazu me čekao Vandal sa svojim divljacima.

Neće dobro završiti.

"Danas se tvomu prijatelju posrećilo. Idući put neće s igrališta izaći živ. Idi ga utješiti, mudonjo!"

Gusara i njegovu skupinu natjerala je na tišinu poraza i poniženje divlja barbarska horda.

*

Niko je stigao u školu s crnim podljevima ispod očiju. Dečko koji ga je udario bit će isključen iz natjecanja.

"Platit će mi taj. Nemaš pojma što ću mu napraviti. Pojma nemaš ..." Niko je doista crn od bijesa, kao njegove masnice.

"Daj, Niko, diskvalificirali su ga. Ni tvoj ulaz u Vandala nije bio nježan ..."

Niko me prostrijeli munjom iz poluzatvorenih očiju:

"Još mu daješ za pravo! Postaješ mekan ... Gdje ti je muškost, ostavio si je doma?"

"Da si ostao miran, ne bismo jučer izgubili ..." "Sad sam ja kriv ... Ma goni se, Leo ..."

Okrene mi leđa, ne dajući mi priliku za odgovor. Dan je započeo na najbolji mogući način.

Sanjar je ušao u razred s nekom knjižicom u ruci. Stotinjak stranica.

"Knjiga koja će ti promijeniti život", najavio ju je.

Nikada nisam pomislio da knjige mogu bilo što promijeniti, a najmanje život. Odnosno, mijenjaju ga utoliko što bi radije radio nešto drugo negoli čitao. Sanjar je ipak sanjar i ne može bez snova. Ali kakve veze ova knjiga ima s povijesti? Sanjar je rekao da za razumijevanje razdoblja koje učimo treba ući u dušu ljudi ovoga vremena i počeo je nešto čitati iz knjige Dantea Alighierija. Ne iz kozmički dosadne *Božanstvene komedije*. Bila je to posve malena knjižica, Danteova ljubavna priča.

Ne mogu vjerovati: Dante je za Beatrice čak napisao knjigu. Bio je zaljubljen kao ja. Knjiga se zove *Novi život*, prema onome što sam i sam shvatio: ljubav sve obnavlja. Možda sam ja budući Dante? Ako je Sanjar jednom imao pravo? Uglavnom, Dante je knjižicu posvetio susretu s Beatrice i promjeni u svojem životu nakon toga trenutka. Nevjerojatno! Pretpovijesno biće osjeća isto što i ja! Možda sam ja Danteova reinkarnacija?

No trebalo bi to reći profesorici Rocci koja za moje pisanje govori da je "nemarno" i "nategnuto" i daje mi uvijek minus minus dva, što je gore od poštene jedinice. Dakle nisam Danteova reinkarnacija! lako se i Dante sada malo teže razumije, pa ako se ni ono što ja pišem ne razumije, možda me čeka budućnost Dantea ... Svejedno, ako ja i nisam Dante, Beatrice ostaje Beatrice i ne mogu da o njoj ne mislim i ne govorim, kako Dante kaže: "S vama o mojoj gospoји ću

zborit, ne moguć sve joj hvale izgovorit, govoreć dušu bar ću da ublažim".^[2]

Ima Dante pravo! Morat ću pročitati tu njegovu knjižicu, možda i prepisem koju pjesmicu za Beatrice i posvetim joj je. Štoviše, poslat ću joj poruku s divnim citatom iz knjige. Na to će sigurno odgovoriti. Neću ispasti dežurna budala. Shvatit će da mislim ozbiljno, kao Dante. Ne smijem se predati, lav koji se predaje nije lav. Gusar koji se povlači nije gusar. Razumjet će jer je to lani učila, ako se ne sjeća, pitat će me ... Beatrice ove godine ide u drugi razred. Jako je dobra učenica. Šaljem joj poruku: "Incipit *Vita nova* ..." ^[3] Kako to fino zvuči na latinskom, ima onaj elegantni prizvuk. T9 opcija ne prepoznaje latinski, ali Beatrice će razumjeti.

Muči me samo jedna stvar. Sanjar naočigled svih prepotentno izlazi iz položaja bezveznog pripovjedača pričica. Što je najgore, i u mojim očima, što mi nikako ne paše ... Trebam nešto poduzeti i vratiti se na njegovo mjesto: moram mu naći slabu točku i tamo usmjeriti gusarski napad ...

*

T9 je izum 21. stoljeća. Uštedi ti puno vremena i nasmijava te, jer kad ti napišeš jednu riječ, on je prepoznata kao neku drugu koja je često upravo ona suprotna. Na primjer, napišem "sorry", a pojavi se riječ "strah". To je neobična podudarnost jer se uvijek jako bojim kad se moram ispričavati za nešto.

Sviđa mi se T9. Tko zna je li za usklađivanje svih onih rima Dante imao nešto poput T9. Ne razumijem otkud neki ljudi izvlače to što znaju raditi. Očito su za to predodređeni. Ja još ne znam napraviti ništa veliko, no vjerujem u sebe. Profesorica iz engleskog kaže: "Ima sposobnosti, ali se ne trudi". Eto, imam sposobnosti, mogu se baviti koječime samo se još ni za što nisam odlučio pa se i ne trudim. Mogao bih biti Dante, Michelangelo, Einstein, Eminem ili Jovanotti, ne znam još. Trebao bih pokušati otkriti.

Kad slušam Sanjara, izgleda da bih morao pronaći svoj san i pretvoriti ga u projekt. Moram ga pitati kako da nađem svoj san. Pitao bih ga, no ne da mi se jer bih mu time dao za pravo. Osim toga, ta pomama za životnim snom u šesnaestoj godini mi ne odgovara. Ma kako bilo, uvjeren sam da je u mojem snu i Beatrice.

Kad smo već kod toga, na moju poruku nije odgovorila i tužan sam, mislio sam da će je bar Dante dirnuti. Želudac mi se stišće, a srce ispunja bjelina. Kao da me sama Beatrice želi korektorom zbrisati s lica zemlje. Osjećam se poput pravopisne pogreške. Kao "e" bez naglaska, "o" bez "h". Jedan potez korektorom i mene nema, nestao kao sve pogreške. List ostaje bijel, čist, i nitko ne primjećuje bol skrivenu iza te bijele površine.

Poezija je glupost u stihu. Dante, goni se ...!

*

Beatrice ima crvenu kosu. Beatrice ima zelene oči. Beatrice to ima. Poslijepodne zastaje s prijateljima ispred škole. Beatrice nema dečka. Lani sam bio na njezinu rođendanu: bilo je božanstveno. Cijelo sam se vrijeme skrivao iza nečega ili nekoga kako bih je mogao gledati da upamtim svaku njezinu gestu i kretnju. Moj se mozak pretvorio u videokameru kako bi srce u svakome trenutku moglo vidjeti najljepši film ikada snimljen.

Ne znam otkud mi hrabrost da je tražim broj ... Zapravo nisam imao hrabrosti, broj mi je dala Silvia koja se s njom sprijateljila poslije ljetnih praznika. Ne vjerujem da joj je rekla da ga ja tražim. Možda mi zato i ne odgovara. Možda ne zna da joj ja to pišem. Upisao sam je pod nazivom "Crvena". Crvena zvijezda: sunce, rubin, trešnja. Ipak bi se mogla javiti, ako ništa, bar iz znatiželje.

Ma jesam li ili nisam bio lav u prijašnjem životu? Stoga se ne dam. Pritajit ću se u šumi i u pravome trenutku iskočiti iz šipražja, zgrabiti plijen i presjeći mu svaku mogućnost bijega nakon što ga odvučem na čistinu bez zaklona. Tako ću učiniti s Beatrice. Naći će se licem u lice sa mnom i nužno će me morati izabrati.

Stvoreni smo jedno za drugo. Znam to. Ona ne. Ne zna da me voli. Ne još.

*

Danas sam razgovarao s Terminatorom. Upravo tako. Kad imam važnih problema za rješavanje znam da je uzalud obraćati se odraslima. Ili te ne slušaju ili ti kažu, *nemoj se brinuti ionako će proći*. Ali ako ti već pričam o tome, možda je to zato što ne prolazi! Ili pak izvuku onaj *čarobni jednom: jednom ćeš shvatiti, jednoga dana kad budeš imao djecu razumjet ćeš, jednoga ćeš dana raditi pa ćeš razumjeti*.

Samo se nadam da taj dan nikada neće doći jer će mi se sve odjedanput sručiti na glavu: zrelost, djeca, posao ... Upravo je preglupno da se sve to sruči na tebe, poput munje, kako bi uvidio što te čeka. Zar to ne bismo mogli početi sada, polako, jedno po jedno, bez strepnje pred nesretnim danom? Danas. Danas želim shvatiti, ne *jednoga dana*. Danas. Sada. Međutim ne: taj će te dan iznenaditi i bit će prekasno, a ti si želio pravodobno na to misliti samo nisi našao nikoga tko bi se udostojio da ti odgovori. Našao si samo nekoga tko je taj dan predvidio kao sudbinsku smrt i uništenje ...

Da ne spominjem profesore. Pokušaj li s njima ozbiljno razgovarati, kažu *ne sada*, što znači *nikada*. Inače ti loše stvari smjesta najave: ocjene, ispitivanje, ukore, zadaće ... Jako paze da ti ne kažu ništa lijepo, inače bi se — misle oni — *mogao pokvariti*, što i ne bi bilo teško. Njima uopće ništa ne možeš reći.

Tata i mama? O njima da i ne govorim. Sramim se pri samoj pomisli. Kao da nikada nisu bili u mojim godinama. Tata se uvijek vraća umoran s posla i hoće gledati utakmicu. A mama? Njoj se stidim kazati. U ovim godinama ne mogu više razgovarati s mamom! Kad isključim profesore, izuzmem roditelje, Niku koji sa mnom ne razgovara od one utakmice s *Fantomima*, tko mi ostaje? Terminator. On me bar šutke sluša, posebice ako mu poslije dam kekse s okusom frigane mačke.

"Gle, Terminatore, otkako je Sanjar ispričao ono o snovima, o tome tu i tamo razmišljam, usjeklo mi se u mozak. Što si ti, Terminatore, želio raditi kad odrasteš? Ti možeš biti samo pas, jesti kao pas, spavati kao pas, piškiti i uginuti kao pas. Ja, međutim, ne. Sviđa mi se gajiti velike želje. Veliki san. Ne znam još koji, samo mi se sviđa san da imam san. Ležim tiho na krevetu i sanjam svoj san. Ništa drugo ne radim. Snovi mi prolaze pred očima, a ja odlučujem koji mi

se sviđaju. Tko zna hoće li ostaviti znak? Samo pravi snovi ostavljaju znake."

Terminator me jako povuče, ni on se ne može usredotočiti, tko zna što hoće. Nastavljamo hodati.

"Nemoj me prekidati! Volim imati snove. Page mi to. Ali kako ću znati koji je moj san, Terminatore? Tebi je tvoj bio serviran, došao si na gotovo. Ali ja nisam pas. Sanjaru su bili dovoljni djed s pripovijestima i jedan film. Možda bih trebao češće ići u kino kad već nemam djeda, a kad razgovaram s bakom, moram se derati jer ne čuje i miriše na starost što ne podnosim, dođe mi da povratim. Ili bih možda trebao više čitati. Sanjar kaže da se naši snovi kriju u svemu oko nas, u onome što volimo: bilo to neko mjesto, stranica u knjizi, film ili slika ... Snove nam otkrivaju veliki stvaraoci ljepote.

Tako govori Sanjar. Ne bih točno znao što to znači. Ali znam da mi se sviđa. Moram pokušati. Dopustit ću da me savjetuje, a da tomu ne pridajem neko značenje jer ja čvrsto stojim na zemlji. Život bez snova jest vrt bez cvijeća, ali život s nemogućim snovima jest vrt s umjetnim cvijećem ... Što ti kažeš na to, Terminatore?"

Kao odgovor, Terminator zastane uz stup i piški. Njegovo pišanje proporcionalno je dužini mojih govorancija.

"Hvala, Terminatore, ti me stvarno razumiješ ..."

Beatrice je zacijelo loše. Vlada gripa, ali ja se nikada ne razbolim. Nisam je vidio dva dana. Bez sjaja njezine crvene kose dani su mi prazni. Bijeli su kao dan bez sunca.

Kući idem sa Silvijom. Ponudio sam joj da je povezem motorom, a ona me stalno moli da vozim polakše. Žene. Dugo razgovaramo, pitam je ima ona kakav san o kojem govori Sanjar. Ispričam joj da Niko ima točno određeni san. Kaže da će nastaviti putem svojeg oca. Tata mu je zubar. Niko ima puno novca. Završit će zubarski fakultet i raditi u očevoj ordinaciji. Kaže da je to njegov san. Mislim da se takav san ne računa. Tu se unaprijed sve zna. San — ako sam dobro razumio - mora djelomice biti tajanstven, mora se nešto tek otkriti. A Niko sve zna.

Ja još nemam svoj san i u tome je sva ljepota. Tolika je nepoznanica da me uzbuđuje sama pomisao na nj. I Silvia ima san. Želi postati slikarica. Jako lijepo crta, to joj je najdraži hobi. Jednom mi je darovala sliku. Kopira poznate slikare. Moja je slika krasna,

žena se štiti od sunca bijelim suncobranom. Slika je posebna jer su lice, odjeća i boje na toj ženi tako prozračni da se poistovjećuju sa svjetlošću koja na nju pada. Dobiva se dojam kao da je žena načinjena od svjetlosti od koje se štiti. Ovo je jedini slučaj kad mi bijela boja nije izazivala strah. Silvia ju je na toj slici nadmudrila. Sviđa mi se. Pošto sam izbjegao bar petnaest smrtonosnih nesreća zbog kočnica koje čekaju susret s mehaničarom, stižemo do Silvijine kuće.

"Moji to ne odobravaju. Kažu neka mi bude hobi, a ne zanimanje, to je težak put, *samo malobrojni uspiju, nisi li među njima, skapavat ćeš od gladi.*"

Odrasli su očito tu zato da u nama pobuđuju strah koji mi ne osjećamo. Oni se vječno nečega boje. Ja sam sretan što Silvia ima svoj san. Kad o njemu govori, oči joj sjaje kao što sjaje Sanjarove kad nam nešto tumači. Kao što sjaje oči Aleksandra Velikog, Michelangela, Dantea ... Oči krvavocrvene, pune života ... Mislim da je Silvijin san onaj pravi. Molim je da me gleda u oči i kaže mi kad mi zasjaju, tako možda otkrijem svoj san kad joj budem o nečem govorio, a sam mogu biti rastresen pa neću opaziti da je to to. Slaže se.

"Kada ti vidim sjaj u očima, reći ću ti."

Molim je da mi nariše još jednu sliku. I to hoće. Oči joj plamte, imam dojam da mi njezin pogled grije kožu. Plave oči blistaju. Nema što, to je njezin san. Ja ga još nemam, no osjećam da je blizu. Kako ću znati koji je pravi? Možda prema podočnjacima. Točno, ispod očiju imam vrećice u kojima su moji snovi. Kad se pokaže moj san, ispraznit ću ih i slobodne će oči zasjati ...

Jurnem prema plavetnilu obzorja, čini mi se da letim, bez kočnica i bez snova ...

*

Beatrice i dalje ne dolazi u školu.
Nema je ni na popodnevnom okupljanjima.
Moji su dani prazni.
Bijeli su kao Danteovi kad više ne vidje Beatrice.
Nemam više što reći, kad ljubavi nema, riječi zamru.
Stranice ostaju bijele, životu nedostaje tinta.

*

Napokon sam se odvažio na razgovor sa Sanjarom.

"Kako da pronađem svoj san? Samo mi se nemojte rugati, profesore."

"Traži ga."

"Kako?"

"Postavljaj ispravna pitanja."

"Što to znači?"

"Čitaj, promatraj, zanimaj se ... sve s velikim zanosom, strašću i radom. Postavi pitanje o svemu što te uzbuđi i oduševi i zapitaj se zašto te oduševila. Tu je odgovor na tvoj san. Nisu bitna naša raspoloženja, nego naši zanos."

Tako je govorio Sanjar. Kako se samo sjeti nekih rečenica to zna samo on. Moram pronaći što mi leži na srcu. Jedini način da to otkrijem jest da tomu posvetim vrijeme i napor, što mi teško pada ...

Pokušavam slijediti Sanjarov način: poći ću od onoga što već znam. U srcu mi je glazba. U srcu mi je Niko. U srcu mi je Beatrice, u srcu mi je Silvia, u srcu mi je moj motorčić i u srcu mi je moj san za koji ne znam koji je. U srcu su mi mama i tata kad me ne gnjave. U srcu mi je ... možda bi bilo dosta ... Ili je pak svega toga premalo, možda treba više. Postavit ću si zadatak da otkrijem još što i onda ću svakoj stvari i pojavi postaviti ispravno pitanje.

Zapitao sam se zašto mi je Silvia srcu draga. Kazao sam si da je volim, želim da ostvari svoj san, kada sam s njom osjećam mir kao kad me mama uzimala za ruku u gužvi u veletrgovini. Zašto Niko? Odgovorio sam si da mi je s njime dobro. Ništa ne moram objašnjavati. Nemam osjećaj da me prosuđuje. Kad sam već kod toga, moram nešto poduzeti, ne možemo nastaviti s ovom šutnjom, uskoro će druga utakmica i ako se nas dvojica ne uskladimo, *Gusari* će se utopiti ...

Potom sam preispitao svoju glazbu i zaključio da uz nju osjećam duševni mir. Obratio sam se i svojem motoru bez kočnica i dobio isti odgovor. Već imam djeliće slagalice: pri srcu su mi osjećaji drugih i pri srcu mi je sloboda. U mojem su snu ovi elementi. Bar sam neke otkrio. Iako ih je premalo.

Zašto mi je Beatrice u srcu? To je već malo teže. Još nisam našao odgovor. U njoj ima nešto tajnovito. Ono nešto što ne uspijevam shvatiti. Crvena tajna poput tajne sunca što izlazi i prije zore noć čini

još crnjom. Ona je moj san i gotovo, ne moram objašnjavati zašto. Zbog svega toga ne spavam. Gledam neki film strave. I sad zbog toga ne spavam. Bijela noć u tri čina.

*

To je bila jedina grčka zadaća kojoj sam se u gimnaziji veselio. Od nekoliko riječi uzetih iz nekog odlomka, trebali smo u bilježnicu ispisati značenje i talijansku izvedenicu od te riječi koja nam pomaže da pamtimo grčki naziv. Tako sam jako dobro naučio dvije riječi.

Leukos znači bijel. Izvedenica je talijanska riječ "svjetlost" (*luce*).

Aima je krv. Otud riječ "hematom" (zgrušana krv).

Staviš li te dvije zastrašujuće riječi zajedno, dobiješ još strašniju: *leukemija*. Tako se zove rak koji napada krv. Naziv potječe iz grčkog (svi nazivi bolesti dolaze iz grčkog ...) i znači "bijela krv".

Rekao sam ja da je bijela pošast.

Kako krv može biti bijela?

Krv je crvena i gotovo.

A suze su slane i gotovo.

Silvia mi je u suzama objavila:

"Beatrice ima leukemiju."

Njezine su suze postale moje.

*

Eto zašto nije dolazila u školu. Zašto je odjednom nigdje nije bilo. Tako je bilo i s Argentieričinim mužem. Zapravo, ovo je gore, rak krvi. Leukemija. Možda je ipak bolest izlječiva. Bez Beatrice nema ni mene, i moja će krv pobijeljeti.

Ona priča o snovima je kolosalna glupost. Znao sam. Oduvijek sam to znao. Zato što uslijedi bol i ništa više nema smisla. Jer ti gradiš, gradiš i gradiš i odjedanput netko ili nešto sve razruši. Čemu onda snovi? U mojem je snu bila Beatrice, Beatrice je bila tajnoviti dio mojega sna. Ključ koji otvara vrata. I sad se tu ispriječilo nešto što mi je hoće oduzeti. Nestane li ona, nestaje san. I ostaje noć kao najcrnji mrak jer se zora više neće pojaviti.

Za kojeg vruga postoji bolest koja izbjeljuje krv? Sanjaru, najgori si lažac od svih lažaca, od onih si koji vjeruju u to što govore! Sutra ću prerezati gume na tvom usranom biciklu. Sad sam gladan. SMS: "Niko, moramo se vidjeti".

*

Poslijepodne u *McDonald'su*: najtužnije događanje u galaksiji. Samo miris *Maca* i jadnici iz osnovne. Ali nema veze, i ovako je dobro. Niki nisam nikada spomenuo Beatrice. Oduvijek je bila moja tajna. Karipski otok usred prozirnoga mora kamo se sam povlačim. S Nikom komentiram komade, prisutne namiguše ... Beatrice nije namiguša, a iako je komad, ne spada ni u tu kategoriju. Ne spada ni u kategoriju "radiografiju" — to su one koje sve pokazuju ... Ne, Beatrice se ne dira, pa ni riječima. Ni sada ne govorim o Beatrice, sav bijes i svu bol držim u sebi. Niko stiže i sjedne, ljut.

"Što je bilo?"

"Prestanimo se ponašati kao dvije budale. Gusari se ne prepiru kao ženskadija ..."

Niko je samo to čekao. Nasmiješio se, ganut je, vidi mu se u očima. Bocne me.

"Baš smo dva glupana ..."

"Govori o sebi ..."

Smijemo se. Dok srčemo velike *Cole*, Niko se koji put podrigne, razgovaramo. I razgovaramo. Nastavljamo točno ondje gdje smo stali. Kako je to samo kod pravih prijatelja.

"Moramo svirati, dugo se već nismo razularili."

"Može. A moramo se pripremiti i za iduću utakmicu."

"Protiv koga igramo?"

"Protiv onih zabušanata iz prvog a."

"X-Mena?"

"Da."

"Njih ćemo kao od šale ..."

"Niko ..."

Gleda me.

"Bojiš li se smrti?"

"Kakve veze ima smrt s *Coca-Colom* u *McDonald'su*? Potpuno si skrenuo, Leo. Mislim da je to zbog kose, morao bi je odrezati, kisik ti više ne dolazi do mozga."

Prasnem u smijeh, u dubini duše hladan kao led.

"Što sam ti već tisuću puta rekao?"

Oponašam njegov metalni glas.

"Prestani s bijelim mislima."

"Daj, idemo u centar, nabacivat ćemo se curama ..."

"Ne mogu, idem kući učiti."
Niko se grohotom smije.
I ja se pretvaram da se smijem.
"Onda do sutra."
"Do sutra. Razbit ćemo ih!"
Nije lako biti slab.

*

Od Silvije sam doznao da je Beatrice u bolnici. Samo mi Silvia ima pravo reći određene stvari. Beatrice treba krv. Transfuziju krvi iste grupe. Treba istisnuti bijelu krv i nadati se da će nastati čista, nova, crvena. Uništenje bijele krvi moglo bi je spasiti. Ne znam njezinu krvnu grupu no znam da u tijelu imam toliko te crvene krvi. da bih joj je svu dao samo da vidim kako se pretvara u crvenu boju njezine kose. Kosu krvavocrvene boje.

Jurim na svome skuteru, nikomu ništa ne govorim. Sve je pobijeljelo: ulica, nebo, lica ljudi, pročelje bolnice. Ulazim i zapahne me miris dezinfekcijskog sredstva što me podsjeća na zubarsku ordinaciju. Tražim njezinu sobu. Ne pitam gdje je, u srcu mi je kompas što me vodi ravno na sjever prema Beatrice. Našao sam je iz trećega pokušaja. Primičem se i izdaleka je gledam. Spava. Poput uspavane princeze. Pokraj nje je gospođa crvene kose, vjerojatno mama. I ona je zatvorila oči. Nemam hrabrosti prići. Bojim se. Ne znam ni što reći u takvoj prilici. Silvia bi možda znala što treba učiniti, no ne mogu je stalno zvati ...

Sjetih se potom sna i toga kako je Beatrice moj san. Stoga odem na prijamni odjel i kažem kako sam došao dati svoju crvenu krv da uništi Beatricinu bijelu. Dežurna me medicinska sestra gleda u čudu.

"Čuj, mi ovdje nemamo vremena za gubljenje."

Uzvracam joj opaki pogled: "Nemam ni ja."

Shvatila je da mislim ozbiljno.

"Koliko ti je godina?" Upita prezirno lice.

Drugo prezirno lice odgovara: "Šesnaest."

Upućuje me da maloljetnici trebaju dozvolu roditelja. Baš lijepo! Hoćeš dati krv bolesnoj osobi i trebaš dozvolu za to. Želiš stvoriti san, ili ga spasiti, i moraš tražiti dozvolu. Koji usrani svijet! Prvo te potiču da sanjaš, a onda, kad počneš, brane ti da to radiš. Ljudi su zavidni. Pa izmišljaju da ako si maloljetan, moraš tražiti dozvolu da bi sanjao. Odlazim kući. Čini mi se da plutam po bijelome moru, bez luka i pristaništa. Ništa nisam sredio. Nisam razgovarao s Beatrice niti sam joj dao krv. Zovem Silviju, inače ću poludjeti.

"Kako si?" pitam je.

"Tako-tako, a ti?"

"Loše, nisu mi dopustila da dam krv za Beatrice."

"Kako to?"

"Maloljetnici trebaju dozvolu."

"Čini mi se da je to razumno, može biti opasno."

"U ljubavi je sve moguće! Ne trebaju dozvole!"

"To da ..." odgovori Silvia i zastane u šutnji.

"Što je? Nekako si mi čudna danas."

Mehanički ponovi moju pretposljednju rečenicu kao da me ne čuje:

"U ljubavi je sve moguće ..."

*

Ni na što se ne mogu usredotočiti. Moj se san urušava poput kule od pijeska pri nadolazećoj plimi što ga svodi na ostatke od tek nekoliko centimetara. Moj je san postao bijel jer Beatrice ima rak. Sanjar je rekao da moram postavljati prava pitanja kako bih otkrio svoj san. Pokušajmo onda s tom vražjom leukemijom! Za kojeg vruga si se uplela između mog i Beatricina života? Zašto truješ krv jednoga radosnog života koji tek nastaje? Na to pitanje nema odgovora. To je tako i gotovo. Ako je tako, čemu sanjati? Bolje ne, jer je još bolnije. Treba imati snove kao Niko, sigurne, one koje možeš kupiti. Kupit ću nove cipele, *dreamsice*, pa ću san nositi na nogama i gaziti ga.

S nogama sam na zemlji i gazim svoj san. Sanjar opet lupeta da su želje u vezi sa zvijezdama: *de plus sidera* na latinskom znači zvijezda, *desiderio* želja. Nema blage veze! Jedini način da vidiš zvijezde nije da nešto želiš, nego da se udariš.

*

"Gdje si ti, majčicu ti tvoju?"

Nikin glas što tutnji iz mobitela prene me iz mrtvila. U djeliću sekunde postajem svjestan da je pet i da za pola sata imamo utakmicu protiv *X-Menovaca*.

"Morao sam pospremiti sobu, inače me mama ne bi pustila van."

Niko nije povjerovao ni na trenutak.

"Miči guzicu, moramo se vratiti na prvo mjesto ..."

I prekine.

Prvi put u životu zaboravio sam na utakmicu.

Što se to sa mnom događa. Očito sam bolestan. Probam imam li vrućicu, nemam.

Urlam zajedno s *Gusarima* prije svake utakmice. "Pobjeda je naša!"

Ponizili smo *X-Menovce* sa 7:2, ja sam zabio tri gola. Nešto me u meni sprečava da stvarno uživam u pobjedi.

Pobjeda mi izgleda poput bijelog kita. Ogromnog. Strah me da me ne proždre.

*

Sanjar je izmislio još jednu lekciju izvan programa, takve najviše volim!

Počinje čitanjem ulomka iz neke knjige što mu se sviđjela i na kojoj sada radi i produbljuje joj smisao iz čiste strasti. Čita sa sjajem u očima, poput nekoga tko mora podijeliti radost sa slučajnim prolaznikom. Kao kada ja nesvjesno naglas ponavljam *Beatrice ili* želim reći da sam dobro odgovarao, što je doista rijetkost.

Ovaj je put čitao pripovijest iz knjige *Momenti fatali*, u kojoj se govori o tri opsade i tri pljačke.

"Rim, Aleksandrija i Bizant. Tri grada krcata blagom, ljepotom i umjetnošću. Tri grada s knjižnicama punim knjiga što su čuvale tajne stoljeća i stoljeća pismenosti i istraživanja. Zgrade prepune svitaka i zakonika prekrivenih snovima ljudi s početka vremena koji su mogli poslužiti kao snovi onima koji će tek doći. No snovi otiđoše u dim pod plamenovima, barbarskim, arapskim, turskim. Plamenom kretnjom izbrisaše katove i katove stranica što sadržavahu tajne života. Spališe duh i krila mu. Onemogućili ga da poleti kao što je to činio stoljećima, oslobodivši se zatvora povijesti. Papir je gorio kao u onome divnom Bradburyjevu romanu koji biste morali pročitati ..."

Nisam baš razumio značenje Sanjarovih riječi, ali su dobro zvučale, iako za tog Bradburyja nikada nisam čuo.

Na kraju strastvenog izlaganja, Sanjar nas je pitao *zašto?* Nitko od nas nije znao odgovor. Rekao nam je da razmislimo i kod kuće napišemo zadaću. Sanjar je luđak. Zar on misli da mi možemo tako uzvišeno razmišljati. Mi rješavamo jednostavnije i konkretne zadatke. Neposredne i korisne: od koga ćeš prepisati grčku zadaću, kako da uspiješ izaći s ovom dražesnom malom, kako da opet izmuzeš džeparac kad si u dva dana sve spiskao na SMS-poruke od pet-šest riječi svaka ... i takve stvari. Nismo navikli rješavati zadatke kakve postavlja Sanjar. Za neke stvari jednostavno nemaš glavu. I uopće ne znaš otkud bi izvukao odgovore.

Jer na pitanja koja on postavlja nećeš naći odgovor na *Googleu*: Rim, Aleksandrija, Bizant, polar, snovi, uzroci, knjige ... Ništa ne nalaziš. Zato što na internetu nema teksta koji bi povezao toliko nepovezanih riječi. Tko bi ga znao gdje treba tražiti vezu. Zato je to tako teško.

Nisam siguran da ću napisati tu zadaću. Doista je teška, no ima u tome nešto tajnovito, jer prvi put odgovor nije negdje odakle ga možeš prepisati. Odgovor moraš naći. Možda neka nova igra. Ipak ću pokušati. Mrzim Sanjara zato što me uvijek prijeđe, u meni potiče znatiželju.

Neznanje je najkomotniji pojam za koji znam. Iza toga slijedi sofa u dnevnom boravku u mojoj kući.

*

Pokušao sam s mamom razgovarati o tome kako bih Beatrice želio dati krv. Nije razumjela, kao da sluša priču o vampirima kakve su danas u modi. Objašnjavam joj. Napokon kaže da ćemo razmisliti, zamisao joj se čini lijepa, no nema sumnje da su i drugi već na to mislili. Ja navaljujem.

"Razgovaraj s ocem."

Od postanka svijeta čarobna rečenica prebacivanja odgovornosti. To ću i učiniti. Zovem Niku i idem k njemu. Moram pisati zadaću za Sanjara ali mi ništa ne pada na pamet, možda mi glazba pomogne. Katkad u glazbi nađeš odgovore koje tražiš, a da ih nisi ni tražio. Ako ih i ne nađeš, bar osjetiš ista uzbuđenja koja proživljavaš. Jer ih je već netko prije tebe proživio. I nisi sam. Tuga, samoća, bijes. Sve pjesme koje volim o tome govore. Svirajući ih, kao da se nađem licem u lice s tim čudovištima kojima nisam u stanju ni imena nadjenuti.

Međutim, kad glazba utihne, sve je opet i dalje tu. Možda ćeš to sada bolje prepoznati, ali zasigurno nitko nije ništa čarobnim štapićem odnio. Možda će sve nestati, ako se napijem. Niko kaže da djeluje. Beatrice je još bolesna i prije nego što se napijem, želim joj dati svoju krv. Ne bih želio da joj alkohol naškodi zato što je ona tako čista. Moram razgovarati s tatom.

Smjesta.

*

Tata nije došao na večeru. Kad se vratio kući, bilo je tako kasno da ga se nisam usudio ništa pitati. Nije bio pravi trenutak. Ne bi htio ni čuti, a ja nisam smio potratiti jedinu šansu. Još sam budan, pokušavam napisati zadaću za Sanjara. Nikada se nisam brinuo zbog teških zadataka. Kad vidim da mi ne ide, odem spavati i sutradan samo mirno od nekoga prepisem. No njušim da je u ovome slučaju u igri nešto više što me tjera da prihvatim izazov. Kao da bih, odustavši, izdao Sanjara ili samoga sebe.

Sjedim pred ekranom računala. Ispisujem pitanja iz naslova: Zašto su Rim, Aleksandriju i Bizant njihovi osvajači spalili? Što je to potaknulo arapske i turske barbabe? Što ih je to sjedinilo iako su bili posve različiti? Bijelo. Ni iskrice ičega. Bijelo poput vražjeg ekrana. Poput Beatricine krvi. Zovem Silviju. Ne odgovara. Silvia inače ima uvijek uključen mobitel jer želi da je mogu nazvati u svakome trenutku kad mi zatreba pomoć. Ona je moj anđeo čuvar. Jedino što ona noću spava pa katkad, kao sada, ne čuje mobitel koji vibrira. Ovo moram riješiti sam.

Kasno je. Vani je crna noć, a moj je mozak bijel. Pokušavam ući u kožu jednog od onih pljačkaša i pitam se što želi postići paležom knjiga. Motam se prašnim ulicama Rima, Aleksandrije i Bizanta, koji je, otkrio sam, postao Konstantinopol pa Istanbul, i usred opće graje i urlikâ palim tisuće knjiga. Rješavam se svih tih snova na papiru, pretvarajući ih u pepeo. U bijeli dim.

Evo odgovora. Snove pretvoriti u pepeo. Zapaliti snove ključ je tajne kako definitivno onemogućiti neprijatelja da više nema snage ustati i iznova početi. Da više ne sanja o ljepotama svojih gradova, tuđih života, da ne sanja tuđe priče, ispunjen slobodom i ljubavi. Da više ni o čemu ne sanja. Ne dopustiš li ljudima da sanjaju, postaju robovi. A ja, rušitelj grada, sada trebam samo roblje kako bih nesmetano i mirno vladao. I stoga neka nestane pisana riječ. Samo bijeli prah prošlih snova. Ovo je najokrutnije razaranje: ljudima ukrasti snove. Skladište spaljenih ljudi i njihovih snova. Nacisti su kradljivci snova. Kad sam nemaš snove, kradeš ih drugima da ih ni oni nemaju. Srce izgara od zavisti i ta vatra sve proždire ...

Kad sam završio s pisanjem, vani je bio mrak kao i prije, iz crnine noći izvukao sam znakove koji sada ispunjavaju bijeli ekran. Učeci i

pišući, nešto sam otkrio. Prvi put, nadam se da mi neće prijeći u naviku ... Dakako, crna je tinta presušila, morat ću ispisivati u boji. Crvenoj.

*

Sanjar kruži između klupa, provjeravajući rezultate istraživanja. Čini se da su svi uspjeli nešto napisati. Po redu, tko hoće, može naglas pročitati svoj rad. Stječe se dojam da smo uronjeni u prašinu i vatru minulih stoljeća, pa ipak, u razredu smo. Svi su napisali nešto čime se ponose, bar oni koji imaju hrabrosti to pročitati. Naravno da nisam jedan od njih jer je čitanje naglas kao i pjevanje. Odjekne zvono. Žurimo se predati radove, ali ih Sanjar ne želi. Da ne povjeruješ! Draže mu je da držimo za sebe odgovore što smo ih pronašli. I da ih sačuvamo.

Taj je Sanjar zbilja lud. Dâ ti zadaću i ne ocijeni je. Kakav je to profesor koji te ne ocjenjuje? Međutim, uspio je potaknuti svakoga od nas da potraži odgovor. Čak i mene, u mrkloj noći. Možda dakle nije bitna ocjena da te natjera na učenje. Sanjar i dalje sjedi dok se razred polako prazni. Smješka se, a oči mu se sjaje. Vjeruje u nas. Vjeruje da smo sposobni stvoriti ljepotu. Možda on i nije promašeni slučaj.

Neću dopustiti da pljačkaši spale moje snove i pretvore ih u pepeo. Nikomu to neću dopustiti. Bojim se da više neću moći ustati. Međutim, Beatrice treba mene, a ne urušenu hrpu jada. Ne smijem zaboraviti otkriće do kojega sam došao. I neću, jer je odveć važno, no pamćenje me izdaje. Sve moram zapisati, inače ću sve zaboraviti. Možda je najbolji način da spasim pamćenje to da postanem pisac.

Ispričat ću to Silviji, ona mi se jedina neće narugati. Kao da je čula moje misli, dođe do mene, stisne mi ruku i nasloni mi glavu na rame.

"Zašto si me jučer zvao? Tek sam jutros vidjela poziv."

"Želio sam da mi pomogneš oko zadaće."

Silvia dignu glavu i pogleda me tužna izraza:

"Svakako. Što još?"

Odmakne se i udalji.

Gledam kako se udaljava i imam osjećaj da je nisam razumio, kao kad tata kaže jedno, a misli drugo. Ah da, ne smijem zaboraviti razgovarati s tatom ...

*

Ako me išta izluđuje, onda su to moja "natjecanje" s Nikom. To su opasna natjecanja: luči se adrenalin koji ubrzava protjecanje krvi da je gotovo čuješ kako juri žilama. Najdraže mi je natjecanje u kočanju. Juri se motorom svom brzinom i koči se tek na kraju, tko se više približi parkiranoj autu, a da u njega ne udari, taj je pobjednik. Pobjednik je tko stane bliže autu. Tako sam i udesio kočnice motora. U ovoj utrci prednjačim, Niko samo što od straha ne napuni gaće, dok ja kočim trenutak nakon što mi to signalizira nagon za preživljavanje. Dovoljna je sekunda i ta čini razliku. U tome je natjecateljska tajna: napraviš ono što moraš trenutak poslije.

Kad smo na semaforu zapazili crnu, blistavu Porsche Carreru, bio je dovoljan pogled da motorima jurnemo najvećom brzinom. Jedan pokraj drugoga. Samo nas zrak pokušava bezuspješno zaustaviti. Asfalt buči ispod kotača što grizu zdrobljenu smolu. Stražnji dio Porschea je sve bliže, vozimo gotovo usporedno.

Pogled dobačen Niki, posljednji prije zadnje faze. Utrku ne smijem izgubiti. Samo nas deset metara dijeli od sjajne crne Porscheove stražnjice. Niko koči. Ja čekam još trenutak, koliko treba da kažem *jedan*. Ne kočim mrtav sam. I ja ne kočim: sekunda traje vječnost. Krv navre u uši. I moj prednji kotač ljubi, kao majka novorođenčce, Porscheov blatobran. Razbarušene kose što mi pokriva lice okrećem se prema Niki, navala adrenalina muti mi vid. Smješkam se kao što to rade u filmovima nakon pobjede u dvoboju. Niko mi duguje tko zna već koji sladoled. Nema natjecanja bez sladoleda.

"Kako uspijevaš? Meni ruke same odu na kočnice, to je jače od mene."

Ližem sladoled od jagode i vanilije.

"Strah je bijel. Hrabrost crvena. Kad vidiš bijelo, usredotoči se na crveno i reci jedan ..."

Niko me gleda kako se gledaju mentalni bolesnici koji umišljaju da smisljeno govore.

"Sutra je utakmica. Moramo se vratiti na prvo mjesto. Dovoljno je da pobijedimo i nadamo se da će Vandalova ekipa igrati neriješeno."

"Vandal još nije dobio svoje ..."

Niko me pljesne po ramenu tako da sam nos zabio u sladoled.

"Takvog te volim."

Bježi, a ja ga slijedim, poput klauna s bijelim licem i crvenim nosom

...

*

Ulazim s tatom u bolnicu u kojoj leži Beatrice. Provjeravaju moju krvnu grupu. Ista je kao Beatricina. Bio sam siguran, imamo istu krv, živimo od iste krvi. Neke stvari čovjek osjeća. Moj je život krvlju vezan za Beatricin. Pitaju me drogiram li se. Kažem da ne. Kažem da ne jer je tu tata koji bi me tresnuo i iz svega glasa viknuo najdražu prijateljicu, "I tvoju ću sjenu pretvoriti u prah i pepeo". Treba mu priznati da je rečenicu dosta dobro složio.

Medicinskoj sestri priznajem da sam prije mjesec dana pušio travu. Samo jedan dim, tek toliko da probam. Bila nas je cijela grupa. Nisam smio odbiti da ne ispadnem trtaroš. Doista sam samo probao. Sestra me umiruje. Tâ jedanput se ne broji. Da stalno uzimam drogu, ne bih mogao dati krv. Moja bi krv bila beskorisna.

S poglavljem o travi smo završili. Bude li Beatrice trebala još krvi, moja joj je savršena, čista, neokaljana. Crvena kao ljubav koju osjećam prema njoj.

Dosta su toga iscijedili iz mene. Krv je puno tamnija nego što sam mislio. Ljubičastocrvena je i teška, kao moja ljubav prema Beatrice. Pogled na krv što mi curi iz ruke izaziva mi laganu vrtoglavicu, na tren sam pomislio da ću se onesvijestiti, ali sam se odupro. Od krvi kao i od ljubavi gubiš glavu, no ujedno ti daje snagu da nadvladaš samoga sebe ... Osjećam da sam Beatrice dao život iako sam napola mrtav i blijed poput vampirske suprotnosti: umjesto da sišem krv, ja sam je dao da bih preživio.

Tata me vodi na doručak.

"Bijel si kao pjena na *cappuccinu*. Uzet ću ti još jedan kroasan. Kakav ćeš?"

"Kakvo pitanje ... s čokoladom."

Tata ide do šanka i uzme kroasan s nutelom. Sjedne natrag meni nasuprot i smješka se onako kako to čini ujutro. Navečer je preumoran poslije cijeloga radnog dana.

"Boli?" pita, pokazujući ruku iz koje su mi vadili krv.

"Malo peče, inače je dobro."

"Ispričaj mi o toj curi, kako se ono zove, Angelica?"

Uvijek sam govorio da pamćenje u obitelji nije najveća vrlina.

"Beatrice, tata, zove se Beatrice kao ona Danteova."

"Tebi je posebno draga?"

Ne želim govoriti o Beatrice, izbjegavam odgovor.

"Tko je tebi posebno drag?"

"Tvoja mama."

"Kad si to otkrio?"

"Kad sam je prvi put vidio, na krstarenju koje su mi roditelji darovali kao nagradu za maturu. Kretala se na neki osobit način, kad se smješkala, pognula bi glavu, micala bi dugu kosu s očiju ..."

Činilo se kao da tata sanja, pogleda uprta u prošlost što mu protječe pred očima, početak nekog romantičnog filma, jednog od onih koje ne podnosim.

"I onda?"

"Prišao sam joj i kazao: `I vi plovite ovim brodom, gospođice?' Tek nakon što sam to izgovorio, shvatio sam da rečenica nema nikakva smisla, štoviše, bila je smiješna jer sam je prvi put vidio."

"A ona?"

"Smješkala se i ogledavala, hineći da nekoga traži: "Čini se da je tako ..." i počela se smijati.

"I što je dalje bilo?"

"Razgovarali smo, razgovarali i razgovarali."

"U tvoje ste vrijeme vječno samo razgovarali ..."

"Mali, poštuj svog oca!"

"I o čemu ste razgovarali?"

"O zvijezdama."

"O zvijezdama? I slušala te je?"

"Jest. Bio sam zaljubljenik u zvijezde, prvi sam teleskop kupio u gimnaziji i znao sam razabrati zviježđa. Pripovijedao sam joj o zvijezdama što su se s mosta broda u svježoj, bistroj noći vidjele i bez teleskopa. A ona je, za razliku od drugih djevojaka, slušala i postavljala pitanja."

Zastao je kao da je završio prvi dio njegova romantičnog filma. Probudio sam ga.

"Što zatim?"

Tata uzme zrak i odgovori u jednome dahu, nakon što se lupnuo po obrazu i iskoristio priliku da lice djelomice pokrije rukama.

"Zatim sam joj darovao zvijezdu."

"Što si učinio?"

"Jest, darovao sam joj najsajniju zvijezdu u onoj noći bez mjesečine. Sirijus je jedina zvijezda koja se vidi sa svakoga mjesta

na Zemlji i može za najcrnje noći projicirati sjene tijela. Obećali smo jedno drugomu da ćemo je gledati svake večeri ma gdje bili i mislit ćemo jedno na drugo."

Počnem se smijati. Tata mami daruje zvijezdu Sirijus ... Lupnem ga po ramenu.

"Koja si ti romantična duša ... A ona?"

"Smješkala se."

"A ti?"

"Bio bih dao ne znam što da takva žena uistinu postoji u mome životu, a ne samo na krstarenju brodom."

Tata je zašutio. Kao da ne želi ništa više dodati. Imao sam dojam da je pocrvenio pa je brisao usta da makne mrvice od brioša kako bi se skrio, zatim me pogledao i ozbiljno rekao:

"Ponosim se tobom, Leo, zbog ovoga što si učinio."

Uši mi se odčepe, kao da sam do toga trenutka bio gluh.

"Danas si zacijelo postao muškarac. Napravio si nešto što ti nitko nije predložio ili za tebe odlučio. Sam si izabrao."

Šutio sam i iskoristio priliku.

"Mogu li onda dobiti još jedan kroasan?"

Tata kimne glavom u znak odobravanja i nasmije mi se:

"Kakav otac, takav sin ..."

Ne pamtim kad sam toliko vremena proveo s ocem. "Ponosim se tobom", današnji je moto. Moram se odmoriti. Prikupiti snagu. Jako sam umoran, ali sretan.

Beatrice nisam ponovno vidio. Više nije u bolnici, vratila se kući. Prošla je prvi ciklus kemoterapije. To je neka vrsta antibiotika protiv raka. Uvjeren sam da će biti dobro. Beatrice je borac: odveć mlada i odveć lijepa da ne bi uspjela. Volio bih je posjetiti; Silvia kaže da ne želi nikoga vidjeti. Bolest ju je izmučila i nije joj do razgovora. Preslaba je. A ja bih je tako želio vidjeti. Ipak, sada ima moju krv pa ću joj praviti društvo izdaleka. Iznutra. Sjedinjeni. Nadam se da će je moja krv osnažiti.

Osjećam se sretnim i umornim. Takva je ljubav.

*

"Što je s tobom? Hoćeš li trčati ili nećeš? Nijednu nisi uhvatio ..."

Strašno sam umoran. Nisam smio igrati nakon što sam dao krv. Sestra me je upozorila da moram mirovati. Nisam joj rekao da imam utakmicu, nisam mogao ne igrati. Sada sam bez daha, oni su govornari iz četvrtog izjednačili na 2:2. Igraju najbolju utakmicu ikad. Propustio sam uvredljivu količinu golova, gore nego laquinta za najgorih dana.

"Bijel si kao Mortica."

Mortica je djevojčica iz trećeg razreda, super emosica. Crna mrlja na bijeloj, gotovo prozirnoj koži. Povraća mi se, ponestaje mi daha. Stanem na rub igrališta. Vrti mi se ...

Obujmim glavu rukama i šćućurim se na tlo, nadajući se da će mi malo krvi doći u mozak. Naježio sam se i hladno mi je.

"Ne mogu dalje, Niko."

Niko me zbunjeno gleda.

Utakmica je završila neodlučeno.

Čuperak, Štanga i Spužva ulaze u svlačionicu i napadaju me.

"Vandalova je ekipa izgubila. Ove smo trebali pobijediti. Sad smo još više zaostali. I to samo zato što si se ti ulijenio ... Ne da ti se više ni utakmicu pošteno odigrati ..."

"Danas sam dao krv ..."

"Baš si danas morao kad znaš da je utakmica?"

Uopće ne odgovaram.

Izlazim iz svlačionice i puštam da mi vjetar briše ogorčene suze. Kad god učiniš nešto dobro, odmah to moraš platiti ... Ljudi nemaju pojma što je ljubav. U glavi im je samo nogomet i uopće te ne pitaju zašto si uopće dao krv ...

*

Beatrice se vratila u školu. Mršavija je. I blijeda. Kosa joj je kratka, ugasla, bez sjaja. Oči su još zelene, ali utonule. Želio bih stati pred nju i reći joj da sam ovdje, da sam joj dao krv i da sam presretan što je vidim, a onda uviđam da je bolje da šutim. Samo joj se nasmiješim kad je sretnem za vrijeme odmora. Načas me pogleda kao da me prepoznaje i uzvratim osmijeh. Više nije crven kao nekad, više je bijel. No ona je srce mojega sna. A moj je san crven i ja moram ovo blijedilo vratiti u ljubičastocrvenu boju kakvu sam vidio da mi izlazi iz ruke. Više ne sumnjam. U onome je osmijehu smisao svega što tražim.

Neću dopustiti da mi odeš. Da te onaj bijeli rak odnese. Trebao sam se ja razboljeti, a ne ti. Neću dopustiti da se to dogodi jer si ti puno potrebnija na ovoj Zemlji nego ja. Želim da to znaš. Stoga ću ti napisati pismo da znaš da sam uz tebe i ako bilo što trebaš, u svakome se trenutku možeš osloniti na mene. Danas kad dođem kući napisat ću ti pismo. To će biti nešto najljepše i najcrvenije što sam u životu napravio. Mora biti savršeno.

Neobično je to kako te snovi pokreću, kao transfuzija krvi. Kao da ti u vene ulazi krv nekog superjunaka.

*

Nikad u životu nisam napisao pismo, a ne mogu ga ni skinuti s interneta. Na internetu su samo stare stvari. Ne postoji Leovo pismo Beatrice, prvi put ga moram sam napisati. Zapravo mi se to sviđa jer ću napisati nešto što još nitko nije. Uzbuđen sam. Uzimam olovku i papir i pišem.

Prvi problem, papir bez crta. Pokušam na računalu. Tek što sam počeo, prekidam jer je bijel poput leda, hladan. Vraćam se papiru i počinjem pisati, no linija mi nije ravna, riječi padaju pa se uspinju. Dojam je grozan, a sve zbog apsolutne bjeline. Ne mogu joj poslati nepismeno pismo. Što da radim?

Sjetio sam se. Printam bijelu stranicu s lijepim, debelim, crnim crtama izgleda kao tatina pidžama. Stavljam je ispod bijelog papira pa su mi crte skriveni vodič. Sjajna zamisao. Kako bi ukrotio bjelinu koja ti podmeće iskrivljena slova, trebaju ti skrivene crne, debele crte. Sada ih treba samo ispuniti. Ovo je najteži dio.

Draga Beatrice, kako si?

Neki dan sam te vidio u školi, nasmiješio sam se, uzvratila si osmijehom. Ne znam sjećaš li se. Eto, ja sam taj. Onaj s ludom kosom, Leo. Pišem ti jer u ovim trenucima želim biti uz tebe. Ne znam točno što u određenim prilikama treba reći. Moram li se pretvarati da ne znam da si bolesna, moram li prešutjeti da sam ti dao krv ili ne reći otvoreno koliko mi se sviđaš ... a to nikako ne mogu tajiti. Evo, već sam ti sve rekao: bolesna si, dao sam ti krv, sviđaš mi se. Sada mogu slobodnije govoriti jer sam završio s najvažnijim. Moramo kazati što nam je na umu i u srcu, inače nismo iskreni, a ako nismo iskreni, loše se osjećamo. A ja prema tebi moram biti iskren jer si ti dio mojega sna. Onog o kojem je govorio profesor Sanjar. Naime, nije mu Sanjar ime, riječ je o onome koji zamjenjuje Argentiericu i koji stalno govori o snovima pa smo mu nadjenuli i takav nadimak. Ja još tražim svoj san. Tajna je u pravilno postavljenim pitanjima. Pravilnim pitanjima o stvarima i ljudima do kojih nam je stalo te u osluškivanju što će nam srce reći. Imaš li ti svoj san? Jesi li ikad o njemu razmišljala?

Šaljem ti topao zagrljaj i nadam se tvom brzom odgovoru.

Leo iz trećeg d.

*

Nemam Beatricinu adresu. A nemam ni kuvertu. I što je još bolje, ne znam ni kako napisati adresu ni kamo nalijepiti marku i sve ostalo. Sramim se pitati mamu. Zato izlazim. Sjednem na motor. Kupim kuvertu. Unutra stavim pismo. Velikim slovima napišem *Za Beatrice* i krenem k Silviji da mi kaže adresu pa da pismo odmah ubacim u sandučić za pisma.

Moj motor je veseo leteći sag koji juri prema svome cilju. Ne mogu talijanskoj pošti povjeriti pismo svojega života. Stoga jurim kao da sam nosilac vijesti o bogatom nasljedstvu. Srce mi lupa u ritmu okretaja kotača mog motora. Smijem se, pjevam i ništa ne čujem. Pa ni trubu meni zdesna koja me opominje da sam trebao popraviti kočnice. Ovo nije natjecanje u kočenju, nisam se imao vremena prestrašiti, ni izustiti jedan, ni kočiti ...

Zatim je bijelo.

*

Kad sam se probudio, bio sam u bolnici, u bijelome krevetu. U glavi bjelina. Ničega se ne sjećam. Kao da mi je glava odsječena od ostatka tijela. Zacijelo su me oteli, omamili i pretvorili u superjunaka. Pitam se kakve sam moći dobio: da letim, da se teleportiram, nevidljiv, da mogu čitati misli ...

Pokušavam se teleportirati i ustanovim da se ne mogu pomaknuti ni centimetar. Sprečava me nešto tvrdo oko vrata što mi učvršćuje trup i glavu. Prvi put razumijem kako se osjeća Terminator kad ga vučem na uzici.

Otvaram oči, pokraj mene je mama, oči su joj crvene.

"Što se dogodilo?"

Mama mi kaže da me srušio auto. Tako je barem ispričao jedan očevidac nesreće. Ničega se ne sjećam, ili mutno nečeg malo. Uglavnom, činjenica je da mi je napuknuo kralježak i moram nepokretan ležati bar deset dana. Kao da to još nije dovoljno, slomljen mi je i desni zglob, već je u gipsu. Nema zadaća. Ma tko me je to sredio? Mama kaže da se onaj koji me je srušio nije ni zaustavio. Pobjegao je. Jedan je pješak zapisao broj tablice, tata će to riješiti. Sada je najvažnije da se ja oporavim i što prije stanem na noge, no ove se godine mogu pozdraviti sa snijegom i *snowboardom* ... Kad izađem, već će biti Božić.

U meni se stvara bijes koji ne poznajem. Tako jak da bih se mogao iskaliti čak na mami, iako mi ništa nije skrivila. Sada sam se sjetio. Nosio sam pismo Beatrice nakon što sam izašao iz Silvijine kuće, a na pismu je bila i adresa. Imao sam ga u džepu. A zatim mrak. Sada sam u pidžami s ovratnikom i gipsom na ruci ... tko zna gdje je pismo.

Sranje. Eto, opet hoćeš napraviti nešto dobro i iz nekog razloga se nađeš prizemljen. Tko je izmislio peh? Kakve ja kvragu imam veze s time? Što sam ja tu kriv? Kvragu sve, neću više voljeti.

Bar sam razjasnio kakav sam ja to superjunak postao: Pehman.

*

Spavao sam bar jedno stoljeće, sudeći po boli u glavi i po svjetlosti koja mi ranjava vjeđe. Tek što sam se sjetio tko sam i gdje sam, razabirem dva nebeskoplava oka nalik na jutarnje plavetnilo što se lovi da postane intenzivnije. To su Silvijine oči, plave kao nebo bez oblaka. Silvia je Tirkizna vila, ja sam Pinocchio. Pokraj nje se osjećam normalno i sa svojim gipsanim oklopom. Nasmiješim se, žmirkajući. Silvia se požuri da navuče zastore da mi ne smeta svjetlost.

"Jesi li žedan?"

Upitala me to prije nego što mi je osjećaj suhoće u ustima dopro do mozga, a mozak ga prenio suhim ustima koja bi zatražila vode. Natoči mi čašu soka od ananasa koji je kupila posebno za mene. Taj mi je najdraži. Nisam ni stigao izraziti želju, a Silvia mi je već udovoljila. Da mi nije samo prijateljica, možda bih je mogao voljeti.

No ljubav je nešto drugo. Ljubav ne da mira. Ne da ti spavati. Uzdiže te. Ljubav je brza. Ljubav je sutra. Ljubav je tsunami.

Ljubav je krvavocrvene boje.

*

Niko me došao posjetiti. Ne diže pogled.

"Oprosti, Leo, za ono neki dan na utakmici ... zamisli da si umro ... ostavio bi me sama s onom hrpom radnika ... ne bi više bilo *Gusara* ni utrivanja ni glazbe ... Nemoj mi se više ovako našaliti."

Smješkam se. Sretan sam. Opet imam Niku. Poslije utakmice nismo prozborili ni riječ. Nijedan se nije htio ispričati. Trebao se on. Meni je bilo zlo i gotovo.

"Koliko će sve ovo trajati?"

"Gips ću imati više-manje mjesec dana, sreća da su prijelom uspjeli srediti."

"U redu, izostaješ samo jednu utakmicu. Nadam se da ćemo moći bez tebe."

"Uzmi Šteku. Slabašan je na nogama, ali zna kako se postaviti. Morat ćeš trenirati s njim malo više. Osim toga, iduća utakmica nije teška."

"Bez tebe nije isto, Gusaru."

Nasmiješim se.

"Vidjet ćeš, začas ću biti na nogama i kup je naš. *Gusare* nitko ne može zaustaviti, Niko, nitko ... A imamo i neizravan račun s Vandalom."

Niko ustaje i zauzima položaj za himnu. S rukom na srcu glasno pjeva, ja s njim. Deremo se da su nam glasnice nabrekle. Ulazi medicinska sestra da vidi što se to događa, a nas dvojica puknemo od smijeha.

"Ne budete li dobri, jednom i drugom ću dati totalnu anesteziju! A ti, ni bolestan ne možeš mirovati?!"

Niko je pogleda, odjedanput ozbiljan i očaran.

"Bi li se udala za mene?"

Razoružana, i sestra prasne u smijeh.

Niko se okrene prema meni i s uzdahom reče:

"Rekla je da hoće ..."

*

I ostali iz razreda došli su me posjetiti. Zadovoljan sam. Tko zna zašto netko mora stradati da bi bio u središtu pozornosti. Katkad u životu poželiš napraviti nešto posve ludo tako da te više ne mogu ne primijetiti: svima si pred očima i na ustima. Osobito u trenucima kad se osjećaš osamljeno i želiš nabiti na nos svima svoju samoću. Zamišljaš se kako padaš s prozora pa svi oni govornari napokon shvate što osjećaš i što znači drugoga ostaviti sama. Uglavnom, bolest i nevolja kao da su najbolji način da se okolina zanima za tebe i da te njeguje.

Donijeli su mi najdraže stripove. Silvia mi je nacrtala sliku. Malenu. Lađica nasred mora što je ustremila krmu prema plavom obzoru, gdje se stapaju nebo i more. Kao da je crtano s lađe. Objesio sam je sebi nasuprot. Tako mi pravi društvo kad ostanem sam u bolničkoj sobi. Soba je za dvojicu, no zasad sam sam. Bogu hvala. Sramio bih se piškiti u gusku pred stranom osobom i još da mi sestra pomaže ... Na tren zavidim Terminatoru jer mu nije problem obaviti to pred ostalim psima i Filipinkama. Psi se ne znaju ni zacrvenjeti.

Niko mi je donio CD. Slušam ga, to ćemo svirati kad opet stanem na noge. I drugi prijatelji su mi nešto donijeli. Lijepo je biti u središtu pozornosti pa makar cijena bila poneka slomljena kost.

Lijepo je pustiti da te vole ...

*

Od neki dan imam društvo u sobi. Jednog krupnog gospodina. Golemog. Urbanog slona. Slomio je dva kralješka. Mora nepomično ležati i sve obavljati na krevetu, pa i nuždu. Ne podnosim njegov miris. Bez prestanka bulji u strop ili televizor koji je manje-više na stropu. Katkad razgovaramo. Simpatičan je. Vraški se udesio, no unatoč svemu ostaje miran. Tu i tamo se razjari kad ga boli toliko da ne može spavati. Žena ga stalno obilazi. A i kći i sin mu često dolaze.

Kad se razboliš, lijepo je uza se imati obitelj. Što bi bez obitelji, žene, djece? Tko će se brinuti za te? Na primjeru Slona vidio sam što znači obitelj. Ne da je ja nemam. Ali shvatio sam to što dosad nisam. Jer dok nisi u toj situaciji, stvari ne shvaćaš i ne vidiš ih. Roditelji ti se čine kao dvoje profesionalnih gnjavatora koji su ondje samo da ti brane ono što želiš.

Slon, njegova žena i djeca jasno su mi pokazali: kad odrastem, želim složnu obitelj kao što je njihova. Zato što i kad nisi dobro možeš biti miran, a to i jest smisao dobro vođena života, da te netko voli i kad nisi dobro. Netko tko podnosi tvoj miris. Samo onaj tko voli tvoj miris zaista te voli. Daje ti snagu i spokoj. Čini mi se kao dobar način da se čovjek zaštiti od boli koje ga u životu snađu.

Toga se često moram sjetiti. Svakako se toga moram sjetiti da unesem u svoj san za neko buduće vrijeme. Vrijeme s Beatrice. Već sada volim njezin miris. Neodoljiv miris snova, života, ljubavi.

*

Ulazi Sanjar. Ne mogu vjerovati. Profesor dolazi posjetiti učenika u bolnicu. Štoviše, zamjenik profesora. U sedmom sam nebu ili tako nešto. Sanjar je sjeo pokraj kreveta i pripovijeda mi o školi. O ispitivanjima, zadaćama i što je već bilo u programu. Svemu tomu će uskoro kraj, primiču se božićni praznici. Školsku ploču su već okitili srebrnim ukrasima, a školski podvornik Barba, s tako dugom bradom da bi na nju mogli objesiti kuglice i zvjezdice, pripremio je već napola osušeno drvce. Pokušavam sve to zamisliti, žao mi je što nisam ondje u rijetkim trenucima kada je škola zabavna.

Sanjar kaže da je i on u mojim godinama slomio ruku na nogometu. Pokazuje mi ožiljak koji mu je ostao poslije operacije. Sva sreća, mene nisu trebali operirati, a kost su mi namjestili dok još nisam bio pri svijesti. Koliko boli uštediš dok spavaš. Problem nastaje kad se probudiš.

Eto, Sanjar je baš zabavan, govori o svemu i svačemu kao bilo tko od nas. Hoću reći, normalan je. Život mu je sličan momu. Ispričao mi je i šalu koja mi nije bila smiješna, ali sam se pravio da jest da mu ne bi bilo žao. Pita me kako stojim sa svojim svom i ja mu objašnjavam kako stvari stoje. Kažem da se sve urušilo ovom mojom nezgodom i sad ne znam želim li nastaviti, jer kad god se potrudim, nešto se loše dogodi: prvo Beatrice, sada ja. Sanjar se smješka i kaže da je i to dio pravih snova.

"Pravi se snovi grade na zaprekama. Inače se neće pretvoriti u stvarnost, ostat će snovi. Razlika između sna i stvarnosti je upravo u tome: udarci kao u priči mojega djeda. Snovi ne postoje sami od sebe, otkrivaju se malo-pomalo, možda i ne uvijek onako kako smo ih zamišljali ..."

Sanjar mi kaže da sam srećković što sam u krevetu sa slomljenim leđima! Ne vjerujem u to što čujem i to mu kažem.

"Drukčije nisam ni mislio."

Obojica se smijemo. On mi tumači da to što sam u krevetu znači da sam radio nešto osobito: noseći pismo, pokušavao sam ostvariti san. Ako san ima toliko zapreka, znači da je onaj pravi. Oči mu blistaju. Kad smo se pozdravljali, zabunim se i kažem mu Sanjar. Smije se i kaže da zna da ga tako zovem. Otišao je, a ja se grizem što Sanjaru sve paše, pa i to da mu dajemo nadimke. Tko je rekao da treba biti antipatičan kako bi bio autoritet?

Profesorov me posjet oraspoložio: volio bih izaći odavde, večerati s mamom i tatom, voditi Terminatora na pišanje, svirati s Nikom, učiti sa Silvijom, poljubiti Beatrice ... U biti me Sanjarov posjet malo i naljutio jer ... teško mi je priznati, ali volio bih biti kao taj usrani zamjenik iz povijesti i filozofije.

*

Mama je našla pismo. Prljavo od krvi i asfalta. Bilo je u džepu traperica. Traperice je bacila jer su se potrgale. Prije toga je prekopala po džepovima. Novčić. Gumica. Figurica Barta. Žvakače. I pismo. Na onome je pismu moja krv. Sada se zgrušala i osušila i uokviruje Beatricino ime. Drugi put joj dajem krv. I ovaj put sam sretan kao i prvi. Ponovno čitam pismo. Pismo je lijepo, iako se neke riječi, zamrljane krvlju ne daju pročitati. Moram joj ga nekako dostaviti. Moram ustati iz vražjega kreveta!

*

I Gandalf me je posjetio. To nisam očekivao. Ima dvadeset tisuća razreda, bar osam milijuna učenika, svoju župu i stotinjak godina da svaki dan uokolo nosi ono prozračno tijelo koje sličí Duhu Svetomu u kojega on tako duboko vjeruje ... i ipak me došao posjetiti. Ne kažem da mi nije drago, štoviše, ganuo me je. Nisam to očekivao. Moli da mu ispričam što mi se dogodilo. Ispričao sam sve, pa i ono o pismu. Osjećam se ugodno. Ne spominjem Beatrice, govorim općenito. Kaže mi da sam dijete Božje. A ja njemu da ne želim slušati o Bogu jer da postoji, ne bi dopustio da se Beatrice razboli.

"Ako je svemoguć i sveprisutan zašto mi je to učinio? Zašto dopušta da trpim i ja i toliki drugi koji nisu ništa skrivili. Dijete Božje, kako da ne. Boga nikako ne razumijem. Kakav je to Bog koji dopušta zlo?"

Gandalf mi kaže da imam pravo. Zar imam pravo? Ja ga izazivam, a on mi daje za pravo. Ma bar bi svećenici trebali braniti svoja stajališta. Gandalf me podsjeća da se i Isus, sin Božji, osjetio od Boga napuštenim i to Mu je i vikao u trenutku smrti.

"Ako je Bog tako postupio prema Sinu, zašto ne bi i prema onima koje smatra svojim izabranim sinovima?"

Kakvo je to razmišljanje? Nisam mu se mogao usprotiviti jer Gandalf kaže da tako to stoji u evanđeljima.

"Želi li tko zamišljati snažnoga Boga, može bez problema, neka ne zamišlja slaboga Boga kojega je povrh svega Otac napustio u trenutku smrti."

Gandalf spazi krv na pismu koje držim na stolicu pokraj sebe. Kaže mi da ga podsjeća na njegov križ: pismo napisano ljudima, potpisano krvlju Božjom koji nas tom krvlju spašava. Stani, Gandalfe, da ne bi krenuo s podužom propovijedi. Nije trenutak. Dakako, dao mi je misliti i sviđa mi se ideja s krvi. Tako sam i ja napravio s Beatrice. Možda je to jedina istinita stvar od svega što govore o Kristu: ljubav je dati krv. Ljubav je crvene boje krvi.

"Leo, za bol nema uvjerljivog odgovora. Međutim, otkad je Krist za nas umro na križu, za nas postoji smisao. Neki smisao postoji ..."

Nježno ga grlim, kako drukčije. Već je otišao kad sam primijetio da je odložio pa ostavio križ na Beatricinu pismu. Na stražnjoj strani tog komada drva u obliku slova T piše: "Dati život za prijatelje, nema veće ljubavi od te". Rečenica nije loša. Želim je upamtiti. Stavljam

križ u kuvertu, kada dođem u školu, vratit ću ga Gandalfu, a i stidim se da me netko vidi s križem, nosi nesreću.

*

Dosadilo mi je biti prikovan za krevet. Da krepaš od dosade. Dani nikako da prođu. Položaj mi je neudoban, a ruka u gipsu me često tako svrbi da bih je najradije otkinuo. Minute ne prolaze. Jedini način da ih popuniš jest da ni na što ne misliš. Televizor stalno gori i jedino mi to odvraća misli. Razmišljam li o tijelu, osjećam bol, usredotočim li se na misli, osjećam još jaču bol. Zašto je bol odlučila postati moja najbolja prijateljica?

Sanjar kaže da to tako mora biti, kako bi snovi postali stvarnost, stoga sve podnosim, ali bih radije da nije tako. Mora postojati lakši način da se snovi ostvare ... Možda s malo manje muke ... Umorio sam se već i od gledanja televizije. Ne znam zašto, s obzirom na to da sam prikovan za krevet. Ali to je činjenica. Televizija me umara. Sve isto, totalna anestezija. Na televiziji pola vremena prikazuju priče o ljudskim tajnama, a pola ono što ti ljudi rade kad njihove tajne budu otkrivene. I ja imam tajnu, ali neću o njoj raspremati na TV-u.

Moja je tajna Beatrice.

*

Silvia me je došla posjetiti. Donijela mi je knjigu. Knjigu pripovijedaka. "Da ti brže prođe vrijeme."

Silvia je poput šuma valova, čak je i ne čuješ, ona je uvijek tu. Slušaš li je, njegovat će te. Da je volim, smjesta bih se oženio njome, ali ljubav nije šum vala, ljubav je oluja. Pitam je za Beatrice. Kaže da je opet u bolnici. Na drugom ciklusu kemoterapije.

"Tu je, u istoj bolnici kao i ti."

Ne mogu vjerovati. Spavam pod istim krovom s Beatrice i to nisam znao. Od te sam pomisli izvan sebe od uzbuđenja. Ne pokazujem to pred Silvijom jer je misao toliko lijepa da želim sam u njoj uživati. Poslije ću se na nju vratiti, i nešto obaviti. Zapravo, obaviti ću to sada.

"Zašto joj ne bi odnijela moje pismo?" pitam je.

Kaže da ne bi bilo primjereno i spušta pogled, jako tužna. Možda je u pravu. Beatrice puno spava za vrijeme kemoterapije, izmuči je. Često povraća. Nema snage otići tamo i predati joj nečije pismo. Možda nije pravi trenutak. Mislim da je Silvia u pravu.

Razgovaramo o školi. Erika-piše-se-s-k hoda s Lucom. Ostavljaju dojam nerazdvojnoga para. Čudno je samo što je Erika-piše-se-s-k, inače dobra učenica, već dvaput došla u školu nepripremljena. Jer je dan prije bila s Lucom. Luca nikada nije puno učio i po cijelo poslijepodne s Erikom-piše-se-s-k lunja uokolo. Ništa ne rade i ljubakaju se neprestano. Erika-piše-se-s-k kaže kako je otkrila da u biti učenje nije važno. Sada ima ljubav i sve dobiva drugu dimenziju. Ništa te ne može usrećiti kao ljubav. Ima Erika-piše-se-s-k pravo, slažem se s njom. Kažem Silviji da je svatko sretan kad je srce zaljubljen. Silvia se slaže sa mnom, no nije joj jasno zašto bi netko mijenjao osobnost kad se zaljubi. Ako je Erika uvijek dobro učila, zašto sad kad se zaljubila više ne uči? Kao da je postala neka druga Erika-piše-se-s-k, to više nije ona ista Erika.

Zašto Silvia uvijek izvuče oštromne primjedbe iz argumenata koji se meni čine posve jasni? Dovala je u pitanje i moje dosad nepomućeno uvjerenje o svemoći zaljubljenosti. Pitam ju je li ona ikada bila zaljubljena. Potvrдно kimne i netremice gleda u prste na ruci.

"U koga?"

"To je tajna. Možda ću ti jednoga dana reći."

"U redu, to je tvoja tajna, poštujem tvoju privatnost, samo znaj da nikada ne bih iznevjerio tvoje povjerenje."

Silvia se nesigurno nasmiješi i ispriča mi o Nicolesici. Nicolesi je nastavnica tjelovježbe. Žena od pedesetak godina, nekoć zgodna cura, što odavno više nije. Na svaki način nastoji izgledati mlađahno pa se doima smiješnom. Nitko joj se to ne usuđuje reći. Nije poput Carnevaleice. Gospođa Carnevale je profesorica biologije. I ona ima pedeset godina, jako je lijepa žena, ali lijepa žena od pedeset godina. Nicolesica se odijeva kao da joj je dvadeset i ispada smiješna. Silvia mi ispriča da je Nicolesi došla u školu u tako kratkoj minici da su dečki poludjeli.

"Uh! A ja nisam bio ondje!"

"Silvia stane:

"Prava si svinja!"

"Nisam, nego lav ..."

Dečki su je snimali mobitelima.

"Ti ne voliš da te gledaju?"

Silvia malo oklijeva:

"Volim ... jako ... ali nikoga ne bih izazivala da me gleda, prava žena zna kako privući poglede na sebe. Čeka osobu koja će biti ondje samo za nju i koja će je malo-pomalo otkrivati, kao što to biva u snu ..."

Ovo je opet nešto novo o čemu moram razmišljati. Snovi su poput zvijezda, one sjaje i kad se umjetna svjetla ugase jer su ondje oduvijek bile. Samo što ih ti nisi vidio zbog napadnog blještavila svjetala oko sebe. Silvia me tjera da razmislim. To namjerno čini. Smjesta sam zaspao. Nisam ja za naporna razmišljanja. Usnuo sam s brigom što ću sve propustiti u školi. Iako se, prije nego što ću utonuti u mrak, javila misao da ne propuštam baš ništa što bi bilo nužno za život ...

Mogu službeno objaviti da je škola beskorisna. Postanem li ministar obrazovanja, moja će prva odluka biti da zatvorim škole.

*

Kad sam se probudio, isti čas se sjetim da je u istoj bolnici Beatrice i uživam u toj misli kao u mentol-bombonu. Zaboravljam bol, dosadu i televiziju. Kad ti je blizu najljepša osoba koju poznaješ sve se, pa i ono ružno, preobražava. Prije ništa nije imalo smisla. Zatim postaje osmišljeno. Moram smisliti plan. Bar da je vidim. Sada već smijem ustati iz kreveta. Ruku mi pridržava zavoj što visi s vrata, a vrat je krut zbog ovratniku, iako imobilizacija više nije nužna. Rendgenske snimke pokazuju da je sve u redu.

Odlučio sam. Silazim s kreveta. Ovako opremljen nisam baš primjer ljepote, a ni pidžamu ne mogu skinuti. Pa što? U bolnici su ionako svi u pidžamama. Nevjerojatno kojom brzinom prihvaćaš činjenicu da stojiš u pidžami pred osobom koju ne poznaješ. Tako je to u bolnici. Možda zato što smo svi smiješni kad se radi o boli i patnji. Svi smo isti i pidžama je odora kojom se brišu razlike. Osim toga, imam jako elegantnu tatinu pidžamu. Mama mi ju je donijela zato što je šira pa mi je lakše s gipsom. Ima tatin miris pa se osjećam kao da sam doma.

Ovako elegantan krećem u pustolovinu po hodnicima do ženskog odjela. Ne usuđujem se izravno pitati sestre za Beatrice pa se ponašam kao da jednostavno šecem. Našao sam se ispred soba na onkološkom odjelu. Silvia mi je rekla da se tako zove odjel gdje leže bolesnici s tumorima. Ne znam zašto, ali mislim da "onkel" dolazi iz grčkog i ima veze s tumorima, jer "logija" uvijek ima još neku grčku riječ ispred sebe. Moram potražiti u rječniku kada dođem kući. Ti rječnici kao da su rođeni za okuliste! Uopće mi ne nedostaju knjige. Zavirim u svaku sobu. Kao i na mojem odjelu, tu su uglavnom stari ljudi. Starci. Ja sam neka vrata maskote. Slon ima sedamdeset i pet godina ... Bolnica je galerija bijelih staraca. Mladi su u bolnici jer im se dogodila nevolja, a starci zato što su stari.

No kad vidiš glavicu s malo crvene kose polegnutu na bijelome jastuku poput ruže na snijegu ili sunca na Mliječnoj stazi, to Beatrice spava. Ulazim. Druga bolesnici je naborana starica, reklo bi se da joj je netko te bore urezao u lice. Smješka mi se poput lista zgužvanoga papira.

"Jako je umorna."

Uzvracam osmijeh. Kao mumija uputim se prema Beatricinu krevetu. Zgrozim se. Tekućina visi nad njom, jedna joj cjevčica ulazi

izravno u vene, a kroz iglu što ranjava Beatricinu kožu nazire se njezina crvena krv. U tim venama teče i moja krv. Moje crvene krvne stanice što proždiru njezine bijele i pretvaraju ih u crvene. Beatricinu bol osjećam kao svoju i volio bih da je moja, a ona da je dobro. Ja ionako moram biti u bolnici.

Beatrice spava. Drukčija je od one koje se sjećam. Bez obrane. Blijeda, čudna plava boja uokviruje joj oči, znam da nije šminka. Spava. Ruke su pokrivene laganom svijetloplavom pidžamom, širokom na bokovima. Šake su joj prozirne i mršave. Nikada je nisam vidio tako izbliza. Poput vile čarobnice je.

Sama je. Spava. Ostajem ondje i gledam je bar pola sata. Ona spava. Ne govorimo, riječi nisu potrebne. Promatram je kako bih upamtio svaku crtu njezina lica. Na desnom joj je obrazu mala rupica, pa se doima da se smješka iako spava. Ne pušta nikakav zvuk. Ne čuje se ni disanje. Potpuno je tiha. Ali sjajna kao uvijek, poput zvijezde u noći. Ulazi sestra koja će provjeriti što treba i zamoli me da izađem. Nespretno ustajem u svojoj svečanoj pidžami.

"Poznaješ je, šminkeru?"

To me pita medicinska sestra debela kao simentalka stiještena u želatini, sva ushićena vlastitom domišljatošću. Na trenutak šutke stojim, a onda odgovaram sa širokim osmijehom.

"Da, to mi je djevojka. Da joj budem blizu, morao sam slomiti ruku."

Simentalki titra na licu neodređen osmijeh ... Prije nego što sam izašao, pomilovao sam Beatrice. No nisam je probudio. Samo želim kad se probudi da na svojem obrazu nađe moj dodir.

Ozdravi, Beatrice. Imam san. Ti si u njemu.

*

Nisam Beatrice ostavio pismo, zbunila me medicinska sestra simentalka. Možda doista i nije bilo pravo vrijeme. Otvaram pismo da ga ponovno pročitam. Kao da ga naglas čitam njoj. Gandalfov križ padne na pod. Bio je ostao u kuverti. Odsklizao se do mjesta gdje ću najteže do njega doprijeti, kako to već biva sa stvarima koje ti trebaju. Gotovo sam istegnuo zdravu ruku kako bih ga dohvatio. Stišćem ga u ruci. Bijesan. Gledam Ga. I On spava. Ima Beatricin pogled dok spava. I jasno mi je da On razumije kako je Beatrice jer se čini da je i on to proživio.

Zašto dobri ljudi, uz pretpostavku da postojiš, moraju trpjeti? Ne odgovaraš. Ne znam jesi li tu. Ako jesi i činiš čuda, učini jedno za mene, ozdravi Beatrice. Učiniš li to, počet ću vjerovati u Tebe. Što kažeš na to?

*

Cijeli sam dan prosjedio na krevetu. Mikroskopom svojeg sjećanja prolazio sam uspravano Beatricino lice. Skutrio sam se u jamicu na njezinu desnom obrazu i satima ondje ostao poput dojenčeta u kolijevci kad bih kao dijete bojio one nesnosne crno-bijele albume. Odande je svijet bolje izgledao, činilo mi se da mogu bez straha slušati tišinu, dodirnuti mrak. Imao sam dojam da su se moja umrtvljena osjetila probudila iz duga sna. Prolazili su sati, a da toga nisam bio svjestan. No ne kao kad gledam TV. Jer sada nisam umoran, mogao bih ponovno početi.

Već je večer. Vani je mrak. Želim Beatrice zaštititi od noći. Siđem s kreveta i krenem prema njezinu odjelu. Više ne osjećam miris bolnice, samo miris bolesnika i manje se bojim. Vraćam se. Ne mogu doći praznih ruku. Ulazim u sobu gdje je u vazi cvijeće. Dvije gospođe gledaju televiziju. Očito jedan od onih predosadnih starih filmova. No one ga gledaju u hipnotičkoj tišini. To su ti starci. Primičem se vazi. Uzimam ivančicu. Bijelu. Jedna se gospođa okrenula prema meni. Osmjehnem se.

"Za prijateljicu."

Lice koje kao da je izašlo iz neke pretpovijesne špilje odobri, a bone se prodube poput rijeke.

"Laku noć."

"Laku noć."

Blago mi to kaže, a rijeke njezinih bora pretvore se u mirno more. Izlazim razdragan, sa cvijetom u ruci. Ivančica je prekrasna. Jednostavna je, kakva ivančica mora biti. Kao da je netko posijao sjeme tko zna gdje u očekivanju ovoga trenutka. Vrtlar tada nije znao da to čini za mene. Njegov je posao imao smisao za ovaj trenutak. U jednome bolničkom hodniku, u bijeloj večernjoj tišini ja nosim Beatrice ivančicu u sobu 234 na Onkologiji. Ušao sam, u sobi je polumrak. Razabirem samo Beatricine obrise i one gospođe s borama do nje. Već spavaju. U polusjeni su jako slične! Obje iznemogle od bolesti. Tako su blizu, a tako su različite. Nije pravedno da netko mlad tako brzo ostari. Beatrice spava. Ispod smeđeg bolničkog pokrivača nazirem joj samo profil, sjedinjenje svih najljepših profila koje poznajem. Prilazim i polažem ivančicu pokraj nje, na stolić. Pjevušim neku pjesmicu, ne sramim se, nisam pocrvenio.

"Laka ti noć, cvjetiću, laka ti noć između zvijezda i sobe. Da bih te sanjao, budi mi blizu, ni to blizu još nije dovoljno ..."

Tiho se udaljim. Napravio sam ono što sam morao: otpjevao sam svoju prvu serenadu. Doduše u pidžami, ali sam je otpjevao.

*

Legnem natrag u krevet i ne mogu zaspati. Kada gledam Beatrice osjećam kamen u želucu. Drukčije je od osjećaja što te obuzima kad gledaš djevojku koja ti se svidjela. Neke ti se djevojke svide zbog svoje ljepote. Zbog Beatrice imam kamen u želucu, teret koji moram ponijeti, slatki teret ... Zacijelo je to znak prave ljubavi. Ne jednostavno ljubavi od koje ti se vrti u glavi, nego ljubavi koja te svom težinom vuče prema zemlji. Zaspao sam s upaljenim svjetlom, gledajući sliku koju mi je Silvia darovala. Zamišljao sam kako sjedim za kormilom brodića, a pokraj mene je Beatrice i plovimo prema otoku gdje će svi naši snovi postati stvarnost. Ivančica joj u crvenoj, od sunca užarenoj kosi i kao da ju je stvorila sama morska pjena.

Kako bi rekli komičari Aldo, Giovanni i Giacomo: pitaj me jesam li sretan. Jesam, bar u snovima.

*

Napokon idem kući. Sutra je Božić pa me puštaju. Kakve li radosti ... Jedino mi je još ruka u gipsu. Najprije moram pismo predati Beatrice pa se možemo vidjeti kad i ona izađe iz bolnice. Sve će se riješiti i živjet ćemo sretni i veseli. Čekam naklonost noći, kada bolnica postaje spavaonica, a iz svih se soba samo čuje hrkanje slično brundanju vepra. Miris bolesti kao da se ublažava tijekom sna jednako kao i bol. Držim pismo, u novoj je kuverti, zamolio sam Silviju da mi je kupi. Zapečaćeno. Tihim korakom idem prema Beatricinu odjelu. Pri svakom koraku srce mi jače lupa, a duša postaje kuća koju Beatrice već uređuje, premještajući stvari, osjećaje, snove i planove kako misli da je najbolje. Izgovaram napamet poznate riječi iz pisma koje kao da će se odvojiti od papira i zaživjeti.

Vrata sobe su zatvoreni. Nečujno ih otvaram. Bez daha prilazim Beatricinu krevetu kako bih čuo njezin dah, osjetio miris.

Krevet je prazan. Plahte netaknute, bijele, glatke, bez ijednog nabora.

Sjednem na krevet. Rukama stišćem pismo, gužvam ga. Moj je san poput zmajeva koje sam izrađivao s tatom kad sam bio malen. Mjesecima smo se pripremali i na kraju ne bi poletjeli. Samo je jednom jedan bijelo-crveni zmaj poletio, ali je vjetar tako jako puhao da mi je konac zasjekao ruku pa sam ga zbog bola pustio.

Tako je Beatrice odletjela, nošena vjetrom. Pokušavam je zadržati, bol od uzice koja je veže za moje srce sve je snažnija ... Sklupčam se kao što čini Terminator kada spava, bol se pomalo smiruje u dodiru s krevetom koji je grlila Beatrice. Noćas ću spavati s njom iako je odletjela odavde.

*

"Što ti tu radiš?"

Te riječi prekidaju moj let velikim bijelim krevetom bez rubova. Ako me debela bolničarka ne prepozna, loše ću se provesti.

"Tražim Beatrice."

Odgovorio sam s iskrenošću koja mora dirnuti meko srce svake debele sestre koja voli miris bolesnika.

"Jučer je otišla."

Zanijemjela je, uozbiljila se.

Odvajam se od kreveta sa sjetom ovoga tko je proveo noć u Beatricinu zagrljaju. Iz sobe izlazim pognute glave, vukući noge. Prolazim pokraj sestre, a ona me pogladi po kosi.

"Brini se za nju. I u moje ime."

Pogledam je i osjetim da mi je toplina njezine ruke ulila hrabrost koja mi nedostaje.

"Hoću."

Poslije je došla mama. Sve stvari je složila u torbu i, pridržavajući me jednom rukom, iako nije trebalo, pomaže mi da dođem do auta. Pretvaram se da sam gore nego što jesam kako bi osjetila moju težinu, a ja njezin zagrljaj koji će mi umanjiti bol, nevidljivu i najtežu što sam je dosad iskusio.

Moja je soba ostala ista. Tko zna kakve sam promjene očekivao! Više ne spavam pod istim krovom s Beatrice niti je mogu obići. Moj je motor završio onako kako sam i ja mogao. Svršeno je s njim, a ne bih ga ni mogao voziti.

Božić je, a ja moram biti u kući s rukom oko vrata bar još petnaest dana. *Iskoristi praznike da nadoknadiš gradivo*, savjetuje mama. Lijepi praznici, učiti dvaput više nego obično. No dvaput više od ništa jednako je ništa, bar toliko znam. Kad pokušavam učiti, kazaljke na satu zapnu na brojčaniku i više se ne miču, postaju zatvorenice prostorno-vremenskog kontinuuma.

Počinjem lebdjeti u tom bijelom prostoru, dižem se u visine, sve dalje među oblake gdje me nitko više ne može čuti, i onda strašna tišina: sam sam poput balona koji je odletio.

Kada sve oko mene postane bijelo, srce mi se stisne i iako urla, nitko ga ne može čuti.

Samo me Silvia može spasiti.

*

Silvije nema, na moru je kod bake nekoliko dana. I bolje: mogu još malo odgoditi vježbu. Međutim, nasmrt se dosađujem, osjećam se krivim zbog vremena koje odmiče, a nemam snage da prionem uz knjigu i počnem nadoknađivati zaostalo gradivo. Sanjar kaže da se dosađujemo kada ne živimo punim plućima. Kakva je to rečenica? Jedna od onih njegovih mudrolija. Nešto što je veće od mene. Možda mi se zato sviđa. Možda zato što kaže istinu: ne živim punim plućima. Što znači "živjeti punim plućima"? Moram ga pitati.

Zove me Niko. Prošli smo tjedan pobijedili *Desperadose*. Kakvo ime, takva ekipa. Dobro nam ide i za mjesec dana je sljedeća utakmica. Tko zna hoću li moći na igralište! Ove godine sve moje snove zaokupljaju nogometne utakmice. Želim podignuti pehar za Beatrice, a možda i pred njom!

Dosađujemo se zato što nam je vlastiti život dosadan.

*

Dođe dan kad se pogledaš u ogledalo i odjednom si drukčiji nego što si očekivao. Točno tako, jer ogledalo je najokrutniji oblik istine. Ne izgledaš onako kako uistinu izgledaš. Volio bi da tvoja slika odražava ono kakav si iznutra, a drugi bi, vidjevši te, odmah prepoznali jesi li iskren, velikodušan, simpatičan ... Umjesto toga, vječno trebaju riječi i djela. Važno je pokazati tko si. Bilo bi lijepo da se možemo ograničiti u prikazivanjima. Sve bi bilo jednostavnije.

Imam lijepo, izvježbano tijelo, *piercing*, tetoviranog lava na mišici (to nemam) ... o tome ću još razmisliti. No čim sve to zajedno vidiš, jasno ti je koga imaš pred sobom.

Erika-piše-se-s-k *ima piercing* u nosu i odmah kužiš da je otvorena, od onih s kojima možeš razgovarati. Susy ima tetovažu ispod pupka, usmjerenu prema dolje. I u tom ti je slučaju jasno s kim imaš posla. To je znak da si s nekom koja će ti dati. Uglavnom, moram se više istaknuti da bi me drugi vidjeli. Dosta mi je toga da sam utopljen u masi.

Beatrice ne mora ništa poduzimati, ima crvenu kosu i zelene oči. Dovoljno da se vidi kako zna voljeti i koliko je čista: crvena poput najsajnije zvijezde, čista poput najčistijeg havajskog pijeska.

*

Kad sam se vratio u školu, svi su me zafrkavali i zvali C-3P0, po imenu zlatnog robota iz *Ratova zvijezda*. Ruka mi još visi o vratu premda za koji dan napokon skidam gips. Čini se da, otkako sam se vratio, Giacomo više nije najveći pehist u razredu jer ja imam sve atribute da budem nesretniji od njega. Zauzvrat, svi mi se potpisuju na gips na ruci. Gips je prekriven potpisima mojih kolega iz razreda i mojih prijatelja. Ruka mi je svih boja. Ruka mi je postala poznata. Moja me ruka voli jer one koje ja volim imam uza se. "*Gusari* čekaju svojega kapetana! Niko", "Tvoja reinkarnacija bit će trenutak za pamćenje. Erika", "Bolje ti nego ja. Spužva", "I ovakav si lijep. Silvia." Samo jedan potpis nedostaje. Beatricin. Ali taj mi i ne treba, nosim ga na srcu.

Ima potpisa i potpisa. Ako si kupiš majicu *Fred Perry*, *dockersice*, *nikeice* ... to su potpisi na stvarima koje se prije ili poslije mijenjaju, baciš ih, izgubiš ... Naravno, osjećaš se bolje, no to je prolazno. Zatim su tu drugi potpisi. One koje nosiš na srcu. Ovi ti potpisi kažu tko si uistinu i komu si važan. Ja imam na srcu tetoviran Beatricin potpis. Ona je moj san i ja postojim zbog nje.

Ona, međutim, ne dolazi u školu. Novi ciklus kemoterapije. Izgubit će godinu nastavi i tako.

Kad sam se vratio kući, na pisaćem stolu našao sam zgužvano pismo. I mamina poruka: ostalo je na dnu torbe iz bolnice. Pismo Beatrice! Kako sam ga mogao zaboraviti! Moram odnijeti pismo, možda je to posljednje što činim, zato "što te određuje ono što radiš, a ne tko si". Batman uvijek ima pravo.

*

Napokon, pritisnut neumitnim prolaskom dana, sjedim s knjigama pred sobom. Odlučio sam nadoknaditi nagomilano gradivo. Istini za volju, preda mnom je Silvia, sam se u to nikada ne bih upustio. Trenutačno smo u triler-fazi polugodišta, između ispitivanja i zadaća. A ja imam već gomilu zaostataka.

Silvia mi prepričava Sanjarova predavanje (naglasak na onima izvan programa koja su mi najdraža), tumači sintaksu, objašnjava jedno pjevanje iz *Božanstvene komedije*. Ono u kojem Odisej uvjerava suputnike da se otisnu na more da pokažu, čini mi se, "odvažnost i znanje" (u ušima mi odzvanja dosadan, metalni profesoričin glas), i time ih je zaribao jer su svi završili na dnu ponora.

Dok Silvia objašnjava, ja se gubim. Kada dobro razmislim, uvijek ista priča. Neki imaju svoj san, ili misle da ga imaju, i natjeraju druge da u to vjeruju, a onda vrijeme i smrt sve pometu. Svi su živjeli u čaroliji toga sna. Adrenalin ti se pojača pri samoj pomisli da je još netko vjerovao u tvoj san, a bio je iluzija. I moj je san iluzija. Bolest mi ga želi odnijeti. Bez Beatrice ja ne postojim.

Silvia mi se bez riječi zagleda ravno u oči, jasno joj je da sam se izgubio. Zatim me pogladi i vjetar opet zapuše prema barci na slici, jedara razvijenih prema luci koju ne poznajem, ali znam da postoji kao što postoji ruka koja me je pogladila. Silvia sve postiže tom jednom kretnjom. Kako to uspijeva?

Hvala, Silvia. Hvala ti što postojiš. Hvala, Silvia, ti si sidro koje mi ne dopušta da zastranim, ujedno si jedro što mi pomaže da savladam morske struje.

"Hvala, Silvia. Jako si mi draga."

"I ti meni."

*

Ima poslijepodneva kada mi moja soba, koja je bolja od *Eurodisneyja i Gardalanda* zajedno, djeluje poput tavana s odbačenim stvarima. Što će ti život kada poslije slijedi smrt? A onoga što je iza smrti bojim se. Još je strašnije ako poslije nema ničega. Bojim se i Boga jer je svemoguć. Bojim se i zla i boli. Bojim se i Beatricine bolesti. Bojim se i ostati sam. I ove proklete bjeline ...

Zato zovem Niku, no Niko je na nogometu, a ja još ne smijem ići. Telefoniram Silviji, nje nema kod kuće. Zovem je na mobitel, isključen je. Šaljem joj poruku: "Nazovi kad možeš".

Silvia, bi li me mogla pogladiti kao ono prošli put? Bojim se, Silvia. Ustrani strah od svega. Bojim se da u životu neću ništa postići. Bojim se da će Beatrice umrijeti. Bojim se da ne bih imao koga nazvati. Bojim se da ćeš me ti napustiti.

U svojoj sam sobi, a unutra su samo nijeme stvari. Nitko s kime bih razgovarao. Knjige su nijeme jer tu nema nekog Sanjara koji bi o njima govorio i stvorio mi iluziju da bi mi se mogle svidjeti. I stripovi su nijemi unatoč bojama. Zvučnici su nijemi jer mi nije do glazbe. PC je pijem, ekran po dubini kao da sadržava sve što je na svijetu poznato, a iz profila je to samo ravna ploča. I pitaš se kako može sadržavati cijeli svijet, čitavo more, a tako je ravan. U mojoj je sobi danas sve nijemo. Ali ne želim pobjeći. Odupriet ću se. U sobu mi danas tuga ulazi na valove. Pokušavam je upiti spužvom. Smiješan sam. Koju minutu odolijevam, onda se strah pojača i ja sam brodolomac samoće.

Lebdim u bijelome praznom prostoru: golema, beskrajna bijela soba bez zvuka u kojoj se ne razabiru ni rubovi zidova. Ne znaš gdje je gore, gdje dolje, gdje desno, gdje lijevo ... Urlam, ali svaki zvuk zamire. Iz mojih usta izlaze trule riječi.

Silvia, molim te, nazovi me.

*

Kad sam se probudio, bila su već četiri sata i strah se povukao jednostavno zato što sam sav smušen. Nasukao sam se na neki nepoznati otok. Tražim nešto kako bih preživio. Poster iz moje sobe zirkaju prema meni. Tada ugledam pismo. Moram ga odnijeti Beatrice. Dva su problema. Pismo je odveć oštećeno, izgleda kao najgora moja zadaća, pa ga moram prepisati, a lijevom rukom mi je to nemoguće.

Drugi je problem što ne znam je li Beatrice doma ili u bolnici. Za prvi problem postoji rješenje: Silvia. Ja diktiram, ona piše. Znam da to nije isto jer rukopis nije moj, ali Silvia ima lijep rukopis, ljepši nego ja. Što se drugog problema tiče, opet je rješenje jasno: Silvia!

Samo da ne pretjerujem? Ona nazove Beatrice da je pita gdje je, a ja joj odnesem pismo i možda razgovaram s njom. Da, razgovaram, jer moram s njom razgovarati. Moram joj ispričati za san, i kada shvati da je san potreban, da je san naša sudbina, ozdravit će, snovi liječe svaku bolest, svaku bol. I snovi oboje bijelu boju.

Idem k Silviji.

*

Silvijina mama je draga gospođa, ništa se ne prenemaže. Sviđa mi se. Silvia je više nalik na nju nego na oca, koji je tih čovjek, po mnogočemu zagonetan. Silvijina mama ima velik dar: doista se zanima za mene. Shvaćam to po njezinim pitanjima.

"Hoćeš li se ubrzo vratiti sviranju?" "Jedva čekam."

Raspituje se za pojedinosti. Samo onaj tko zna postaviti pitanja o detaljima doista pokušava osjetiti što ti je na srcu. Pojedinosti. Detalji: način da pokažeš ljubav. Sviđa mi se Silvijina mama. Da moram birati mamu, nakon svoje izabrao bih Silvijinu.

Silvijina soba odiše lavandom. Tako se zove osušeno cvijeće u drvenoj zdjelici na niskom stoliću nasred sobe. Na zidovima ne vise posterii kao kod mene. Samo fotografije. Silvia kao mala, s roditeljima, s mladim bratom, u osnovnoj školi na recitaciji, odjevena kao Vila čarobnica. Rekao sam da je ona Vila čarobnica, a ja Pinocchio. Možda je Silvia izašla iz te knjige.

Na svakom se zidu ističe jedna njezina slika: brodić s razapetim jedrima pod jasnim nebom, gotovo bijelim, koje se stapa s mliječnobijelim morem; šuma tanahnih stabala za koje mi je rekla da se zovu breze i ta joj se slika urezala u sjećanje tijekom jednoga putovanja po Švedskoj. Polje crvenih tulipana pod plavim nebom, gotovo ljubičastim, dočarava nizozemski pejzaž. Sviđaju mi se Silvijine slike. U njima se možeš odmarati. Možeš u njima putovati.

"Trebam tvoju pomoć za pisanje, Silvia."

"Pod uvjetom da mi kad ozdraviš otpjevaš jednu pjesmu."

Namignem joj, poprativši čin pucketanjem jezika o nepce, što je moja specijalnost.

"Koju?"

"Moju najdražu."

"Koja je to?"

"*Aria* Gianne Nannini."

"Ne znam je ..."

Silvia pokazuje iznenađenje onako kako samo ona zna: rukama pokrije oči i dramatično tresse glavom.

"Morat ćeš je naučiti."

"Ne bi li se zadovoljila Coldplayevim *Talkom*?"

"Ta i nijedna druga", odgovara, hineći uvrijeđenost, onda se nasmije očima i pita:

"O čemu ću pisati: o Danteu ili istraživanju stanica?"

"Riječ je o pismu."

"Pismu? To nismo imali za zadaću."

"Pismu Beatrice."

Silvia šuti. Otvara ladicu, traži nešto, a kosa joj prekriva lice. Malo je potrajalo dok je našla papir i olovku. Zatim se uspravi.

"Oprosti ... Evo, spremna sam ..."

Silvia piše što joj diktiram. Ono prije nije bilo dobro, želim nešto promijeniti. Prošlo je vrijeme i riječi iz prvoga pisma više nisu prikladne. Silvia je spremna za pisanje, gleda me u oči, a ja se nastojim usredotočiti na riječi. Ne dolaze mi. Nedostaju mi riječi za Beatrice. Ponestane li mi riječi za Beatrice, sa mnom je gotovo.

Jedine riječi koje sam dosad svojevolumeno napisao, s obzirom na to da one za školu ne smatram doista riječima, upravo su riječi u pismu upućenom Beatrice. Kada dobro promislim, prvi put sam pisao, prvi put sam riječima iskreno opisivao, crno na bijelo, svoju dušu. Jest, jer duša je bijela, a da bi se prikazala mora postati crna kao tinta. I kad je vidiš onakvu crnu, prepoznaš je, čitaš, gledaš kao kad se gledaš u ogledalu ... i onda je daruješ.

Draga Beatrice,

pišem ti ovo pismo ...

Evo, moja se duša otkriva, a Silvia je preobražava u crno na bijelome papiru, svojim rukopisom, pa je moja duša, proizašla iz njezine ruke, ljepša, finija, nježnija je i sređena ...

... kako bi ti moje riječi pravile društvo. Volio bih s tobom uživo razgovarati, ah se bojim da se ne umoriš, bojim se svojega straha da te gledam kako trpiš. Zato ti pišem. Pišem ti već drugo pismo, prvo mi je ostalo u džepu. Upravo tako, doživio sam prometnu i bio sam u bolnici. Sada sam se oporavio i, premda mi je ruka u gipsu, a s ovratnikom nalikujem na robota, odlučio sam ti opet pisati. Beatrice, kako si? Jesi li umorna? Pretpostavljam da jesi. Dao sam krv za tebe. Znam da si je trebala i da ćeš ozdraviti, moja će te krv izliječiti. Uvjeran sam u to. Gandalf smatra da darovana krv liječi. On kaže da je Krist izliječio od grijeha ljude svih vremena dajući svoju krv. Čudna je

to priča jer ta krv nikada nije ušla u moje vene. Kako bilo, sviđa mi se misao o krvi koja liječi i toplo se nadam da će te moja izliječiti. Imaš li moju krv, otkrit ćeš nešto važno. Kad ti bude prolazila kroz srce, osjetit ćeš kako će ga pomilovati i ispričati mu moj san. Moj san. Snovi pokazuju ljude onakvima kakvi jesu. Čine ih velikima.

Silvia stane i zapita neće li priča o krvi uznemiriti Beatrice, kojoj je dosta igala, bolnice i krvi. Silvia ima uvijek pravo. Kako to da razumije moje sumnje prije i bolje nego ja? Kao da gleda svijet mojim očima. Izbacit ćemo dio o krvi.

Beatrice, sve bih učinio da ozdraviš. Dao sam ti krv. Nadam se da će poslužiti. Beatrice, imam san, u njem si ti i u njem sam ja. Zato ćeš ozdraviti. Jer, vjeruješ li u snove, oni se ostvaruju. Znam da si umorna i smršavjela i možda se stidiš da te drugi vide, no samo da znaš, meni si draga i ovakva. Svejedno si prelijepa. Siguran sam da će ti uskoro biti bolje i, ako želiš, doći ću do tebe pa ćemo razgovarati. Toliko ti toga imam reći i ispričati, iako mi se čini da sve to već znaš. Ako si umorna i ne da ti se razgovarati, možemo šutjeti, meni sve odgovara. Dovoljno je da sam pokraj tebe.

Stao sam jer mi je pukao glas, u jednome času slika Beatrice koja neće uspjeti briše sve te riječi, Beatrice koja u tišini sklapa oči i ne uspijeva. Više ih ne otvara. I cijeli svijet oko mene se zamrača. Svjetlo se gasi. Pregori baterijska svjetiljka. Ne gledaju li Beatricine oči stvari, one nestaju. Uvijek sam se bojao mraka i još se bojim, iako to nikomu ne govorim jer se sramim. Silvia me gleda bez riječi. Prstom mi briše suzu koju sam nastojao zadržati.

"Silvia, još se bojim mraka."

Ne znam kako mi je palo na pamet da izgovorim sličnu glupost na koju bi se narugala i kamena glava s Uskršnjeg otoka ... Silvia šuti. Pogladi me. I ja nju. To je ona, Silvia. Zatim doda u pismu za Beatrice: "Tvoj Leo."

Taj "Leo" je napisala kako ja nikada ne bih uspio. A izgleda kao da sam se ja potpisao. Bez Silvije bio bih nitko i moja bi duša ostala bijela. A bijelo je rak u krvi života.

Silvia mi je dala adresu bolnice u kojoj je Beatrice. Nije u onoj istoj jer prima drukčiju kemoterapiju, nešto dulju ili takvo što. Ili će je možda ondje pripremiti za kiruršku intervenciju.

Kod kuće sam. Dugo se tuširam. Polijevam hektolitre dezodoransa po svakom četvornom centimetru kože. Tričetvrt sata buljim u ogledalo nezadovoljan izgledom. Za Beatrice moram biti naočit. Morat će me primijetiti i shvatiti tko sam. Isprobavam sve kombinacije boja i odjeće, ni u što nisam siguran. Nešto mi ne štima.

Mama viče da izađem iz kupaonice i prestanem izvoditi gluposti. Zašto odrasli ništa ne razumiju? Što oni znaju što ti se mota po glavi? Uvjereni su da nam je u glavi ono što oni više ne mogu raditi. I onda se žale da ih ne pitamo za savjet. *Vječno se zatvaraš u sobu, više te ne prepoznajem, bio si tako milo dijete ...* A odgovor bi bio, *ne brini se, sve će to proći.* Zatvoren u kupaonici, oblačim se i svlačim. S još napola bolnom desnom rukom to je pravi pothvat, ali bar neću morati umrijeti od srama da mi mama kopča košulju, što bi ujedno iskoristila da me poljubi i kaže kako sam prekrasan ... Možda košulja. Ili polo-majica. Možda ... Zovem Niku.

"Najbolji ćeš dojam ostaviti u košulji."

Hvala ti, Niko, imaš pravo, spasio si me. Niko uvijek ima prava rješenja, prave preporuke kad i ne zna situaciju. Pitam se kako to uspijeva. Želio bih biti kao on, imati jasan stav o tome što obući u svakoj situaciji.

Niko me uopće nije pitao o kojoj je djevojci riječ ...

*

Spreman sam. Vani je već pao mrak, ali ja svjetlo nosim u sebi. Imam pismo koje je napisala Silvia. Ne nadam se da ću razgovarati s Beatrice osobno, i zbog toga sam se lijepo obukao jer moja pojava mora biti dovoljna da se razumije koliko je volim. Onda joj mogu samo ostaviti pismo.

Kad sam ušao u bolnicu, jedna me sestra upitala kamo idem i ja joj kažem da želim posjetiti prijateljicu.

"Kako se zove?" pita me s tipičnim izrazom sumnjičave medicinske sestre.

"Beatrice", odgovaram i izazivački je gledam u oči. Sestra je strašno mršava, kao strašilo, i usto antipatična, ne zna ta na što sam sve spreman. Bez daljnjeg objašnjavanja, okrećem joj leđa. Koza. Tražim Beatrice. I ne nalazim je. Nigdje je nema. Već jedan sat lutam uokolo i nje nema.

Sve sam vidio. Obišao sam poprište patnje s tipičnim bolničkim mirisom alkohola i zelenom bojom bljuvotine po zidovima. Netko mi se osmijehnuo kada sam zabunom ušao u pogrešnu sobu. Jedan se starac razljutio. Poslao me u rodno mjesto i ja njega. Izlazim iz sobe i nabasam na sestru strašilo koja me poprijeko gleda, a ja gledam u pod.

"Soba 405", objavi zadovoljnim, dobroćudnim glasom, prekriživši ruke kao da me prekora.

"Kako ste je pronašli?" pitam, ne gledajući je.

"Jedina je Beatrice koju imam u računalu."

Pogledam je i nasmiješim se. Pošaljem poljubac rukom i namignem joj.

"U drugom krilu," viče za mnom, tresući glavom, "četvrti kat."

Žurno preskačem stube. Penjem se i osjećam da mi je Beatrice sve bliže.

Penjem se jer je Beatrice ondje i ja želim k njoj i svaka stuba koju prijeđem jest stuba bliže raju kao za Dantea u *Božanstvenoj komediji*. Vrata su zatvorena, zapravo pritvorena. Lagano ih otvaram.

U polutama sobe samo je jedan krevet i nasred golemog, bijelog pravokutnika sićušan, sklupčan oblik. Tiho prilazim. Nije Beatrice. Nije Beatrice. Ona luda sestra pogriješila je sobu, tko zna kamo me poslala. Prije nego što ću izaći, promatram sklupčanu figuru na

krevetu. Neka curica. Isprva sam mislio da je dječak. Neobično mršavo lice upalih obraza. Bezbojna koža, gotovo prozirna. Ruka je oko igle ljubičasta. No smireno spava. Bez kose. Poput male Marsovke je, ili kao djetesce skvrčeno u majčinoj utrobi. Čini se da se smješka u snu.

Na noćnome ormariću je knjiga, boca vode, narukvica s nebeskoplavim i narančastim perlama, jedna od onih školjki što skrivaju šum mora i fotografija. Slika djevojčice s mamom koja je gri. Na slici piše: Uvijek sam s tobom, ne boj se, mala moja Beatrice. Djevojčica ima crvenu kosu.

Ta je djevojčica Beatrice.

*

Tišina.

Ponoć je. Nalazim se na mjestu na kojem sjedim kad želim da se svijet počne okretati u pravome smjeru. Jedno od onih mjesta što imaju ugrađeni gumb koji pritisneš i vratiš se na prijašnju pjesmu. Pritisneš ga i sve dolazi na svoje mjesto. Pritisneš gumb i problem ne samo da nestane, nikada nije ni postojao. Uglavnom, takva mjesta ne postoje. Možda je to ipak crvena klupa uz rijeku. Mjesto za koje znam samo ja. I Silvia.

Glavu sam obujmio rukama koliko je to moguće s obzirom na gips ... Nisam prestao plakati otkad sam pobjegao. Jest, pobjegao sam od svojega sna. Svojega uništenog sna. Pismo namočeno suzama koje je napisala Silvia stišćem u rukama. Zubima i zdravom rukom kidam ga na tisuću komadića. Bacam ih u rijeku. Odlazi moja crna duša. Otpisana duša.

Djeliće moje duše struja nosi, odlaze svaki na svoju stranu i nikada ih više nitko neće skupiti. Nitko. Utapam se sa svakim od onih papirića. Utapam se milijun puta. Moje duše više nema, odnijela ju je struja. Želim biti sam. U tišini. Mobitel ugašen. Neka cijeli svijet pati jer ne zna gdje sam. Neka bude sam i napušten kao što sam to ja sada. Bez Beatrice koja umire bez kose. Bez Beatrice koja neće ozdraviti. Čak nisam prepoznao drugu polovicu svojega sna. Pobjegao sam od djevojke koju sam želio štititi cijeli svoj život. Kukavica sam.

Ja ne postojim.

Bog ne postoji.

*

Naglo se probudim. Sretan. Bio je to samo san. Beatrice je dobro. Ima crvenu kosu. I ona je moj istinski san. I Bog još postoji iako ja ne vjerujem u Njega, to ionako ništa ne mijenja. Začujem nečiji glas:

"Leo?"

Stresem se, ne prepoznajem to lice. Nisam u svojem krevetu. Sa zida me svojim opsjenarskim očima ne gleda Jack Sparrow i umirem od hladnoće. Na klupi sam, a preda mnom stoji Silvia s policajcem. Ovo je tek san! Moje čarobno mjesto i Silvia s policajcem?! Zagledam se u prazno.

"Jesi dobro?" upita me Silvia, očiju oteklih od sna, ili možda suza. Gledam je i ne razumijem.

"Nisam."

Murjak govori u nešto što u mraku ne razabirem.

"Pronađen."

Silvia sjedne pokraj mene, položi mi ruku na ramena, nježno me stisne i kaže:

"Idemo doma."

Piljim u crnu vodu rijeke u kojoj odraz svjetiljki daje dojam zatočenih riba.

Takva je sada moja duša. Papirnate ribe koje su otplovile. Zatvorenica vode.

Više se neće vratiti. Riječ "kuća" jednaka je ostalima, štoviše, još gore: tko zna što me čeka. Naslonim glavu na Silvijino rame i počnem plakati zato što sam loš.

*

Ne želim svirati. Ne želim jesti. Ne želim razgovarati. Kažnjen sam zbog onoga što se dogodilo. Pravedno, zaslužio sam. Tata i mama su bili očajni kad sam došao kući. Izmučene oči, izbezumljena lica. Takve ih još nikada nisam vidio. Zbog mene. Bilo je četiri ujutro. No postigao sam ono što sam htio. Napokon sam pronašao način da se obranim od onoga otrovnog škorpiona stvarnosti. Jedino je mržnja otrovnija od škorpiona. Mržnja što poput plamena guta papir i slamu, mržnja što pali sve što dotakne, i što više toga dotakne, više bjesni. Biti zao. Biti sam. Biti vatra. Biti željezo.

To je rješenje. Razoriti i opstati.

*

Pet sati predavanja. Pet sati ratovanja. Poslao sam u ono mjesto profesorici Massaroni sa psećom dlakom kada me upitala što radim s mobitelom. Zapisala me je. Ostao sam vani za vrijeme engleskog, a da nitko nije primijetio. Na satu filozofije postigao sam novi rekord s igricom na mobitelu dok je Sanjar raspredao o nekom koji je govorio da smrt ne postoji jer kad si živ, smrti nema, a kad umreš, mrtav si, tako da je nema ni onda.

Meni je to kolosalna glupost, jedna od mnogih. Beatrice je prvo bila živa, a sad umire. Kao što reče pjesnik, *smrt se otplaćuje životom*. Mislio sam da je to jedno od onih pustih pjesničkih naklapanja, međutim, nažalost je istina. Beatrice je postala neprepoznatljiva ili, što je još bolje, ja je nisam prepoznao. Smrt zatruje sve stvari u životu. Tu filozofija ne pomaže. T9 nema riječ za "Bog", što znači da Bog ne postoji. Igrica na mobitelu je jedini način da na sve to ne misliš.

Onda je Sanjar otvorio dobro znanu torbu iz koje će izvući bilo koju knjigu ili možda donji veš izvanzemaljca iz crtića, Ete Bete. Zapravo, i on nekad slični na izvanzemaljca. Često knjigu i ne upotrijebi, ostavi je ondje na katedri. Kaže da su njemu knjige dio kuće, ma gdje da ih ima, osjeća se kao da je u svome domu. Knjige ... Ma jedi govna! Sve one crte pune priča i snova ne vrijede ni broja bolničke sobe u kojoj leži Beatrice, promijenjena u sklopčanu djevojčicu koja se vraća u Zemljinu utrobu progutana.

Sanjar čita neka pisma pripadnika Pokreta otpora osuđenih na smrt prije nego što su ih smaknuli, jedan od njegovih izvanprogramskih sadržaja. Ne znam kako mu to uspijeva, ali Sanjar uvijek ima kazati nešto što ne možeš ne slušati. Zašto me ne ostavi na miru? Slušam ga samo zato što ne mogu a da ne slušam, jer uši ne možeš zatvoriti kao oči, ali ne vjerujem nijednoj njegovoj riječi. I poslije neka ga vrag nosi. Evo što čita:

"4. kolovoza 1944. — Tata i mama, umirem svladan mračnom olujom mržnje, ja koji sam želio živjeti samo za ljubav. Bog je ljubav, a Bog ne umire. Ljubav ne umire ..."

Sanjar napravi stanku.

"Gluposti!"

Ustanem kao spržen vatrom što pali snove od papira i riječi od slame. Upadica žestoko ošine profesora po licu, poput udarca

bokserom noćnoga ratnika. Svi se s nevjericom okreću prema meni umjesto da s odobravanjem poprate prvu istinsku primjedbu prvi put izrečenu u školi. Sve bih ih spalio osim Silvije. Sanjar me gleda, ni on nije siguran da je dobro čuo.

"Gluposti!" ponavljam, izazivajući ga.

Da vidimo što ćeš sada kad netko ima hrabrosti reći kako stvari stoje i uništi tvoj dvorac od knjiških papira. Minutu šuti. Čini se da traži nešto što u sebi ne može naći. Zatim potpuno mirnim glasom upita:

"Tko si ti da sudiš o životu ovoga čovjeka?"

Odgovaram spremno, dodao je benzin na moju vatru:

"Sve su to iluzije. Život je prazna kutija koju punimo glupostima da ugodimo samima sebi, a onda je odjedanput sve gotovo, ode, puf! ..." Trenutak tišine poslije teatralne geste rukama koje oponašaju mjehur od sapunice kad pukne. "Nađeš se bez ičega. Taj je čovjek umislio da je, umirući za stvar koju je smatrao pravom, dao smisao svojemu životu. Blago njemu. No to je samo varka da pilula ne bude tako gorka. Kutija ostaje prazna."

Sanjar me opet odmjerava pogledom i šuti. Zatim prekine tišinu i kratko i mirno odvraća:

"Gluposti!"

Njegove protiv mojih. Kako bilo, uvijek je riječ o glupostima. Međutim, zaboljelo me je. Uzimam ruksak i izlazim, ne dajući priliku Sanjaru da više išta kaže. Vatra plamti i nastavlja uništavati. Ne vraća se da bi objasnila zašto. Mogu me izbaciti iz škole, mogu izgubiti godinu, ništa me ne dira. Nitko nema riječi opravdanja za ovo što se događa i, ako je tako, zašto bih se ja oko bilo čega trudio? Sam sam i jak prvi put. Gorim, i spalit ću cijeli svijet. Ne zovem Niku, taj ništa ne bi razumio. Ne zovem Silviju, sada je više ne trebam.

A slika djevojčice bez kose, blijeda Beatricina sjena nagoni me da počnem psovati. Psujem dugo, i opet, i nanovo, grčevito. Sada se bolje osjećam. Očito Bog postoji, inače ne bih bio bolje. Ako se iskališ na Djedu Mrazu, neće ti biti bolje. Ali ako se uhvatiš ukoštac s Bogom, to je već druga priča.

*

Požar se smirio i ja sam potpuno nemoćan. Ispražnjen. Oko mene je prah, pepeo, crnilo. Satima sjedim za internetom, rješanjem svih problema. Tu su sastavci, teme, filmovi, pjesme, kalendari s prezgodnim komadima. U *Google* ispisujem dvije riječi: smrt i Bog. Zajedno. Neodvojivo. One su jedno. Pokaže mi se stranica s filozofom po imenu Nietzsche, koji je kazao da je Bog mrtav. To smo već znali: na križu. Na drugoj stranici tvrdi suprotno: Bog je uskrsnuo, pobijedio smrt i ljude oslobodio smrti. Ni ovo mi nije dovoljno, zato što je glupo.

Beatrice umire i tu se ništa ne može. Ovaj put je internet u svemu pogriješio. Briga me hoće li Beatrice uskrsnuti. Ja je želim ovdje i sada, želim s njom živjeti sve dane života svoga, milovati joj crvenu kosu i lišce, gledati joj oči i smijati se s njom, nasmijavati je i razgovarati, govoriti i govoriti, ne reći ništa, a reći sve. Smrt je problem koji se mene više ne tiče. Sada se moram brinuti za život, budući da je kratak i krhak, moram ga učiniti dugim i jakim, punim i neslomljivim. Tvrdim poput željeza.

Silvijina poruka: "Hoćeš da zajedno učimo?" Ja više ne učim. Čemu. Odgovaram: "Ne, sorry ...". Silvia pita: "Čega se bojiš?" Čega se bojim? Ma kakve veze ima? Sad i Silvia izvodi. Odjedanput se sjetim. Provjeravam poruku koju sam poslao: "Ne, strah ...". Uobičajena pogreška T9. Napisao sam "strah" umjesto "sorry", a da to nisam opazio. Nisam provjeravao, automatski sam poslao poruku. "Ne, strah ...". Nažalost T9 ima pravo. Iskreno odgovaram na poruku: "Svega".

Muk. Tišina od koje ću poludjeti, pokidati odjeću sa sebe i gol vikati s balkona da mi je svega dosta. Nisam željezo, nisam plamen, nitko sam i ništa.

Silvijina poruka: "Za pola sata se nađemo u parku". Zvonjavom potvrđujem. Ipak nisam otišao, ostavio sam je ondje samu kao što sam ja sam. Zao sam i lice mi je natopljeno najgorčim suzama koje postoje, onakvima u kojima sol samoće čini devedeset posto, a voda samo deset.

Ova je bol tako gusta da mogu plutati, ne trebam ni plivati.

*

Večer je.

Izvana crno, iznutra bijelo. Osjećam krivnju. Sav svoj jad iskalio sam na osobi koja to najmanje zaslužuje i koja mi jedina hoće pomoći. Silvia se ne javlja. Zamišljam je samu na klupi, napuštenu, nebeskoplavog pogleda uprta u zemlju, a podiže ga samo kad tko prođe. Sad mi je još teže. Pišem joj drugu poruku: "Oprosti. Sutra se vidimo". Bijela tišina. Zašto tražim samoću, a kada se utapam u njezinoj bjelini bez uporišta, prestrašim se? Zašto želim da mi tko baci pojas za spašavanje, a onda ne poduzimam ništa da se uhvatim za nj? Možda ću razumjeti svoje sposobnosti i snove, ali nikada neću znati doista nešto učiniti. Bit ću utopljenik koji ne dopušta da mu pomognu. Odvest ću Terminatora da se olakša.

Danas mi je i on dobar za šutnju.

*

Cijelu sam noć razmišljao što reći Silviji da joj se ispričam. Moj se željezni oklop smekšao, u nekoliko je sati postao mekan kao maslac. Ništa ne vrijedim.

Kako bilo, ulazim u školu i pogledom tražim Silviju. Na trenutak se njezine oči nađu s mojima koje pretražuju po masi učenika: oči od stakla u kojima vidim samo sebe, ne nju, ona odvraća pogled na drugu stranu kao da sam bilo tko. Zbog tog pogleda bacam se među svjetinu i utapam se u bjelinu mnogih.

Približim joj se. Zgrabim je za ruku jače nego što sam želio. Nikada je nisam tako primio, pa ni u šali. Silvia uzmiče, lica iskrivljena od razočaranja:

"Umišljala sam da imam prijatelja. Pusti me na miru, samo znaš tražiti pomoć, a za druge ne mariš."

Nisam uspio ni usta otvoriti, a već se udaljavala kao da ju je povukao vihor. Slijedim je u šumi hlača s niskim strukom, sudaram se s dvojicom-trojicom likova iz trećeg razreda koji mi daju nogom u guzicu.

Govnari.

Ugledam je kako ide prema hodniku gdje su zahodi i nesvjesno uđem za njom u prostor pun djevojaka koje se šminkaju, puše i uspoređuju marke traperice. U čudu me gledaju, dok se Silvia zatvara u zahod.

"Kojeg vruga ti tu radiš?"

Pitanje postavlja jedna crnka s dvije crne crte na mjestu očiju utopljenih u ljubičastu mrlju šminke.

"Moram razgovarati s djevojkom."

Izustim to kao nešto najnormalnije na svijetu.

"Pričekaj je vani. Zapravo, okani je se, previše je slatka za takvog blesana."

Smiju se. Te me riječi izguraju iz ženskog zahoda, kao da su slina na iskešenim zubima bijesnoga psa. Ustuknem, pokušavajući ih zadržati i stropoštam se niz skrivenu strminu. Nema padobrana koji će te spasiti kad počneš padati u ponor ostavljenosti.

"Što ti tu radiš?"

Naravno, to je glas ravnatelja koji urla da ga slijedim u zbornicu. Prvo bijeg od Beatrice, zatim uvreda Silviji i sad ću još ispasti voajer. U vremenu od četrdeset osam sati otkrio sam da postoji nekoliko

gradacija crne boje. Upravo sam ih prešao tri u smjeru apsolutnog crnila ... Šteta što ovo nije završetak nekog tragičnog filma, nego tek početak.

*

Zbog moga skandaloznog ponašanja ravnatelj je pozvao roditelje, koji su pak uvjereni da ne uspijevam obuzdati mladenačko divljanje hormona i da zato ulijećem u ženski zahod. Tata promrmlja:

"Pretvorit ću ti kosti u prah i pepeo tvoje sjene."

Jedan dan imam zabranu dolaska u školu, a iz vladanja mi prijete nedovoljan, što znači da bih mogao izgubiti godinu. Da ne spominjem kućne kazne: trenutačno oduzimanje *PlayStationa* i uskraćivanje mjesečnog džeparca do kraja godine. I sve to skupa nije ništa prema onome što me dan nakon suspenzije dočekalo u školi. Sve mi se eure rugaju i u lice dobacuju:

"Evo svinje!"

"Seronjo!"

I sve je to ništa prema uvredama od dečki:

"Gle, ženskasti, tvoj je zahod onaj gdje crni čovječuljak nema suknju, možemo mu mi narisati držalo da se sjetiš što imaš među nogama!"

Može li mi tko savjetovati kako da siđem s ovog vrtuljka užasa? Ili, postoji li bar knjižica s uputama kako se postaje nevidljiv?

*

Cijeli dan piljim u ruke gitarista Green Day s postera što visi na vratima sobe. Počinjem ga gađati teniskom lopticom sve dok na posteru nisam napravio rupu i osakatio gitarista.

Očekujem dvije stvari: da me netko izbavi ili jednostavno da u ovome trenutku bude kraj svijeta.

Druga je puno lakše ostvariva od prve.

Telefon Niko:

"Porazili smo ih, Gusaru! Iduća je utakmica presudna za finale! ... Vandal se usrao!"

Prekidam razgovor u nadi da će me krevet progutati, a da me prije ne sažvače.

*

Portafon. Zvoni portafon. Za mene je. Tko bi mogao biti u devet navečer? Silvia je. Zacijelo je popustila pred 23 poruke koje sam joj danas poslao, svaki put se kajući zbog one prethodne.

"Siđi."

Ona je.

"Mama, silazim načas. Silvia je došla."

Silazim, ah ne čeka me nikakva Silvia. Umislio sam njezin glas, koliko sam bio uvjeren da je ona. Sanjar je. Sranje. Samo mi je to trebalo. Očito mi je i on došao reći da sam jadni beskičmenjak.

"Zdravo, profesore, što sam učinio?" pitam, gledajući u neodređenu točku na njegovu desnom ramenu.

Smiješi se.

"Odlučio sam svratiti u slučaju da želiš završiti onaj razgovor od neki dan."

Eto, znao sam. Profesori ostaju profesori do smrti, moraju te podučavati i pred kućnim vratima.

"Pustimo taj razgovor, profesore ..."

Ne znam otkud početi i želio bih da ovo odmah završi, kao uvijek kad mi nešto nije po volji. Promijeniš program i prekineš scenu. Nema je više, nestala je, zbrisana, završena.

"Hajdemo na sladoled."

Smiješi mi se. Da, rekao je upravo to: sla-do-led. Profesori jedu sladoled. Jest, profesori jedu sladoled i uprljaju usta kao sav ostali svijet. Ta dva otkrića ne smijem zaboraviti, možda ću jednoga dana o njima pisati. Kad smo kod pisanja:

"Blog vam je jako lijep, ponekad previše filozofski, ah čitam ga kad god stignem."

Profesor zahvaljuje, ližući sladoled od pistacije i kave — kakav čudan ukus imaju profesori — i podsjeća me na Terminatora kad liže moje tenisice.

"Onda, što ti se ono neki dan dogodilo?"

Znao sam da taj ne pušta. Profesori su poput udava, omotaju se oko tebe u trenutku nepažnje, čekaju da izdahneš pa pojačaju stisak i kod svakog izdisaja sve jače stišću, dok napokon više uopće ne možeš disati pa umreš od obamrlosti.

"Zašto vas to zanima, profesore?"

Netremice me gleda u oči, jedva sam izdržao pogled.

"Možda trebaš pomoć, neki savjet ..."

Šutke svojim. Gledam u pod. Kao da mi je svaki centimetar asfalta naglo postao jako zanimljiv. Netko u meni samo to čeka, netko tko želi van, a ondje skriven čučti, brani se i boji se pokazati onakav kakav jest jer, da izađe, morao bi se susresti s onim likom razbarušene kose i podsmješljivim licem na kojem ono malo vode i soli poprima oblik suze. Tako da i dalje čvrsto promatram tlo iz straha da onaj odjedanput ne nahrupi van poput paste za zube, naglo i više nego što je potrebno.

Sanjar čeka u tišini. Njemu se ne žuri kao ni ikomu tko ti izaziva nelagodu. Vraćam mu istom mjerom.

"Što biste učinili, profesore, da vam umre djevojka?"

Ovaj put ga gledam u oči. Uzvraća mi pogled i šutke me promatra. Prestao je jesti. Možda na to nikada nije pomislio. Možda ga je pogodilo. Eto, sad će napokon razumjeti i prestati sa svojim teorijama. Kaže mi da ne zna i da vjerojatno ne bi mogao nositi teret takvog užasa.

Ne zna. Prvi put Sanjar nešto ne zna. Prvi put je nesiguran i ne blista poput božićnih izloga u centru grada. Ne zna.

"Eto, profesore, meni se upravo to događa i zato mi je sve ostalo obična glupost."

Profesor se zagleda u nebo.

"Beatrice."

I opet muk. Zatim me pita je li to djevojka o kojoj se govori u školi, ona oboljela od leukemije. Poniknem glavom gotovo ranjen riječima koje su, nažalost, istinite: djevojka oboljela od leukemije ... Tišina. Kad odrasli zanijeme, izvojevao si najveću pobjedu koja se može zamisliti. Sada ja govorim.

"Zapravo mi i nije djevojka, ali kao da jest. Vidite, profesore, kad sam vam govorio o svome snu, govorio sam o Beatrice. Ma kakav bio moj put, znao sam da će mi na njemu ona uvijek biti pratilja, a ako nje ne bude, ja doista ne znam kamo da krenem."

Sanjar još šuti. Položi mi ruku na rame i ništa ne govori.

"Sada je jako blijeda. Otpala joj je crvena kosa zbog koje sam se u nju zaljubio. Nisam joj imao hrabrosti išta reći, pomoći joj, pitati kako je. Ugledao sam je onakvu i pobjegao. Pobjegao kao kukavica. Bio sam vjerovao da je volim, da bih s njom išao nakraj svijeta, za nju

sam bio na sve spreman, krv sam joj dao, i onda se nađem pred njom i pobjegnem. Poput kukavice. Ne volim je. Onaj tko bježi, ne voli istinski. Onako malena, bespomoćna, blijeda, a ja pobjegnem. Sam sebe prezirem."

Posljednje riječi razbijaju armirani betonski zid koji se polako penje od trbuha prema grlu i izlazi u krhotinama u visinu očiju, preobrazivši se u suze, bolne i teške poput kamena. Gorko plačem, isplakat ću svu svoju bol, godi mi kao onda kad sam dao krv. Mogu plakati i tko zna kada ću opet, premda se osjećam kao zadnji glupan.

Sanjar šutke stoji pokraj mene, svojom čvrstom rukom obujmivši mi ramena. Osjećam se kao kreten. Već sam muškarac sa šesnaest godina, a plačem. Plačem pred svojim profesorom povijesti i filozofije, usta još umrljanih od sladoleda. Svejedno, što je tu je. Brana je popustila i trenutačno se milijuni kubičnih metara boli zbog mene prelijevaju na svijet, no bar više nisu u meni.

*

Nakon što me je bar pola sata pustio da jecam (provala jada sadržava dvostruku količinu slane vode ...), Sanjar prekine tišinu koja slijedi za plaćem kao što se pijesak tiho valja poslije žestoke oluje.

"Ispričat ću ti jednu priču."

To reče i pruži mi papirnati rupčić (s mirisom vanilije ...).

"Jedan se moj prijatelj posvađao s ocem. Jako ga je volio, ali taj put je izgubio strpljenje i poslao ga je k vragu. Navečer su sjeli za stol i otac mu je pokušao nešto reći, ali sin ustane i bez riječi ode. Nije ga htio ni poslušati. Moj se prijatelj osjećao moćnim. Pobijedio je, imao je pravo. Dan poslije, očevo je mjesto za stolom bilo prazno. Otac je doživio srčani udar. Tako su se rastali. Bez riječi. Kako je on to mogao znati? Otad moj prijatelj nema mira zbog te pogreške, stidi se kao da je najgori ubojica. Znaš koji je bio razlog zbog kojega si moj prijatelj nikada neće oprostiti što je odbio ocu posljednje zbogom?"

Odmahujem glavom dok ispuhujem nos.

"Otac mu je u trenutku srdžbe rekao da je bijednik, da je izabrao posao od kojega ne može živjeti, dok je on sam imao dobro uhodan posao koji je sin mirne duše mogao naslijediti. Sada ti meni reci, nije li to nešto čega bi se trebalo stidjeti i od čega bi trebalo bježati?"

Malo sam oklijevao prije nego što sam odgovorio na pitanje.

"Kako je vaš prijatelj to prebolio, profesore?"

Sanjar bijesno udara nogom odbačenu limenku.

"Suživio se s time. Svjestan da je to jedini način. Sam je sebi obećao da neće propustiti nijednu priliku da nanovo uspostavi odnos koji se iz više ili manje važnog razloga pogoršao. Uvijek se da nešto napraviti."

Već sam bolje. Zbog jedne pogreške, želio sam da u životu postoji tipka "vрати". Život je, međutim, nema. Unatoč svemu život ide naprijed i svira svoje, htio ti to ili ne, možeš samo pojačati ili sniziti ton. I moraš plesati. Najbolje što znaš. Ipak, nekako se sada manje bojim. U razmišljanju me prekinuo Sanjar.

"Svi se zbog nečega stidimo. Svi smo jednom pobjegli, Leo. Po tome smo ljudi. Tek kad smo na lice urezali nešto zbog čega se sramimo, nage lice poprima prirodan izraz ..."

"Plačete li kada, profesore?"

Sanjar šuti.

"Svaki put kad režem luka"

Prasnem u smijeh iako je dosjetka jedna. Uvučem kroz nos i uspijevam zaustaviti preostale suze što su navirale.

"Prirodno je bojati se. Kao što je prirodno plakati. Ne znači to da smo kukavice. Kukavica si kad se ponašaš kao da se ništa ne događa, kad okrećeš glavu na drugu stranu. Kad te nije briga. Vjerujem da si pobjegao. Vjerujem da te raspizdilo" - rekao je raspizdilo! - "i ti sam sebe i svi ostali. I to je normalno. Ali ako pizdiš oko svega" - *dva puta* "to neće izliječiti Beatrice. Možeš pizditi" - *i tri* - "do iznemoglosti. Jednom sam u nekoj knjizi pročitao da ljubav ne postoji zato da nas usreći, nego da nam pokaže koliko boli možemo podnijeti."

Nakratko zavlada muk.

"Ali ja sam pobjegao! Ja koji bih trebao biti spreman umrijeti kako bi ona ozdravila!"

Sanjar upre pogled u mene.

"Griješiš, Leo, zrelost ne pokazuješ željom da umreš za plemenitu stvar, nego da ponizno za nju živiš. Usreći je."

I dalje šutim. Netko iz moje nutrine izlazi na svjetlo dana. Netko tko je ondje bio skriven, ranjen i vapio za pomoći možda se napokon odlučio uhvatiti u koštac s dinosaurima. U ovome času prelazim iz kamenoga doba u željezno. Korak nije velik, al' osjećam da imam oružje spremno za borbu s nemanima života. Osjećaj je jači od željeznog oklopa i vatre u meni za koje sam vjerovao da sam ih stvorio svojim bijesom. Ovo je drukčija snaga, ovaj novi mi se čvrsto pripio uz kožu i čini je prozirnom, jakom, elastičnom.

"Kasno je već", reče Sanjar, dok ja prelazim evoluciju od najmanje dvije tisuće godina.

Opet me pogleda ravno u oči.

"Hvala ti na društvu, Leo. A osobito ti hvala na ovome što si mi večeras darovao."

Ne razumijem.

"Povjeriti svoju bol drugomu najljepši je čin povjerenje što čovjek može primiti. Hvala ti na današnjoj poduci, Leo. Danas si ti bio profesor."

Ostavi me tamo poput kakvog otupjelog glupana. Pružio mi je rame potpore. Nježna, čvrsta ramena. Očinska. Poželjeh potrčati za njim

da ga pitam tko mu je taj prijatelj, a onda mi sine kako je bolje da neke stvari ostanu nedorečene ... Očiju crvenih od suza, bez snage u tijelu, prazan, najsretniji sam šesnaestogodišnjak na Zemlji jer imam nadu. Mogu učiniti što god hoću i sve ću dobiti natrag: Beatrice, Silviju, školu, prijatelje ... Katkad je dovoljna riječ nekoga tko u tebe vjeruje da te vrati u život. Naglas pjevam, više i ne znam što. Ljudi koje susrećem pomislit će da sam lud. Boli me briga, pjevam još jače sve dok ne naiđe netko tko će uživati sa mnom.

Kada uđem u kuću pjevajući, lica izobličena od plača, mama dobacuje tati začuđen pogled, a ovaj samo odmahuje glavom i uzdiše. Zašto roditelji misle da smo dobro samo onda kad izgledamo normalno?

*

Prvo: Silvia. Ovaj put idem k njoj, ne šaljem glupe poruke, idem osobno, na licu mi piše, odnosno tetovirano je: "Bijednik sam, oprosti mi".

Učinio sam nešto što nikad nisam, kupio sam joj cvijeće. Sramim se cijelo vrijeme dok stojim u kiosku birajući ga, u to se nimalo ne razumijem. Napokon se odlučim za ruže. Neparan broj, bar to znam, pročitao sam u nekom maminu časopisu. Kupujem tri bijele ruže (jedina iznimka od straha koji u meni izaziva bijela boja) i krenem prema Silvijinoj kući. Portafon zvoni. Vrata otvara njezina mama, vjerojatno neupućena u događaje. Osjećam da će sve dobro ispasti. Penjem se.

Uđem u Silvijinu sobu, ona sluša glazbu sa slušalicama na ušima i nije čula kad sam ušao. Podiže pogled i ugleda tri bijela oka što traže oprost. Zatečena je. Miče slušalice i neumoljivo pilji u mene, a onda pomiriše ruže. Kad ponovno podigne pogled, njezine se nebeskoplave oči smiješe. Zagrlila me i poljubila u obraz. Ne bilo kakvim poljupcem, nego jednim od onih koji, s usana onoga tko ga daje, znači više od pozdrava. Osjećam tu dodatnu toplinu, priljubila mi se uz obraz. Shvatio sam po tome kako je trenutak oklijevala prije nego što će odvojiti usne. Nije izustila ni riječ. Ja kažem: "Sorry". Izgovorim tu riječ, ne bojeći se da će je T9 pretvoriti u "strah", iako se ipak malo bojim. No Silvia me voli, i kad te netko voli, nikada "sorry" ne može biti "strah".

Sretan sam, tako sretan da mi bijele ruže izgledaju crvene poput onih u *Alici u zemlji čudesas*. "Crveno ću ih obojiti, crveno ću ih obojiti ..." pjevušim u sebi poput zadovoljna djeteta koje pliva u bazenu Nutelle.

*

Odavno sam već skinuo gips s ruke, ali izgleda da mi je mozak ostao zagipsan ... ne pokreće se. Stoga učim sa Silvijom. Samo mi ona može pomoći da nadoknadim izgubljen vrijeme, ne bih si popravcima želio upropastiti praznike. Sa Silvijom sam jak. I sretan. Jedino kad mislim na Beatrice, izgubim se. Kad me po ne znam koji put Silvia privela na Zemlju s jednog od mojih putovanja po Mjesecu, ustala je i uzela nešto iz bilježnice koju drži u svojoj sobi, jednom od onih dnevnika u koji cure zapisuju misli.

U tome su one bolje od nas, bar je Silvia bolja od mene, zato što djevojke bitne stvari zapisuju u dnevnik. Svaki put kad nešto važno otkriju, zapišu, tako da to u svakom trenutku mogu nanovo pročitati i prisjetiti se.

Ja bih rado upamtio brdo važnih stvari, samo što ih ne zapisujem jer sam lijen. Dakako da ih sve zaboravim i radim uvijek iste pogreške samo zato što mi se ne da stražnjicu zalijepiti za stolicu. Eto što znači imati sposobnosti, a ne primijeniti ih. Ako imam stražnjicu i nikada na nju ne sjednem, pitam se koji je uopće smisao stražnjice. Da sam zapisao sve što sam otkrio, štošta ne bih morao nanovo učiti. Mislim da bi to ispalo više od dnevnika, cijeli roman. Vjerujem da bih volio postati pisac, no ne znam kako se to počinje i odmah se obeshrabrim, jer kad god pokušam na to misliti, ne mogu se sjetiti nijednog dramskog zapleta. Kako bilo, Silvia ima dnevnik kojim se možeš poslužiti kad ti nešto zatreba. Na jednoj stranici toga dnevnika je list.

"Evo, ovo je skica pisma koje smo pisali Beatrice."

U tome je trenutku moja duša nanovo oživjela. Kao nekim čudom, ondje su preda mnom svi dijelovi pisma koje je rijeka progutala s mojim bijesom i kukavičlukom, sastavljeni nekom Silvijinom čarolijom koja im je sačuvala riječi.

"Zašto si a sačuvala?"

Silvia ne odgovara odmah, igra se rubom papira, gotovo ga miluje. A onda, ne gledajući me, šapuće kako su joj se te riječi svidjele i rado ih je opet čitala i voljela bi da joj jednom njezin dečko posveti tako lijepe riječi. Silvia traži moj pogled i prvi put ja nešto tražim u njezinim očima.

Dva su načina na koja gledamo lice druge osobe. Jedan je da gledamo oči kao dio lica. A drugi, gledamo u oči i to je to, kao da su

one lice. Takvih se stvari čovjek jednostavno preplaši. Jer oči su život u malome. Okolo bijelo poput ništavila u kojem lebdi život, šarenica obojena, nepredvidive raznolikost tipična za život, koja se utapa u crnilu zjenice koja sve guta, slična mračnom bunaru bez boje i dna. Onamo sam uronio, promatrajući Silviju na taj način, uronio sam u duboki ocean njezina života i pustio da ona uđe u moj. Ali nisam odvratio pogled. Silvia jest.

"Ako želiš, opet ćemo ga napisati pa ćeš ga moći odnijeti Beatrice. Možemo i zajedno otići."

Uspjela mi je pročitati misli.

"Jedino ću to tako moći izvesti", odgovaram joj tako široka osmijeha da mi krajevi usana dodiruju oči.

Zatim počinjemo učiti, a kad Silvia objasni stvari, sve je lakše: život postaje razumljiviji.

*

Sanjar me ispituje. Gradivo sam spremio sa Silvijom. Svi očekuju dvoboj do posljednjeg daha poslije prepirke od neki dan, no nitko osim Silvije ne zna da je između nas sladoled i milijun kubičnih metara suza. Sve će proći glatko. Sada smo Sanjar i ja prijatelji. Ali postavlja mi jako teška pitanja, prostrijelim ga pogledom i kažem:

"Toga nema u knjizi."

On se ne da smesti. Odgovara:

"Pa što ako nema?"

I dalje šutim. On me ozbiljno gleda i primjećuje kako je mislio da sam inteligentniji, da nisam običan učenik koji ponavlja naučeno iz knjige i izgubi se pri prvom malo drukčijem pitanju.

"Najvažniji odgovori pišu u knjizi između redaka, moraš ih biti sposoban pročitati!"

Ma tko misliš da si ti, Sanjaru, da mi uništavaš život, misleći da sve znaš i još umišljaš da mi je stalo do toga kako ti vidiš stvari? Samo ih ti tako vidiš, samo ti. Sada me prestani gnjaviti svojim svemirskim bedastoćama i ispituji me kao sve druge. Dođe mi da ga pošaljem u ono mjesto i vratim se na svoje, kad će on:

"Bježiš?"

Sjetim se Beatrice i bijega iz bolnice. U meni se nešto pokrenulo, iz mene izletje čovjek u kojega sam evoluirao prije neku večer. I odgovaram mu. Ne grubim rječnikom razmažena djeteta. Odgovaram kao muškarac. Dobivam minus pet, prvi put u životu. Ovo nije ocjena iz povijesti, nego *iz moje povijesti, mojega života.*

*

Beatrice je došla kući. Presađivanje koštane srži nije uspjelo. Tumor se ne povlači, crvena se krv mijenja, u njezinim žilama postaje bijela. Postoji na svijetu jako opaka zmija od čijeg otrova umireš u strašnim mukama. Otrov razara tkivo krvnih žila. Gubiš krv kroz nos i kroz uši, vene se pretvaraju u tekućinu dok potpuno ne iscijede život iz tebe.

To se upravo događa s Beatrice. S Beatrice, najdivnijim bićem što postoji na ovoj kugli zemaljskoj. S Beatrice, koja ima samo sedamnaest godina i najljepšu crvenu kosu u povijesti. Beatrice, dva najljepša zelena prozorčića u galaktici. Beatrice postoji zbog svoje ljepote, kako bi je pronosila svijetom i učinila ga boljim samom svojom prisutnošću.

Beatrice je otrovala ukleta bijela zmija što je želi odnijeti sa sobom. Čemu onda sva ta iznimna ljepota? Da još više trpimo. Beatrice, molim te, ostani. Bože, molim Te, ostavi mi Beatrice. Da svijet ne bi pobijelio.

A ja ostao bez snova.

*

Danas se vidim s Nikom. Sjetio sam se vašeg natjecanja u tamanjenju hamburgera. Tko još jede hamburgere u McDonald'su. Završilo je s 13:12 za Niku. Poslije smo obojica bljuvali više od tri sata. U životu se nisam tako grozno osjećao. Svaki put kad se toga sjetimo pucamo od smijeha. Odonda u McDonald'su jedemo samo komadiće piletine.

Niko.

Iznenada se sjetim kako mi je Niko postavio izazov s golovima: pobjeđuje onaj tko zabije više golova na današnjoj utakmici protiv onih iz 2.c. Momčad im se zove *Vitamin C*, i doista bi im trebao ... Bilo bi dovoljno dobiti ovu utakmicu da se vratimo na prvo mjesto i lagano jedrimo prema finalu natjecanja. Postoji samo malen, nevažan problem: ja još ne bih smio igrati nogomet ...

U takvim slučajevima postoji samo jedna mogućnost. Postati nevidljiv. Upaljen radio, zatvorena vrata, prigušen korak i bijeg prema igralištu. Uhvate li me moji, gotov sam. Ovaj put će mi oni slomiti ruku, možda čak i nogu ... Ma bar ću odigrati utakmicu, i zabijem li koji gol, vratit ću se u utrku za najboljeg strijelca. Moram samo biti bolji od Vandala.

I evo me ovdje s blistavim kopačkama što miluju travu treće generacije kao da je ženski obraz. Opet sam s Nikom na terenu. On ništa ne zna o onome što mi se prošlih tjedana događalo, njemu ne govorim sve kao Silviji. Nema potrebe. A možda se i sramim. Međutim, na terenu smo još najbolji. Kao maleni, željeli smo biti poput blizanaca Derrick, onih što izvode pakleni pogodak u crtiću *Holly i Benji*, ali nijedan od dvojice nema blizanca. Stoga, kada smo se u gimnaziji upoznali, shvatili smo da smo jedan drugomu dugoočekivani brat blizanac. Nikada nismo naučili izvesti pakleni pogodak iako smo jednom pokušali: ja sam zaradio apokaliptičnu masnicu, a Niko se licem zabio u stativu ...

Na malom prostoru, možemo driblati lijevo-desno kako ni Pitagora svojim teoremom nije mogao zamisliti. Potpuna pobjeda. Zabio sam pet golova. Imamo jednak broj bodova kao Vandalova ekipa, a na listi najboljih strijelaca, ja za njim zaostajem jedan gol. Bolje nije moglo ispasti. Na brzinu se odijevam kako bih se neopazice ušuljao u kuću. Niko me zaustavlja.

"Imam curu."

Kaže mi to iz neba pa u rebra, skidajući gusarsku majicu i vijest se pomiješala sa smradom njegova znoja.

Zove se Alice, četvrti gimnazije, *h* razred.

Naprežem se da si predočim djevojke iz četvrtog razreda, ne mogu se sjetiti nijedne Alice.

"Ne poznaješ je. Njezini su čak prijatelji s mojim roditeljima, to nisam ni znao. Samo je jedne večeri došla k nama na večeru."

Znatiželjan sam kakva je.

"Komad. Visoka, duga crna kosa, crne oči. Bavi se atletikom, natjecanje u trčanju. Trebao bi je vidjeti. Kad sam s njom, svi se okreću da je vide."

Zanimam sam. Ne uspijevam se radovati toj vijesti. Niko je odveć usredotočen na sliku kako ide ulicom s tom bombom uza se i preveć zanesen pobjedom da bi primijetio kako hinim da me zanima i da sam sretan. Strelovitom se brzinom prebacujem u bolničku sobu gdje najljepša djevojka na svijetu leži sklupčana poput ranjene djevojčice, a svu je njezinu ljepotu usisao zmijski otrov i ta ljepota ne samo da neće biti moja nego je uopće neće biti.

"Sretan sam zbog tebe."

Niko nas želi što prije upoznati. Automatski mu odgovaram da se slažem, zapravo se nadam da tu Alice nikada neću vidjeti.

"Jesi vidio novu *Fifu*? Svakako je moramo nabaviti."

Usiljenim smiješkom potvrđujem dok gledam Niku kako iz kamenog doba ulazi u čudesnu Alicinu zemlju.

"Da, moramo, svakako ..."

Samo to uspijevam izustiti. Jedino što me zaokuplja jest strah da ne izgubim Beatrice. Nikada nisam bio tako osamljen sa svojom ekipom *Gusara* nakon pobjede.

"... pitanje je to života ili smrti ..."

"Daj, Leo, ne pretjeruj, to je ipak samo videoigra! Bježim ja, Alice me čeka. Do sutra."

"Do sutra."

Uvlačim ključ u ključanicu poput lopova.

Vrata se polako otvaraju. Nikoga na vidiku. Čujem glazbu s radija, bezizražajna kulisa. Prepoznajem Vascov glas koji ponavlja: "Želim život pun opasnih izazova poput onih na filmu." Zvuči kao neumjesna šala. Zatvaram vrata. Mama me nije čula, ali u tome času

Terminator počinje bezumno lajati potaknut pritiskom u mjestu koji se pojača kad god me vidi da otvaram ili zatvaram vrata. Galama je dozvala mamu i ja stojim pred njom s dresom i ruksakom. Terminator oblijeće oko mene, poskakujući uz lavež.

"Što radiš tu? Zar nisi u sobi učio?"

Leo, duboko udahni, sve ti je na kocki.

"Jesam, samo sam napravio stanku i odveo Terminatora da se olakša."

Samo me taj izgovor može spasiti.

Mama me sumnjičavo gleda kao da je policajac na ispitivanju u nekom američkom filmu.

"Kako to da tako smrdiš?"

"Iskoristio sam izlazak da malo protrčim. Nisam više mogao učiti ... Oprosti, trebao sam ti se javiti, ali Terminatoru se žurilo ... Znaš kakav je!"

Mamino se lice opušta. Ja jurim prema sobi, gdje Vasco urla: "Boli me briga za sve", prije nego što mi lice oda laž i Terminator se uzvrpolji jer ga nitko nije odveo u šetnju da isprazni prepun mjesto ...

*

Ponedjeljak je. Pet do osam. Čeka me dan dug pet sati sa školskom zadaćom iz engleskog negdje usred svega. Neka vrsta golemog *cheesburgera* s kriškom mramora u sredini. Izdaleka vidim Niku s Alice i, doista, ne prolazi neprimijećena. Oni mene nisu vidjeli. Nemam snage da se sretnem s njima, previše su sretni.

Šmugnem i sklonim se iza grupe drugog razreda koja s novinama u rukama kontrolira ocjene igrača kako bi izračunala rezultate *Fantacalcia*. U posljednje vrijeme malo manje pratim nogomet. Zaokupljen sam svim tim događajima koji me salijeću, nemam vremena za gledanje svakog mogućeg prijenosa i svih utakmica svakog natjecanja ikad izmišljenog na travnjaku nogometnog igrališta.

Kako bilo, dojam sretnoga para koji pružaju Niko i Alice za mene je jutros nešto što ne bih podnio uz pet sati mučenja što su preda mnom. Vraćam se malo unatrag i uđem u pustu poprečnu ulicu, manja je mogućnost da ću tamo sresti nekoga iz bilo kojega razreda. Tko zna zašto, baš kad odlučiš ne poći u školu neizbježno sretnoš osobe koje odavno nisi vidio, napose mamine prijateljice s kojima će, gle slučaja, mama poslijepodne piti čaj.

Kako ti je sin narastao, postao je jako lijep dečko ... Danas sam ga oko podne srela u parku ...

Osim što za mamine prijateljice svi postaju *lijepi dečki*, mama prihvaća igru, umanjuje pohvalu, hini da se ponosi tim magarcem koji bi u podne trebao biti u školi sa stražnjicom zalijepljenom za zeleni stolac, a nikako krasti Bogu dane na crvenoj klupi u nekom parku ...

Dosta je duševnih mučenja: kocka je bačena, dajte caru carevo, kao što reče Cezar, bar mislim da je on to rekao. U daljini čujem zvonjavu kao kad se zvono oglašava za pogreb. Ne želim umrijeti. Svaki korak što me udaljava od škole otvara bezdan straha i prijestupa koji tjera asfalt da me proguta. Zašto je tako teško ići u školu? Zašto moramo raditi nešto nevažno dok smo zauzeti rješavanjem životnih pitanja? I zašto mi baš profesorica engleskog ide ususret u toj pustoj uličici, najpustijoj u školskoj okolicu?

Na vrijeme sam se bacio iza jednog terenca, pretvarajući se da vežem tenisice. Zaklon je dovoljan. Krajičkom oka gledam profesoricu kako se žuri jer i ona kasni i toliko je zaokupljena

traženjem nečega u torbici da nije ni primijetila kad je prošla pokraj mene. Otišla je! Uzdah olakšanja i trenutak poslije primjećujem da sam završio s lažnim vezanjem tenisice usred toploga jutarnjeg sranja nekog, bilo kojeg, Terminatora ...

Očekuje me sretan dan!

*

Kad markiraš iz škole osjećaš se kao lopov. Kamo lopovi odu nakon što su izveli akciju? U svoje skrovište. Moje je skrovište crvena zabačena klupa u parku u blizini rijeke — ona od moje prve noći provedene izvan kuće — ispod širokog stabla s niskim, kvrgavim granama koje izgleda poput kišobrana s milijunima šipki.

Na onoj klupi, zaštićen kišobranom, osvojio sam milijune prekrasnih djevojaka, riješio neke nerješive probleme čovječanstva, postao sam maskirani superjunak i prejeo se velikih pakiranja čipsa s okusom roštilja, svojih najdražih. Ovdje dolje vrijeme jako brzo protječe, prelazeći tihu vodu rijeke. U ovoj je klupi skrivena sva tajna vremena i svi snovi mogu postati stvarnost.

Danas je upravo dan da to učinim (tu i tamo se tako zabavim, kako ja to običavam reći ...), ispružit ću se na svojoj drvenoj klupi, zaštićen stablom kišobranom. Odlazem ruksak u kut i legnem, nogu svinutih u koljenima. Nebo je samo mjestimice modro, prekrivaju ga snježnobijeli oblaci. Nisu to oblaci što navješćuju kišu, nego svježiji morski oblaci. Zbog toga modrina postaje još intenzivnija. Pogledom se probijam između živa kišobrana te između ovalnog lišća dopirem do neba na kojem se odražava slika sve moje sreće: Beatrice. Nitko ne obraća pozornost na nebo dok se ne zaljubi. Oblaci postaju crveni, a njezina kosa blista tisućama kilometara daleko, pokrivajući svijet slatkim prekrivačem, mekim i svježim.

Moram spasiti Beatrice pa bilo to zadnje što ću učiniti i na pravome sam mjestu za to. Samo se na ovoj klupi snovi ostvaruju i s tom mišlju zaspim u tišini parka poput zadnje skitnice, sretan, poslije previše crnoga vina. Kad bismo imali vremena i pravu klupu, sreća bi bila zajamčena. Nažalost, netko je izmislio obavezno školovanje.

*

Nešto me blago dodirne po nozi i probudi iz otupjelosti, poskočim, misleći da mi je opet neki ljigavi skakavac pao s neke grane. Ali to je samo mobitel. Poruka: "Profka iz engleskog je rekla da te jutros vidjela, a nisi u razredu. Mislim da si u govnama. Kreda." Glupan još uživa u tome. Zbilja sam u govnama! Je li moguće da je tako teško biti sretan? I kad nastojiš riješiti problem, netko te mora spriječiti. Zašto mi Silvia nije poslala poruku? Sad je ionako svejedno.

Pišem SMS u prazno, tek toliko da razbistrim misli. Ispisujem nebrojeno mnogo SMS-ova koje ne šaljem, pomažu mi u razmišljanju. "U svojem sam snu." Opet me T9 iznenađuje. Riječ koja se pojavljuje nije "san", nego "lomača". Dakle, na lomači sam.

Moja bi se klupa u trenutku mogla preobraziti u lomaču koju potpiruju ljudi nezadovoljni zbog mojega neznaboštva, kako je to bilo u srednjem vijeku. Zavezali bi me za klupu i potpaliti je pod ovim divnim nebom, optužujući me da sam nitkov, kukavica, bjegunac, niškoristi, nepostojan. Moj bi se san pretvorio u dim. Upravo ga zato moram štititi. Moram ga štititi od lomače svojih roditelja i profesora, zavidnika, neprijatelja. Drvo ove klupe danas vrijedi puno više od drva moje išarane školske klupe.

Nisam iz škole markirao zato što sam nemaran, nego zato što moram riješiti mnogo važniji problem kao što je sreća. I sam je Sanjar rekao da ljubav nije tu zato da nas usreći, nego da nam pokaže koliko je velika naša sposobnost da podnosimo bol.

Upravo ću tako kazati mami i tati kad me stave na lomaču zaslužene kazne. Samo sam želio voljeti. Samo to. I hoću se riješiti svih opijata: lijenosti, *PlayStationa*, *YouTubea*, *Simpsona* ...
Razumijete li?

Izvadio sam nožić i počeo nešto urezivati u koru stabla u blizini.

Dok to radim, mehanički mislim na sljedeći potez, taj da sudbini dam šah-mat, da postanem sretan. Tu i tamo pogledam u nebo, a prsti mi se zaustave na stoljetnim borama ovoga snažnog, čvrstog stabla nasred parka koje je itekako sretno. Ovo je stablo i ponaša se kao stablo. Korijenje je uronilo u vodu obližnje rijeke i raste. Slijedi svoju prirodu. To je tajna sreće: dovoljno je biti svoj. Činiti ono što nam je sudbina odredila. Volio bih da imam snagu ovoga stabla, oporog i tvrdog izvana, živoga i nježnog unutra gdje teče limfa. Nemam snage otići do Beatrice. Bojim se. Sramim se. Imam samo

sebe i to nije dovoljno, nikada nije dovoljno. I dalje zarezujem površinu, ni na što ne mislim ...

"Što to radiš?"

Ne gledajući u čuvarevo lice, odgovaram:

"Provodim znanstveno istraživanje ..."

"Pa što ti o tome znaš?"

Glas nije čuvarev, nego Silvijin. Okrenuh se:

"Silvia?"

Promatra me meni nepoznatim očima. Silvia je jako dobra u školi, uvijek zna sve gradivo, nikad ne bi izostala, osim u slučaju teške bolesti kao što su skorbut ili kuga, a nikako zbog čudnog skakanja žive u termometru zagrijanom na žarulji kao što ja činim. Silvia je tu preda mnom. Silvia izostaje iz škole sa mnom zbog mene. Silvia bi po mene došla u pakao, samo da ja budem sretan. Silvia je plavi anđeo. Znao sam to. Ili je možda anđeo samo nalik na Silviju pa će me kazniti vatrenim mačem zato što sam markirao.

"Onda? Nas smo dvoje imali dogovor. Zajedno smo trebali ići k Beatrice. Kada sam te jutros vidjela kako bježiš, bilo mi je jasno da ideš ovamo."

Napravim joj mjesta na klupi na kojoj se snovi ostvaruju.

"I ti? Danas su me svi vidjeli, možda su me i snimili za *Big Brother*, tko zna?"

Silvia se smješka. Zatim upre pogled na koru stabla: moj je nož osakatio deblo urezavši matematičku formulu: $S=B+L$. Ostaje ozbiljna, lice joj se načas zgrčilo kao da je njime prešla sjena boli. Međutim, brzo se pribere i kaže:

"Hajdemo riješiti jednadžbu sreće."

Silvia je limfa moje hrabrosti, skrivena, ali živa, daje mi snage da nadiđem svoje granice. Primim je za ruku.

"Pođimo. Danas neće biti lomače. Samo snovi."

Silvia me pogleda, namjestivši lice u znak upitnika.

"Ma ništa. Čuda T9 ..."

*

Ispred Beatricine kuće uhvatio me sindrom bježanja: kao u filmu *Blues Brothers*, svaki je izgovor dobar za bijeg. No Silvia je neumoljiva. Čvrsto me uhvatila za ruku, penjemo se stubama. Pustili su nas unutra i sada u boravku sjedimo nasuprot gospođi s crvenom kosom koju sam prvi put vidio u bolnici a onda na slici. To je Beatricina mama. Silviju poznaje, mene ne. Sva sreća. Kaže da Beatrice spava. Jako je umorna. U posljednje je vrijeme prilično oslabjela.

Pripovijedam joj o davanju krvi, o nezgodi i svemu ostalome. Gospođa ima smiren glas, lice joj je umorno i ostarjelo od prošli put i čini se da će mladost s fotografije zauvijek ostati na fotografiji. Nudi nas pićem. Kao uvijek u takvim prilikama, ne znam što bih i prihvaćam. Dok razgovaram s njom, kao da gledam Beatrice kad bude zašla u njezine godine. Bit će još ljepša od mame, koja je prekrasna žena.

Dok ona odlazi po piće, pokušavam upamtiti sve predmete u kući. Sve ono što Beatrice svaki dan vidi i dodiruje. Vaza u obliku čaše, niz slonića od kamena, slika živahne marine, stakleni stolić na kojem je boca ispunjena ovalnim obojenim kamenjem što se prelijeva. Uzmem jedan: odražava sve boje modrog, od zore do mrklike noći. Tutnem ga u džep, posve siguran da ga je ona imala u ruci. Silvia me prostrijeli plavim pogledom svojih očiju. Vraća se Beatricina mama.

"Kako to da danas niste u školi?"

Silvia šuti. Na meni je da odgovorim.

"Želimo doživjeti sreću."

Gospođa me u čudu gleda.

"Beatrice je za Dantea raj. Zbog toga smo svratili da je vidimo."

Silvia prasne u smijeh. Ja ostajem ozbiljan, samo sam pocrvenio, gotovo sam ljubičast. Međutim, kad sam vidio da se i Beatricina mama smije, nasmijao sam se i ja. Nikada se nisam osjećao tako smiješnim i istodobno zadovoljnim kao u tome trenutku. Gospođa se smiješi blagošću koja se rijetko vidi na odraslome licu: samo se majka tako smije. Smiješi se i njezina bakrena kosa, na tren sjajna, a na tren ugasla. Ustaje.

"Pogledat ću ima li Beatrice snage da dođete k njoj."

Ukočio sam se, skamenjen od užasa. Tek sad mi je došlo do glave gdje smo to doista. U Beatricinoj sam kući i prvi put ću s njom razgovarati oči u oči. Noge mi ne klecaju, njima netko vitla kao zastavom, slina mi se nekamo povukla i u ustima ostavila Saharu u malome. Otpijem gutljaj *Cole*, ali jezik ostaje suh kao drvo u kaminu.

"Dođite."

Za ovo uopće nisam spreman. Odjenuo sam se zbrda zdola. Imam samo sebe, a ne vjerujem da je to dovoljno. To nikada nije dovoljno. No Silvia je tu.

*

Nalazim se licem u lice s Beatricinim osmijehom. Osmijeh je iznemogao, ali je pravi. Mama je izašla i zatvorila za sobom vrata. Sjednem nasuprot krevetu, Silvia na rub kreveta. Beatrice ima tanak sloj crvene kose, nalik je na nekoga vojnika, ali ostaje savršena mješavina Nicole Kidman i Liv Tyler. Njezine su zelene oči još zelene. Lišće je maleno, ali je nježno i smireno s dražesnim jagodicama i krupnim očima. Sav je njezin lik obećanje sreće.

"*Ciao, Silvia, ciao, Leo.*"

Ime mi zna! Zacijelo joj je rekla mama ili je možda u meni prepoznala pisca poruka na mobitelu. Sada će misliti da je progonim, da sam onaj nesretnik koji joj je dosađivao SMS-ovima. Kako bilo, izgovorila je moje ime i taj Leo, izišao iz Beatricinih usta, odjedanput je postao stvaran. Silvia je uzme za ruku i ništa ne govori. Zatim rekne:

"Ovo je moj prijatelj, želio te upoznati."

Samo što nisam zaplakao od sreće. Usnice se same pomiču iako ne znaju što bi kazale:

"*Ciao, Beatrice, kako si?*"

Kakvo glupo pitanje! A kako bi bila, slaboumniče?!

"Dobro sam. Samo sam malo umorna. Liječenje je jako zamorno, iscrpljuje me, ali ja sam dobro. Željela bih ti zahvaliti što si mi dao krv. Mama mi je sve ispričala."

Dakle istina je da moja krv hrani Beatricinu crvenu kosu. Sretan sam. Presretan. Za rijetku crvenu kosu što joj nanovo raste zaslužna je moja krv. Moja ljubav krvavocrvena. Ta me misao toliko obuzela da mi je iz usta izletjela nevjerojatna glupost:

"Sretan sam što moja krv teče tvojim žilama."

Beatricinim licem preleti smiješak koji bi u trenu otopio milijun zamrznutih ribljih štapića, a moje srce udvostručuje broj udaraca koji su mi zagrijali uši, a mislim da su ih čak i zacrvenili. Smjesta sam se ispričao. Rekao sam nešto neprimjereno i netaktilno. Koji glupan! Želim nestati u mraku ove sobe u kojoj još nisam ništa spalio, toliko sam usredotočen na Beatricino lice, središte mojega života.

"Ne moraš se brinuti. I ja sam sretna što imam tvoju krv u svome srcu. Danas, znači, niste išli u školu kako biste mene posjetili ... Hvala vam. Već tako dugo ne dolazim u školu pa mi se sve čini jako daleko ..."

Ima pravo. S obzirom na ovo što ona prolazi, za nju je škola mačji kašalj. Je li moguće da sa šesnaest godina vjerujemo da je život škola, a škola život? Da su profesori pakao, a neradni dani raj? Da su ocjene univerzalni sud? Je li moguće da se sa šesnaest godina svijet mjeri dijametrom školskoga dvorišta?

Zelene oči svjetlucaju na licu biserne boje poput plamička u noći, odavajući da u njoj još ima života, kao kad naiđeš na izvor u planini, skriven i tih, a tako smiren.

"Toliko bih toga željela napraviti, a ne mogu. Preslaba sam, odmah se umorim. Maštala sam da ću učiti jezike, putovati, svirati neki instrument ... I ništa od toga. Sve se srušilo. A tek moja kosa ... Sramim se pokazati ovakva. Mama me je morala nagovarati da vas pustim da uđete. Izgubila sam svu kosu, ono najljepše što sam imala. Kao i kosu, i sve sam snove izgubila."

Gledam je i ne znam što da kažem, pred njom ja sam samo kap vode što se isparava na ljetnome suncu, a moje su uzaludne riječi izdisaj što se gubi u zraku. Stoga, točan i neumjestan poput školskoga zvona, kažem:

"Vratit će se ona, kao i svi tvoji snovi. Malo-pomalo."

Umorno se osmjehne, usnice joj drhte.

"Nadam se, svim srcem se nadam, no čini se da moja krv nema namjeru ozdraviti. I dalje propada."

Perla u obliku suze izađe iz lijevog Beatricina oka. Tada je Silvia pogladi po licu i obriše suzu, kako bi učinila sestra. Malo poslije i ona izađe iz sobe. Ostajem sam s Beatrice koja sklapa oči, umorna i uznemirena zbog Silvijina postupka.

"Žao mi je. Katkad izgovorim preteške riječi."

Beatrice se brine zbog nas, a trebalo bi biti obratno. Sam sam s njom i sada bih joj trebao povjeriti tajnu njezina izlječenja. Ja sam tvoje zdravlje, Beatrice, a ti si moje. Kada to oboje budemo znali i kada to prihvatimo, sve će zauvijek biti moguće. Usredotočio sam se na to da joj kažem kako je volim, iznutra uzimam zalet kao da je moje tijelo atletska staza, ali se osjećam kao za zid prikovan. Volim te, volim te, volim te. To su samo dvije riječi dva puta, to mogu izgovoriti. Beatrice vidi da se borim.

"Ne treba se bojati riječi. To sam naučila u bolesti. Stvari treba bez straha nazivati njihovim imenom."

Stoga ti želim reći, upravo sam ti htio reći ... zapravo, samo što ne vičem da te volim.

"Pa makar ta riječ bila smrt. Više se ne bojim riječi jer sam se prestala bojati istine. Kad ti je život na kušnji, igre riječi nisu bitne."

I zato joj odmah sada moram reći cijelu istinu. Istinu koja će joj dati snage da ozdravi.

"Nešto bih ti želio reći."

Osjetio sam kako mi riječi naviru na usta, a ne znam otkud sam izvukao tu rečenicu i tko ju je imao hrabrosti izgovoriti. Ne znam koliko Lea imam unutar sebe, kad-tad ću morati jednoga izabrati. Ili ću ponuditi Beatrice da izabere onoga koji joj se najviše sviđa.

"Kaži."

Minutu ostajem šuteći. Leo koji je smogao hrabrost da izusti ovu rečenicu, odmah se povukao. Sada bi trebao reći volim te. Nalazim ga gdje čuči u mračnome kutku, rukama je zaklonio lice kao da će ga nešto čudovišno napasti i natjerati da govori. Daj, Leo, izađi odande, poput lava što izlazi iz šume. Rikni, momče!

Muk.

Beatrice čeka. Smješka mi se da me ohrabri te položi ruku na moju:

"Reci, što te muči?"

Njezin se dodir pretvara u navalu krvi i riječi:

"Beatrice ... ja ... ja te volim."

Na licu mi se ocrtava tipičan izraz kao kad odgovaram matematiku. Napredujem, tapkajući, i očekujem da će profesor nekim migom dati do znanja griješim li ili ne kako bih se mogao vratiti kao da ništa nisam rekao. Beatricina ruka, krhka i bijela poput snijega, počiva na mojoj poput leptira. Na trenutak je zatvorila oči, zatim je duboko udahнула i, otvorivši oči, rekla:

"Lijepo je to što si rekao, Leo, ali ne znam jesi li shvatio: ja umirem."

Ovaj nalet oštih slogova jednak udarcima mačeva ostavlja me pred Beatrice golog, ranjenog i bez obrane.

"Nije pravedno."

Kažem to kao netko tko se probudio iz dugoga sna kada još nije sposoban razlikovati javu od sna. Ovo sam prošaptao, ali je ona čula.

"Nije to pitanje pravde ili nepravde, Leo. Nažalost, to je činjenica i ta je činjenica snašla mene. Stvar je u tome koliko sam ja za to

spremnna. Prije nisam bila. Sada možda jesam."

Više je ne čujem, ne razumijem što govori, nešto se u meni buni i ne želim slušati. Vraća li me to moj san u stvarnost? Posve je sigurno da se svijet okrenuo naopačke. Otkad ti to odavde snovi prikazuju stvarnost? Nešto me nevidljivo udara, a ja sam bez obrane.

"Sva ljubav koju sam oko sebe osjetila ovih mjeseci promijenila me, dopustila mi je da se približim Bogu. Malo-pomalo prestajem se bojati, plakati, jer mislim da ću sklopiti oči i naći ću se pokraj Njega. I više neću trpjeti."

Ne razumijem je. Dapače, ljuti me. Ja se penjem preko planina, prelazim mora, do grla uranjam u bijelo, a ona me ovako odbija. Sve sam učinio da je dobijem i kad je imam nadohvat ruci, otkrijem da je kao nikada daleko. Prsti mi se stežu u šaku, glasnice se napinju, zavikat ću.

Beatrice mi se približi i uzme mi zgrčene ruke koje se tope, dok mi se glasnice opuštaju. Ruke su joj tople, osjećam kako mi život izlazi kroz prste kad miluju njezine, kao da preko ruku možemo izmijeniti duše, a nage duše više nemaju međa unutar kojih se drže. Potom mi ona nježno pušta ruke, dajući vremena duši da se vrati onamo gdje joj je mjesto, i osjećam kako se udaljava od mene, ide prema utočištu koje ja ne poznajem.

"Hvala ti na posjetu, Leo, sada moraš otići. Žao mi je, jako sam umorna. Voljela bih da mi opet dođeš. Dat ću ti broj svog mobitela da mi javiš kada dolaziš. Hvala."

Tako sam zbunjen i sieđen da postupam bez razmišljanja. Pretvaram se da ću zapisati njezin broj iako ga već imam. No kad mi ga ona diktira, vidim da je drukčiji od onoga koji mi je dala Silvia prije nekog vremena. Ne smijem ništa pitati, ali očito je ovo objašnjenje za poruke bez odgovora. Dakle Beatrice ne misli da sam neki nametljivac i to što nije odgovarala nije bilo namjerno! Imam još nade. Možda se Silvia zabunila, možda je i ona imala pogrešan broj ili sam ga ja krivo zapisao. Pamtim brojeve gore nego moja baka s devedeset. Sagnem se i poljubim je u čelo. Tanka koža miriše po običnome sapunu, nije neki dolcegabbana ni calvinklein. Samo njezin miris. Samo Beatrice. Bez dodataka.

"Hvala tebi."

Odmaknula se od mene s osmijehom. Kad sam se okrenuo prema vratima, na ramenima sam osjetio bijelu vrtoglavicu koja me hoće sažvakati i progutati.

*

Beatricina mi mama zahvaljuje i kaže da me Silvia čeka dolje. Upinjem se da budem smiren.

"Hvala, gospođo. S vašim dopuštenjem, volio bih opet posjetiti Beatrice. Trebate li bilo što, slobodno me nazovite ... makar i ujutro."

Ona se otvoreno nasmije.

"Pravi si momak, Leo. Nazvat ću te."

Kad zatvorim za sobom vrata zgrade, ispred me čeka Silvia, naslonjena na kandelabar kao da se želi stopiti s njime. Traži moje oči koje je jedva vide jer plove morem suza. Uhvati me za ruku i, lomljivi poput lišća, u tišini šćemo sve sate koji preostaju u ovome danu, s rukom u ruci, svatko za sebe jak, ne od vlastite snage, nego od snage onoga drugoga.

*

Vraćam se kući, mama sjedi u dnevnoj sobi. Tata njoj nasuprot. Doimaju se kao dva kipa.

"Sjedni."

Ruksak stavljam između nogu da se obranim od bijesa koji će se svaki čas sručiti na mene. Mama uzima riječ.

"Zvali su iz škole. Mogao bi izgubiti godinu. Od danas do kraja školske godine više ne izlaziš iz kuće."

Gledam tatu da provjerim je li ovo mamin uobičajeni ishitreni izljev ljutnje za kojim slijedi serija pregovora koja na kraju rezultira uskraćivanjem džeparca ili zabranom izlaska subotom. Međutim, tata je smrtno ozbiljan. Kraj razgovora. Ne proturječim. Uzimam ruksak i penjem se u svoju sobu. Zašto misle da ta kazna meni išta znači? Bude li trebalo, možeš misliti kako će me zadržati u kući! I što će učiniti ako pobjegnem. Kaznu će produžiti na godinu? Opet ću bježati dok me ne zatvore na cijeli život, što nema smisla jer je život ionako već kazna, čemu onda nametnuti još jednu? Ispružim se na krevet. Oči sam upro u strop na kojem se poput freske pojavi Beatricino lice.

"Ne znam jesi li razumio, ja umirem."

Njezine riječi poput tisuću igala probadaju mi vene. Ništa nisam shvatio o životu, boli, ljubavi i smrti. Vjerovao sam da ljubav sve pobjeđuje. Tlapnja. Svi se držimo istog predloška u toj komediji a onda završimo poraženi. Nije to komedija, to je film strave i užasa. Ležim skamenjen na krevetu kad primijetim da je tata ušao u sobu. Gleda kroz prozor.

"Slušaj me, Leo, i ja sam jednom markirao. Brat moga prijatelja iz razreda bio je dobio *Spider* kabriolet i toga smo jutro otišli na more. Još osjećam zvuk vjetra što se miješao s našom vikom i jeke motora koji je rezao zrak poput rakete. A zatim more. Osjećaj neograničene slobode. Oni ostali zatvoreni unutar četiri školska zida, a mi ovdje, brzi i slobodni. Pamtim prostrani obzor bez nekih dodirnih točaka gdje je tek sunce označavalo granicu beskrajnog. U onome sam času shvatio da ono što vrijedi, osim slobode koju pruža morsko prostranstvo, nije lada, nego mjesto u koje možeš doći, luka, san koji vrijedi truda da se prijeđe cijela ona vodena površina."

Tata je zastao kao da je kroz prozor ugledao onaj obzor i udaljena svjetla luke, kao da opet sanja davno usnuli san.

"Da sam onaj dan otišao u školu, Leo, danas ne bih bio čovjek koji jesam. Odgovore koje sam trebao dobio sam onoga dana kad nisam bio u školi. Na dan kada sam, prvi put, sam potražio ono što sam želio, pa i pod uvjetom da budem kažnjen ..."

Ne znam je li moj tata postao Albus Silente ili dr. House, ali je činjenica da je savršeno razumio što se sa mnom događa. Gotovo ne vjerujem ... Morao sam napraviti tako veliku svinjariju da bih otkrio tko je moj tata ... Prvi put mi govori nešto o sebi. U biti ga poznajem otprilike šesnaest godina i ne znam mnogo o njemu, gotovo ništa od onoga što doista valja. Upravo sam htio nešto reći, ali bilo bi tako glupo da mi se gadilo i, sva sreća, tata je nastavio.

"Ne znam zašto danas nisi bio u školi i zbog toga zaslužuješ kaznu, što je dio igre o preuzimanju odgovornosti. Ne znam i ne želim znati. Ja ti vjerujem."

Svijet se mijenja. Moglo bi se dogoditi da se od danas na sutra počne vrtjeti u suprotnome smjeru, da Homer Simpson postane uzoran muž, da Inter osvoji Ligu prvaka. Moj tata govori nevjerojatne stvari. Kao na filmu. Upravo riječi koje mi trebaju. Pitam se zašto to već prije nije učinio. Odgovor stiže na vrijeme, a da nisam ni morao sročiti pitanje.

"Sada shvaćam da si spreman izgubiti godinu zbog onoga do čega ti je stalo i uvjeren sam da to nije bilo što."

Šutim i razmišljam je li moguće da je dovoljno jedan dan ne otići u školu da bi ti se život od crno-bijelog pretvorio u film u boji. Prvo Beatrice, sada tata. Jedino što sam uspio reći bilo je:

"Kakvu si kaznu tada dobio?"

Tata se okrene prema meni s ironičnim smiješkom.

"I o tome ćemo razgovarati. Moram te naučiti dva-tri trika kako bi izbjegao neke početničke pogreške."

Uzvracam osmijeh. Ovaj smiješak između tate i mene jest smiješak jednoga muškarca drugomu. Krenuo je da izađe i vrata su se već zatvorila za njim kad sam smogao hrabrosti:

"Tata?"

Samo je izduljio glavu poput puža i virnuo unutra.

"Želio bih izaći samo da posjetim Beatrice. Danas sam bio kod nje."

Na trenutak je ozbiljan i očekujem jedno *ne dolazi u obzir*. Pogled je upro u pod a zatim ga uputio meni.

"Dopuštenje odobreno, ali samo zbog toga. Inače ..."

Prekinem ga:

" ... Pretvorit ćeš me u prah i pepeo moje sjene, znam ..."

Nasmiješim se gotovo savršenim osmijehom.

"A mama?"

"Ja ću s njom razgovarati."

Već je bio zatvorio vrata kad je to rekao.

"Hvala, tata."

To sam dvaput ponovio. Riječi se kotrljaju po podu dok opružen na krevetu promatram bijeli strop koji se pretvara u zvjezdano nebo. Krv ubrzano kola u žilama i ugrijava ih. Prvi put nakon izrečene kazne ne mrzim roditelje i samoga sebe. A prah moje sjene je zvjezdana prašina.

*

Budući da ne smijem izaći iz kuće do kraja školske godine, čekaju me dva mjeseca pritvora, izuzmemo li posjete Beatrice, koje je mama odobrila kao uvjet našega primirja. Sretan sam unatoč kazni, jer mi je prihvaćen doista jedini razlog zbog kojega mi je stalo da izađem. Za nogometnu utakmicu ću već nešto smisliti. S ovom je kaznom dobro i to što ću vjerojatno na kraju proći razred. Bez zabave i u nemogućnosti izlaska, moje su preokupacije bile: učenje (sa Silvijom, koja se trudi, a ja ne); igranje na računalu (i to određeno vrijeme prema sporazumu ugovorenome 21. ožujka, na dan mojega posjeta Beatrice i kazne u vezi s tim); čitanje knjiga ili, točnije, čitanje po ne znam koji put knjige koju mi je Silvia posudila, a zove se *Netko s kim ću trčati*, naslov nije loš iako je riječ o psu kojega netko treba izvoditi u šetnju (... to kao da me progoni); sviranje gitare (katkad svrati Niko pa zajedno odsviramo nekoliko pjesama. On je u međuvremenu ostavio Alice, zapravo je Alice ostavila njega zbog drugoga) i, zvuči nevjerojatno, gledanje u zvijezde.

Upravo tako, gledanje u zvijezde jer me tata zarazio svojom strašću za astronomijom. Zna imena svih konstelacija i može prepoznati zvijezde ocrtavajući kažiprstom nevidljivu srebrnu paučinu koja ih spaja kao da rješava rebus.

Jednoga će mi dana to možda biti od koristi s Beatrice. Volio bih joj pokazati zvijezde i izmisliti za nju zvijezde koje bih nazvao po njoj. Kakav će imati oblik? Kakav oblik ima san?

*

Ulazim u sobu k Beatrice sa svojom gitarom preko ramena. Osjećam se poput uličnog svirača koji prelazi iz vagona u vagon u podzemnoj i kojemu na kraju udijele milostinju za malo sreće.

Beatrice se smiješi: održao sam obećanje; ona izvaljena na krevetu potrbuške čita dok iz zvučnika sobom ječi Elisin glas koji traži izlaz kako bi pobjegao kroz procjep poluzatvorenog prozora.

"Danas dakle počinjemo!" uzvikne, omatajući osmijehom i zelenilo svojih očiju, kao da počinjemo nešto što je određeno da nikada ne završi.

"Želim naučiti svirati ovu pjesmu", kaže, pokazujući glavom prema zvučniku.

*"Dugo sam čekala
nešto čega nema,
umjesto da gledam
sunce kako izlazi ..."*

"S učiteljem kakav sam ja neće biti problema ... Dakako, morat ću dolaziti svakoga dana ..."

Beatrice se smije, srce joj je u očima, zabacuje glavu i prinosi ruku ustima kao da želi prikriti smijeh, odveć otvoren u odnosu na ono što djevojci priliči, a njoj priliči ama baš sve.

"To bih jako voljela, Leo, ali znaš da ne mogu ..."

Vadim gitaru iz futrole kao da sam The Edge iz U2.

Sjednem na rub kreveta blizu Beatrice, koja se malo pridigla. Volio bih miris njezinih pokreta spremi u neki registrator mirisa kad bi takav postojao. Smjestim joj gitaru na noge i pokazujem kako držati vrat gitare, iako se sve skupa čini pregolemim teretom za slabo Beatricino tijelo. Moja joj ruka odostraga pomaže oko pravilnog držanja vrata i na trenutak su mi usnice tako blizu njezina vrata da se pitam što mozak čeka da ne naredi da ga poljubim.

Elisina pjesma je završila.

"Evo, lijevom rukom pritisneš žicu, palac služi kao oslonac, a desnom rukom je trzaš."

Beatrice stišće usnice od napora da proizvede zvuk koji ostaje gluh u sada tihoj sobi, njezino onemoćalo tijelo ne dopušta joj da stvori zvuk. To tijelo koje bi trebalo ispuniti svijet nečuvenim skladom, beskrajnom simfonijom, uspijeva proizvesti tek jedan tugaljiv ton.

Položim ruku na njezinu i nježno pritisnem prstom. Ruke u rukama, kao kad sam kao dijete molio.

"Ovako."

I žica počinje titrati.

Svojim tijelom pomažem Beatricinu da svira.

Beatrice me gleda i zagonetno se smješka kao da sam joj pokazao blago stoljećima skriveno, a samo sam je poučio kako da trza žicu.

Nestrpljiva, predaje mi gitaru.

"Pokaži mi kako ti to radiš, tako ću brže naučiti."

Uzimam gitaru, a ona sjedne malo podalje, šćućuri se i rukama obuhvati koljena.

Počinjem izvlačiti tonove Elisine pjesme. Beatrice je prepoznaje, zatvara oči u traženju nečega izgubljenog.

"Zašto ne pjevaš?" upita.

"Zato što ne znam riječi", žurno odgovaram, međutim, istina je da se sramim pjevati iz straha da ne pjevam krivo.

Beatrice miče usnicama zatvorenih očiju, veoma lagano, a krhki joj glas izlazi iz grla poput netom nastalog izvora.

"Nekim čudom

ne uspijevam ne nadati se.

I ako postoji tajna

ona je u tome da radiš sve

kao da vidiš samo sunce ..."

Moji se prsti stapaju s njezinim glasom i kližu kao da su postali korito rijeke za tok glasovne vode. Taj glas ispunja svaki kutak sobe, pa i onaj gdje svjetlo nikada ne dopire pa se išulja kroz prozor, odlazeći na šetnju usnulim gradom, slijepom u svome sivilu i neprekidnom metežu, ublažavajući krutu stvarnost svakodnevice i mišiće zgrčene od boli i umora.

"Tajna je u tome

da radiš sve

da radiš sve

da radiš sve

kao da vidiš samo sunce

kao da vidiš samo sunce

kao da vidiš samo sunce

kao da vidiš samo sunce ...

A ne nešto čega nema ..."

Posljednje sam riječi popratio završnim *arpeggiom*.

Šutke sjedimo, u tišini koju je izazvao kraj pjesme: dvostruka tišina, trostruka, u kojoj jeka riječi odzvanja slična uspavanci što je uspavala uzaludne brige i probudila ono što je bitno.

Beatrice otvara oči i smiješi se: zelena njezinih očiju, crvena njezine kose te zlatna boja njezina osmijeha, boje su kojima je obojen svijet.

Zatim Beatrice plače, osmijeh se pomiješao sa suzama.

Čvrsta, nepomična pogleda upućena njoj, pitam se zašto bol i radost plaču na isti način.

*

Popodneva učenja sa Silvijom zapravo su jedina utjeha otrovu tuge. Učimo i katkad nas jedan Danteov stih ili izreka nekog filozofa odvedu jako daleko. Pripovijedam joj o svojim posjetima Beatrice. Ponavljam joj sve što smo jedno drugomu rekli i osjećam se bolje: susreti s Beatrice kamen su mi koji moram probaviti. A kamenje je nemoguće probaviti. Čavrljanja sa Silvijom u neku su ruku enzimi što donekle pomažu da ih izbacim iz sebe. Silvia me pažljivo sluša, ne komentira. Dovoljna mi je i njezina šutnja. Jednom me je doduše pitala:

"Hoćeš da se molimo za nju?"

Silviji vjerujem, i ako ona misli da bi to bilo dobro, učinit ću to. Tako se katkad pomolimo. Ja u to ne vjerujem puno, ali Silvia da. Stoga izgovaramo molitvu za Beatricino ozdravljenje.

"Bože (*ako postojiš* - dodajem ja potihom), ozdravi Beatrice."

Nije ovo bogzna kakva molitva, ali smisao je tu. Ako je Bog Bog, ne treba mu puno riječi. Ako Bog ne postoji, i ove su riječi uzaludne; ako, međutim, postoji, možda će se probuditi iz tisućljetnoga sna da napokon jednom obavi nešto valjano. Nisam to rekao Silviji da je ne uvrijedim, ali to je ono što mislim.

*

Beatrice. Svaki tjedan idem k njoj. Ne uvijek isti dan, ovisi o tome kako se ona osjeća, katkad je odveć umorna. Nema poboljšanja: nakon posljednje transfuzije stanje je nepromijenjeno. Ona ili njezina mama pošalju mi poruku kad joj je bolje, a ja jurim k njoj javnim prijevozom. (Moj je skuter nakon nesreće pokojni, ne vjerujem da će se ikad više u bilo što reinkarnirati, a osim toga, iako je osiguranje pokrilo štetu, sporazum od 21. ožujka predviđa tek razgovor o mogućoj kupnji novog prijevoznog sredstva pod uvjetom da prođem godinu.)

Svaki put nosim nešto što bi moglo Beatrice oraspoločiti. Kad uđem u njezinu sobu želim joj donijeti djelić raja (u prenesenome značenju jer u raj ne vjerujem). A onda raj nađem ondje gdje je ona, znači da raj možda ipak postoji, takva ljepota ne može netragom nestati. Jednom sam joj donio jedan CD na koji sam spržio svoju najdražu pjesmu.

"Hoćemo li zaplesati?"

Nježno me zamolila. Ne mogu vjerovati. Podupirem njezino slabašno tijelo u svjetlom obasjanoj sobi i lagano lebdim s njome kao da je mjehurić od sapunice koji svaki čas može nestati u zraku. Kosa joj je narasla taman toliko da se osjeća miris. Stišćem njezinu ruku i njezin život: kristalna čaša u svakom se trenutku može slomiti, možda i zbog sve one crvene tekućine koju ja pod svaku cijenu pokušavam uliti u nju.

Sav zanos da je odvučem u krevet, što sam nekoć zamišljao u vezi s njom, nestao je. Što ne znači da sam postao *gay*. Slabašno tijelo ispod lagane odjeće postalo je dio mene kao da naša koža više i ne zna koje kosti i koje mišiće pokriva. Njezino lišće uronjeno u udubinu mogega vrata jest onaj komad slagalice koji nedostaje u mom životu, ključ svega, središte kružnice. Njezine noge prate moje korake koji se prisjećaju koreografije za prvi ples jednoga muškarca i jedne žene. Srce kao da mi posvuda lupa, od pete pa do završetka zadnje vlasi na glavi, a snaga što je osjećam u sebi bila bi dovoljna da stvori svijet u ovoj sobi.

Beatrice je, nažalost, uspjela napraviti samo nekoliko koraka, a onda se prepustila momu zagrljaju. Posve lagana, poput bijele snježne pahuljice. Pomogao sam joj da legne u krevet. Ugasio sam radio. Zahvalno me pogledala tren prije nego što će sklopiti oči da

mirno zaspi, i u tome pogledu koji se gasi shvatio sam da ja imam sve ono što ona gubi: kosu, školu, ples, prijateljstva, obitelj, ljubav, nade, budućnost, život ... a ne znam što bih sa svime time.

*

Ne mogu učiti, a sutra pišemo test iz matematike. Neprekidno preda mnom titra Beatricin pogled kako se poraženo gasi.

Vidim ga iza crta

između crta

u bjelini crta.

Kao da su se moja osjetila povukla i razvila drugi oblik percepcije: moram proživjeti sve ono što Beatrice gubi, ne samo za sebe nego i za nju. Sve moram dvaput proživjeti. Beatrice voli matematiku. I stoga ću je učiti, i to temeljito, jer je Beatrice žao što napušta čak i ovu tajanstvenu gadariju ...

*

Kod Beatrice se uvijek preobražavam u neki novi lik: prvo sam bio učitelj gitare, sada sam profesor zemljopisa. Tko bi to rekao, zemljopis nisam nikada učio, ograničio bih se na nabadanje imena naroda s metalurškom i teškom industrijom, između kojih, uostalom, nikada nisam shvatio razliku, da ne govorim o uzgoju šećerne repe, na kojoj zamišljam da vise vrećice šećera iz kafića.

Kad dođem kod Beatrice, svaki put je vodim u drugi grad. Beatrice sanja o putovanjima i kad ozdravi, želi obići svijet, upoznati razne jezike, prodrijeti u njihove tajne. Već zna engleski i francuski, hoće naučiti portugalski, španjolski i ruski. Tko bi ga znao što će joj ruski s onim nerazumljivim pismom ... zar joj nije dovoljan grčki?

Kaže da poznavanjem tuđih jezika dobivaš drugu sliku o svijetu. Svaki jezik ima drukčije gledište. Eskimi, naprimjer, imaju petnaest riječi za snijeg, ovisno o temperaturi, boji, konzistenciji, dok je meni snijeg snijeg, i to je to. Dodam možda još koji pridjev da vidim je li pogodan za *snowboarding*. Eskimi vide petnaest različitih tipova bjeline u bijeloj boji, sama ta ideja mi je stravična ...

Prikupljam materijale i proučavam navike i običaje jednoga grada naroda, s interneta skidam slike najljepših mjesta koje treba posjetiti, spomenike koje treba vidjeti, a uz njih se vežu zanimljive pripovijesti. Pripremam *PowerPoint* i onda ga zajedno gledamo na računalu, a ja glumim stručnog turističkog vodiča pa šećem s Beatrice ulicama.

Tako smo posjetili Zlatni prsten Rusije pokriveni s tisuću slojeva vune da se zaštitimo od zime, odmorili smo se u golemoj sjeni Krista koji se nadvio nad Riom, u tišini smo se odmorili pred Taj Mahalom u Indiji, nezamislivo bijeloj zgradi položenoj na crveni pijesak koju je jedan indijski kralj sagradio iz ljubavi prema svojoj ženi, okupali smo se u vodama koraljnih grebena nakon što smo posjetili kazalište u Sidneyju, prisustvovali smo ceremoniji čaja, zacijelo prvog što sam ga u životu popio, u jednom nezaboravnom kutku Tokija.

Još moramo ploviti Dunavom i vidjeti islandski gejzir, pojesti sicilijanski *cannello* na morskoj obali, fotografirati se u crno-bijeloj tehnici na obali Seine, prošetati se, zavirujući u rad svakog umjetnika duž La Ramble, zagrliti Malu sirenu, ukrasti malo prašine s Akropole, kupiti odjeću u Velikoj Jabuci i smjesta je u Central parku odjenuti, voziti se biciklom duž amsterdamskih kanala, pažljivo, kako ne bismo pali u vodu, oboriti bar jedan kamen na Stonehengeu, skakati

s norveških fjordova vrlo oprezno da ne bismo odletjela i našli se na prostranoj irskoj livadi, misleći da na svijetu postoje samo dvije boje: zelena i plava ... Pred nama je svijet koji treba otkriti i istražiti, pa se Beatricina soba pretvara u sva ta mjesta zahvaljujući našim putovanjima po superpovoljnim cijenama.

"Beatrice, kamo bi išla u ljeto poslije mature?"

Beatrice šuti, podigne glavu, prst prinese nosu i ustima kao netko tko traži teško rješenje.

"Željela bih poći na Mjesec."

"Na Mjesec? Mjesec je gomila bijele bestežinske prašine, uronjena u najcrnju moguću tišinu ..."

"Točno, no ondje se čuva sve ono što se na Zemlji izgubilo."

"O čemu govoriš?"

"Ne znaš priču o Astolfu iz *Bijesnog Orlanda*? On je vitez koji je otišao po Orlandov razum, jer je ovaj zbog ljubavi poludio, kako bi se mogao vratiti u borbu."

Tresem glavom i zamišljam bijesnoga Lea, koji je zbog ljubavi izgubio razum.

"Moraš pročitati. Iako je to samo fantazija ..." gotovo tužno dodaje Beatrice.

"Po što bi ti otišla?"

"A ti?" pita ona.

"Ne znam, možda po svoju prvu gitaru, ostavio sam je u nekom hotelu u brdima i više je nisam našao. Bio sam jako vezan za nju, na njoj sam naučio svirati ... Ili možda po svoj stari skuter ... ne znam ... A ti?"

"Po vrijeme."

"Po vrijeme?"

"Vrijeme koje sam uludo potrošila."

"Kako to uludo?"

"Na nebitne stvari ... vrijeme koje nisam posvetili drugima: koliko sam više mogla učiniti za mamu, za prijatelje ..."

"Još je cijeli život pred tobom, Beatrice."

"Nije tako, Leo, moj je život iza mene."

"Nemoj tako govoriti jer ne znaš, još možeš ozdraviti!"

"Leo, operacija nije uspjela."

Shrvan sam. Ne mogu zamisliti svijet bez Beatrice. Neću moći podnijeti tišinu koja će nastati. Svi ti gradovi što ih moramo posjetiti najedanput će nestati, beskorisne ljepote, budem li sam. Sve će izgubiti smisao, postat će bijelo kao Mjesec. Samo ljubav daje stvarima smisao.

Beatrice, kad bismo kao Eskimi za snijeg, imali petnaest načina da kažemo volim te, ja bih ih za tebe sve upotrijebio.

*

Kad sam izašao iz Beatricine kuće, svibanjsko mi je sunce milovalo tijelo poput tuša nakon nogometne utakmice s Nikom. Čim sam zatvorio vodu, već sam ispred Silvijine kuće zbog strašnog, beskrajnog ponavljanja talijanskoga prije odgovaranja cijeloga gradiva drugoga polugodišta.

Napredujemo sve do kasno navečer. Već je jedanaest kada njezina mama plaho ulazi u sobu i pita želimo li nešto popiti. I tako dok srčemo iz čaše Colu, koja nas je malo razbudila, Silvia predloži da izađemo na balkon i udahnemo zraka. Mliječna staza kao da je posebno zasjala za ovu priliku. Pokazujem Silviji neka zvijezda. Ponavljam ono što me tata naučio, no možda usput i dodam neku maštovitu pojedinost ... Kažiprst upirem u meni najdraže, gotovo nevidljive zvijezde što sjaje nad gradom: Perzeja, Andromedu i Pegaza.

Silvia lagano pogledom prelazi s moga prsta na nebo, a ja joj pripovijedam kao da sam ja osobno sve to iscrtao, priču o Perzeju, koji je odrubio glavu Meduzi jer je skamenjivala pogledom, a iz čije je krvi nastao, bijel poput morske pjene, krilati konj Pegaz, što još slobodan lebdi Mliječnom stazom. Perzej je naišao na Andromedu prikovanu za stijenu u očekivanju da je morsko čudovište proždre i oslobodio je. Spasio ju je od čudovišta.

"Tata me je podučio da nebo nije filmsko platno. Meni je ono bilo televizor, prošaran tu i tamo šarenim točkicama, nasumce nabacanima po ekranu. Naprotiv, promatraš li ga pažljivo, nebo je kao i more: duboko je, možeš čak zamijetiti udaljenost između zvijezda, preplašiš se svoje ništavosti. I onda tu strašnu dubinu ispuniš pričama. Nisam vjerovao, Silvia, da nebo obiluje tolikim pričama. Isprva ih nisam primjećivao, a sada ih čitam kao knjigu. Tata mi je pokazao kako da priče gledam, inače promaknu, sakriju se, pružaju se poput nevidljivih niti potke između jedne i druge zvijezde ..."

Silvia me sluša, netremice promatra blještave točke na jednoličnoj pozadini, pokraj nje se miris grada stišava, čak i ulice odišu nekim mirisom. Silviju je obuzeo potpuni mir. S osmijehom kaže:

"Ljudi su donekle slični zvijezdama: možda sjaje daleko, ali sjaje, i uvijek imaju štogod zanimljivo kazati ... a za to treba vremena, katkad puno vremena kako bi priče stigle do naših srca, poput svjetla

do očiju. Osim toga, priče treba znati ispričati. Ti izvrsno pripovijedaš, Leo, sa strašću. Možda ćeš jednom postati astrofizičar ili književnik ...

"Kakav *astro*? Ne, nisam ja stvoren za kazivanje budućnosti ..."

"Pogrešno si shvatio, bedače! Astrofizičar proučava nebo, zvijezde, orbitu."

"Tko zna ... to bih volio. No tko će bubati svu onu matematiku! Iako je Mliječna staza jedna od rijetkih bijelih stvari koja mi ne ulijeva strah."

"Kako to?"

"Možda zato što tu bjelinu čini mnogo sjajnih točkica, međusobno povezanih ... i svaka pojedina krije priču koje se vrijedno prisjetiti ..."

"Tako je ... Samo lijepe priče zaslužuju zvijezde ..."

"Imaš pravo. Pogledaj Perzeja kako neustrašivo oslobađa Andromedu i Pegaza koji leti bijel i slobodan ..."

"Za sve to treba malo mašte, no ..."

Prekinem Silvijine riječi što lelujaju u prozirnome zraku i dopiru do neba, čini mi se da nas mogu čuti:

"I ja bih, kao što je to učinio Perzej, želio osloboditi Beatrice. I pobjeći na krilatome konju."

"Bilo bi to lijepo."

"Doista misliš da bih mogao biti pisac?"

"Ispričaj mi jednu priču."

Šutnja se oduljila. Promatram jednu zvijezdu crveniju od ostalih, blistaviju.

"Bila jednom jedna zvijezda, još mlada. Poput svih mladih zvijezda, bila je malena i bijela kao mlijeko. Doimala se krhkom, ali to je bio samo učinak svjetla što ju je zarobilo, učinilo je prozirnom, gotovo nepostojećom. Kako je bila jako malena, zvali su je Nana. Bijela, zato što je bila sjajna poput mlijeka: Bijela Nana, jednostavnije Nana. Voljela je kružiti nebom i upoznavati se s ostalim zvijezdama. S vremenom, Nana naraste i postane Crvena i Velika. Više ne bijaše Nana, nego Velika, Velika Crvena. Sve su joj zvijezde zavidjele na ljepoti i crvenim zrakama što su podsjećale na beskrajno dugačku kosu. No tajna Velike Crvene bila je u tome što je u svojoj nutrini ostala Nana. Jednostavna, sjajna i čista kao Nana, iako se doimala velikom i crvenom. I stoga Crvena Nana nastavi bliješati nebom,

bijelim pa crvenim sjajem i obratno, jer ona je istodobno i jedno i drugo. I od nje na nebu nema ljepše ljepote. Ni na Zemlji."

Zašutio sam. Moja priča nije priča. Takva priča i ne postoji, nadahnula me je jedna sjajna zvijezda. Pokazujem je.

"Tu ću zvijezdu posvetiti tebi, Silvia."

Bijelo-crveni smiješak obasja Silvijino lice nalik na zrcalo što odražava sjaj svoje zvijezde milijunima, čak milijardama svjetlosnih godina.

Silvia mi položi glavu na rame i zažmiri. A ja u tišini promatram Perzeja, Andromedu i Pegaza. Nebo je postalo golemo, mračno filmsko platno što će prikazati svaki film po želji, dok se, bešumno, nešto malen i svijetlo gnijezdi u kutku mojega srca poput zrnca pijeska što se skrilo u školjci kako bi se pretvorilo u biser.

"Drag si mi", kazuju Silvijine oči.

"I ti meni", odgovaraju moje.

*

Profesorica talijanskog me ispituje i zanima se kako to da sam tek sada počeo učiti. Pogledam Silviju, koja lagano zatrese glavom, i ja progutam riječi koje sam htio izgovoriti, svjestan komu to trebam zahvaliti. Kod ispitivanja je samo jedno ispalo loše: griješio sam u konjunktivima.

"U čemu je problem s tvorbom konjunktiva, Leo? Čini se kao da to namjerno radiš. I najjednostavniji oblik pogriješiš."

I nadalje šutim i u sebi proklinjem dan kada sam, da bi me prihvatila grupica s kojom sam se družio, odlučio ostaviti se konjunktiva jer ga među inima nitko nije upotrebljavao. Da bi te grupa prihvatila, možeš odustati od konjunktiva, no ako se želiš lijepo izražavati na talijanskom, ne možeš. I tako sam dobio tri, zapravo četiri.

Od sutra ponavljam rečenice s konjunktivom, sviđalo mi se to ili ne. Drag mi je taj glagolski oblik, pa makar ga morao u svemu što napišem ispravljati. Želim li postati pisac, moram naučiti služiti se konjunktivom. Dakako, oblik nije nužan za život, može se i bez njega, ali s njim se bolje živi: život ispunjava nijansama i mogućnostima. A ja imam samo taj jedan život.

*

Idem k Beatrice; piše svoj dnevnik. I ona kao i Silvia. Dočeka me s osmijehom i zamoli da joj pomognem oko pisanja. Njezin dnevnik nitko ne čita, meni će to dopustiti budem li za nju pisao.

"Pomogneš li mi oko pisanja, dopustit ću ti da ga čitaš", napomene ona, a ja se osjećam kao da ulazim u sobu koja čuva sve tajne svijeta.

Korice su crvene, listovi bijeli. Bijeli bez crta. Najgore što mi se moglo dogoditi ...

"Beatrice, ne znam pisati na papiru bez crta. Sve ću pokvariti."

Dok to govorim, ne skidam pogled s Beatricinim rukopisom savršeno ispisane stranice. Gore desno datum, a onda slijede misli ispričane odmjerenim, elegantnim, finim pismom. Nalik na bijelu haljinu u proljetnome, vjetrovitom danu. Čitam početak što ga je već napisala: "Dragi Bože ..." Kako, "Dragi Bože"?! Jest, tako piše: "Dragi Bože ..." Cijeli je dnevnik ispunjen kratkim pismima Bogu u kojima ona opisuje svoje dane i povjerava mu svoje strahove, radosti, žalosti i nade. Naglas čitam zadnji odlomak pisma od toga dana zato što me ona to moli, tako da mogu nastaviti ondje gdje je stala.

"... Danas sam baš umorna. Jako mi je teško pisati. Imala bih Ti toliko toga reći, jedino me tješi da sve to već znaš. Ipak, volim o svemu govoriti, pomaže mi da bolje razumijem. Pitam se hoće li mi na nebu opet narasti moja crvena kosa ... obdario si me crvenom kosom jer ti se takva sviđa, puna života. Možda ću je ondje dobiti natrag."

Dok čitam, glas samo što mi ne pukne, no uspijevam se suzdržati.

"Sada ti nastavi pisati: Danas sam se jako umarala pišući, ruka me boljela. Sva sreća što si mi poslao Lea, jednog od svojih anđela čuvara ..."

Nikada o sebi nisam mislio kao o čuvaru, a bome ni kao o anđelu, ipak, priznat ću da mi je milo čuti. Dobro zvuči. Beatrice je napravila stanku kako bi razmislila. Upire u prazno svoje zelene oči nalik na zaboravljene dubine iz kojih će svaki čas izroniti davno zakopano blago. Prekidam nedokučiv pogled:

"Jesi li sretna, Beatrice?"

I dalje gleda u prazno i netom poslije kratko odgovori:

"Da, jesam."

Kad podignem pogled s dnevnika, ona je već utonula u san. Pomilujem je, imam dojam da milujem njezinu slabost. Ništa ne osjeća. Spava. Bez riječi je promatram kojih pola sata. Gledajući je, vidim s onu stranu, osjećam nešto što me plaši jer tomu ne mogu nadjenuti ime. Nanovo čitam što smo napisali. Ovaj put sam ja dao na vidjelo nečiju dušu. Svojim traljavih rukopisom opisao sam Beatricinu dušu. Svaki mi je redak u silaznoj putanji. Tek sada primjećujem. Ne znam pisati na bjelini. Ovo izgleda kao da sve riječi padaju do kraja stranice, gdje više nemaju kamo.

Ušla je njezina mama i ja sam izašao. Mama me ljubi u čelo, a ja ne znam što bih pa je zagrlim. Po načinu kako mi zahvaljuje razumijem da činim pravu stvar. Otkad pokušavam živjeti i za Beatrice, smišljam mnogo pravih stvari. I to je ljubav, vjerujem, jer sam poslije sretan: tajna sreće je zaljubljen srce. Danas vodim Terminatora na piškenje: to bih trebao raditi cijeli život. Beatrice ne može, ja mogu. I to je život.

Ako mu Beatrice piše, Bog zacijelo postoji.

*

Gubim vrijeme pišući NPP (nikada poslane poruke ...) na mobitelu. Istina je da je T9 mudriji od mene. T9 može smisliti sedamdeset i pet tisuća riječi, ja samo tisuću. Istina. Puno riječi ne znam ili ih se ne mogu sjetiti i T9 me podsjeti. Ne znam je li množina od kovčeg "kovčezi" ili "kovčegi", a T9 zna. Ne znam je li "savjest" ili "savijest", a T9 zna. Nisam siguran kako se piše ubrzanje. Kad želim nekome napisati da je kreten, već mi kod četvrtoga slova napominje da to nije pristojno pa moram izabrati manje uvredljivu riječ i izvlačim se s glupanom ...

Tko li je izmislio T9? Koliko je samo novca na tome zaradio?! I ja se moram dosjetiti nečega što će mi donijeti hrpu love. Možda uspijem, ako se budem malo više trudio. A možda i ne. Budem li pisao roman, svakako ću se koristiti mogućnostima T9. Ma zašto uopće razmišljam o takvim glupostima?

Kako bilo, vidim da sam napisao — otkud mi to — "Dragi Fin ..." jer riječ "Bog" T9 ne poznaje. A "Fin" za Boga mi i nije tako loš nadimak. Riječ Bog me plaši. Nastavljam pisati kako sam započeo s Beatrice, srećom, na mobitelu riječi ispadaju ravne, ne trebam crte: "kažeš da si naš otac, a ondje na nebu boli Te briga za nas. Ne znam kako Ti je ime i ako nemaš ništa protiv, zvat ću Te Fin zato što Ti je to ime dao T9. Ne mogu prihvatiti Tvoju volju, jer ovo što radiš s Beatrice nema smisla. Ako si svemoćan, spasi je. Ako si milosrdan, ozdravi je. U srce si mi stavio san, nemoj mi ga sad odnijeti. Ako sam Ti drag, pokaži to. Ili si preslab da budeš Fin? Kažeš da si Ti život, a ovaj uzimaš natrag k Sebi? Kažeš da si Ljubav, a ljubav onemogućavaš. Kažeš da si Istina, a istina je da ne mariš za mene i da ne možeš promijeniti stvari. Uopće se ne čudim što Ti nitko ne vjeruje. Vjerojatno sam bahat, ali da sam ja Ti, prvo što bih napravio — ne mora netko biti Fin da bi to razumio — ozdravio bih Beatrice. Amen."

Dok pišem, prekine me poruka koju naglas pročitam:

"Ne zaboravi da sam ovdje. Jako si mi drag iako to ne zaslužuješ ... :)"

Silvia je anđeo i u izravnoj je vezi s Bogom. Trebao bih nju pitati ima li Finov broj mobitela da mu pošaljem poruku. Fin, uvjeren sam da ćeš izliječiti Beatrice. Na tvome mjestu ja bih to učinio, a nadam se da si bolji od mene ...

*

Opet idem k Beatrice. Već sam se bio zabrinuo. Onda mi je njezina mama poslala poruku. Zateknem je kako spava, smršavjela, bljeđa. Kroz iglu u nju ulazi kap po kap tekućine, prateći sekunde što prolaze. Otvara oči, osmijeh dolazi odnekud izdaleka, tako se nekako sjetno osmjehuju stari ljudi.

"Jako sam umorna, ali sam sretna što si došao. Htjela sam pisati dnevnik, no ne mogu držati olovku. Tako se beznadno osjećam."

Iz džepa vadim papir i kriomice ga umećem ispod lista na kojem ću pisati: papir je iscrtan crnim crtama i moj će švrakopis ispasti ujednačen. Mogu se ja potruditi kad hoću! Pišem što mi Beatrice diktira, načas posustane, glas joj se prekine, zadiše se. Ostaje bez daha. Čekam je i gledam kako klizi nekamo poput barke bez motora, bez jedara i vesala, nošena strujom. Uto nanovo otvara oči.

"Odveć sam iscrpljena. Ti mi nešto pričaj, Leo."

Ne znam o čemu da govorim. Ne bih je volio umarati svojim bedastoćama. Pripovijedam joj o školi i svojim teškoćama, o svemu što se ove godine dogodilo, o Sanjaru, Gandalfu, Niki i nogometnom prvenstvu koje ćemo mi Gusari zacijelo osvojiti ... Pričam joj o Silviji i o tome kako me spašavala iz nevolja, kako je izostala iz škole zbog mene i ohrabrila me da dođem k njoj ... Beatrice me naglo prekine.

"Oči ti zasjaju poput zvijezda kad govoriš o Silviji ..."

Beatrice će izreći nevjerojatne rečenice s jednostavnošću djeteta koje traži već ne znam koji keks. Šutim kao netko komu je učinjena velika nepravda, a ništa ne može da bi se obranio. Ne mogu voljeti Silviju, mogu i hoću voljeti samo Beatrice, a upravo mi ona kaže da mi oči zasjaju poput zvijezda kad spomenem Silviju.

"Jesi li se ikada zaljubila, Beatrice?"

Uz lagan uzdah kaže mi da jest i utihne.

Shvatim da ne bih trebao pitati dalje i da jedino ona zna pravi odgovor.

"I kakav je bio?"

"Bio je poput kuće u koju se vraćam kad želim. Ili, recimo, kad jako duboko roniš. Dolje sve nepomično stoji. Vlada potpuna tišina. I mir. A kad izroniš, površina mora može biti nemirna."

Šutke slušam i naslućujem da moram preispitati što za mene znači riječ ljubav, iako, u ovome času, jedina osoba na koju bi se ta riječ odnosila jest Beatrice.

Dok me salijeću ovakve nepotrebne misli, Beatrice zapada u nenadan polusan, kao da se odjedanput ugasila. Ili je tek zažmirila, ali meni je jasno da moram otići.

Silvia je plava, nije crvena. A moje oči blistaju kad ugledaju plavo.

*

Kad ne znaš odgovor na neko pitanje, jedino je rješenje *Wikipedia*. No ondje ne piše je li moguće da mi je Silvia više od prijateljice. Pitanje me proganja poput cvrčaka ljeti, ne mogu ga odagnati. Pokušavam od jednoga pitanja napraviti dva. Voli li me Silvia? Volim li ja nju? Na *Facebooku* sam napravio jedanaest testova koji bi trebali dati ispravan odgovor. Rezultat je jednoglasan. Silvia se prema meni ponaša kao zaljubljena djevojka koja to nema hrabrosti pokazati. Sada sam ja na redu. No ne želim to otkriti putem testa. Odveć je važno. Osobno moram provjeriti.

"Silvia, hoćemo li zajedno učiti? Trebam pomoć oko grčkih pjesnika."

Dakako da poezija ničemu ne služi, samo je izgovor za ljubav.

*

Dok Silvia ponavlja prijevod nekih najtežih Saphinih stihova — "Besmrtna Afrodita sa šarolika prijestolja ..." — ja je netremice promatram, ne slušajući što govori, upijam pokrete usana.

"... A ti, blažena, upita me, što sam ono nekoć osjećala i zašto sam te i opet zvala i što sam, iznad svega, željela da se dogodi u mojoj bezumnoj duši ..."

Pratim valove njezine crne kose što se gibaju u skladu s riječima koje izgovara. Krila galeba koji se prepušta snazi vjetra.

"... I sada mi dođi, oslobodi me mučna nemira i ispuni sve ono za čime mi srce žudi ..."

Gledam joj plave oči, živahne i pune pažnje prema meni. Već drugi put joj ne gledam oči, nego u oči. Uranjam u plavo more, mirno i svježije.

"Što ti je, Leo?"

Trgnem se iz sna u koji sam utonuo, a da uopće nisam bio svjestan, ne želeći se probuditi.

"Doimaš se rastreseno. Oči ti se sjaje. Misliš na Beatrice? Odmorimo se malo."

Budim se iz sna.

"Ne, ne, nastavi. Slušam te."

Silvia se s razumijevanjem smješka:

"U redu je, sad slijedi moj najdraži dio, onaj o crvenoj jabuci. Koncentriraj se: Poput slatke jabuke koja se crveni na vršku grane, visoko gore. Berači jabuka je zaboraviše: zapravo ne, nisu je zaboravili, nego je nisu uspjeli doseći'."

Dok Silvia ponavlja i prstom upire u grčke riječi, imam dojam da prvi put razumijem taj mrtvi jezik.

Stihove sam naučio napamet i ponavljao sam ih do zore, koju sam dočekao tada još nesvjestan da sam zaljubljen potpuno. Ali kako ću iznevjeriti Beatrice? Kako mogu dostići savršenu Silviju. A zapravo mi je Beatrice otvorila oči i pokazala ono što nisam vidio. Silvia je kuća. Ona je mir. Silvia je luka. Hoću li te ikada dostići, Silvia?

*

Grozno je što za život nema uputa kako ga živjeti. Ako mobitel ne radi, u uputama piše da imaš garanciju. Vratiš ga i dobiješ novi. Sa životom nije tako, ako ne funkcionira, ne dobivaš novi za stari. Moraš zadržati taj koji imaš, upotrijebljen, nečist i neispravan. A kada ne funkcionira, gubiš tek.

"Ništa nisi jeo, Leo, nije ti dobro?" pita mama pred kojom ništa ne možeš skriti.

"Ne znam, nisam gladan", kratko odgovaram.

"Znači da si zaljubljen."

"Ne znam."

"Što znači ne znam? Ili jesi ili nisi ..."

"Zbunjen sam. Kao da pred sobom imam slagalicu od milijun dijelova, a nemam potpunu sliku prema kojoj je mogu složiti. Sve moram sam."

"Leo, život je takav. Put gradiš sam svojim izborom."

"Ako ne znaš koji put izabrati?"

"Nastoj otkriti koji je pravi."

"A koji je pravi kad se radi o ljubavi?"

Mama šuti. Znao sam, nema odgovora, neće biti uputa.

"Moraš tražiti u srcu. Najveće istine su prikrivene, što ne znači da ne postoje. Samo je malo teže doprijeti do njih."

"I što si ti otkrila svih ovih godina, mama?"

"Da ljubav nije posjedovanje, ljubav je samo to, ljubav."

Ništa nisam odgovorio. Počinjem jesti dok mama šutke pere suđe.

Mobitel je na stolu pokraj čaše. Uzimam ga u ruke i šaljem Silviji poruku:

"Sutra, odnosno danas u pet na klupi. Želim s tobom razgovarati. Pitanje života i smrti."

*

Došao sam pola sata ranije kako bih napamet naučio što joj želim reći. Jedan mi bradonja pristupi s ispruženom rukom, a ja mu, velikodušan prema svijetu jer se moram izjasniti pred Silvijom, darujem euro, odnosno dva. On mi reče:

"Bog te blagoslovio."

Ugledao sam je kako dolazi i upitao se kako sam mogao biti tako slijep sve ovo vrijeme. Priznaje mi kako je ovo divno mjesto i da bi svatko morao imati takvo jedno mjesto da zaštiti svoje snove i povjeri tajne. Ponudim joj da sjedne, obzirno, kao da razgovaram s kraljicom, i dok grčim ruke tražeći riječi, ona me veoma ozbiljna zaustavi:

"Prvo ti želim nešto reći, Leo."

Živo se nadam da kani reći što i ja pa ćemo skratiti postupak i odmah se zagrliti.

"Ne želim više čuvati tajnu koja mi slama srce."

Dobro je. Opet me Silvia spašava.

"Beatrice ti nije odgovarala na poruke jer ti ja nisam dala njezin broj."

Gledam Silviju kao da sam upravo pao s Marsa i prvi put vidim ljudsko biće. Odjednom se sva ljepota njezinih crta lica doima oštrom, poput papirne mase, kao da je preda mnom isprazna maska.

"Znam, Leo, žao mi je. Pogriješila sam." Ne razumijem.

"Kad si me tražio njezin broj, dala sam ti neki izmišljeni."

Sjetim se da sam to shvatio kada mi je Beatrice dala broj koji nije odgovarao onomu koji sam imao. Riječi ljubavi koje sam pripremio, nestaju poput natpisa "volim te" napisanih u pijesku na morskoj obali. Glas mi je opor i leden:

"Zašto si to učinila?"

Silvia šuti.

"Zašto si to učinila, Silvia?"

Silvia odgovara mješavinom riječi i suza.

"Bila sam ljubomorna. Htjela sam da meni šalješ te poruke. Nisam ti se to usudila reći. Mjesecima sam čuvala tvoje pismo Beatrice, zamišljajući da si ga meni napisao. Užasavala sam se pomisli da bih te mogla izgubiti. Oprosti mi."

Prožela me bijela tišina, slična onoj što vlada na Mjesecu. Ona upre pogled u rijeku i nema ga hrabrosti podignuti. Dižem se i odlazim,

ostavljajući je ondje, potpunu strankinju. Silvia više za mene ne postoji. Ljubav se ne rađa iz izdaje.

"Želim te što prije zaboraviti."

Ponavljam to kroz suze. I ono što mi se neku večer ugnijezdilo u kutku srca, osušilo se i postalo zrno soli što sada izlazi sa suzama, otopljeno, zauvijek izgubljeno.

Umoran sam već od stalnih izdaja.

*

Toliko mi se boli nakupilo u prsima da bih mogao spaliti svijet. Zatvoren u kući još potpirujem vatru, više ne mogu izdržati. Odlazim u tatinu radnu sobu i istresem se:

"Tata, dosta je. Shvatio sam. U kurac! Ali sada je dosta!"

On me gleda bez riječi. I dalje muk. Izazvao sam ga, bio sam prost, ni na to se ne obazire. Zar sada više ni na izazove ne reagiramo?

Tresnem vratima i vratim se u svoju sobu. Navijam glazbu da se prozori tresu kako bi mene svi čuli, a ja nikoga. Zatvorit ću se u kuću pojačanih zvukova jer ova kuća u kojoj živim nije moja. Terminator počinje zavijati kao obično u ovakvim slučajevima. Uvijek zavija na glazbu Linkin Parka kad je pustim svom snagom i kad mama sprema pileći paprikaš.

Očito se tada u njemu bude primitivni instinkti i ružna sjećanja iz psećeg djetinjstva. Terminator je baš čudan pas. Budem li se morao reinkarnirati, nadam se da neću u Terminatora. Tko bi ga znao što je on bio u prošleme životu ...

Pojačao sam glazbu i riječi pjesme *Numb* lome na komadiće prozorska stakla. Sada me svi čuju. Odjedanput začujem mamin urlik:

"Leo, stišaj to, na telefonu sam!"

Pa ja to i hoću, ali ti to ne primjećuješ, misliš da mi se sviđa tako glasno slušati tu glupu glazbu. Ma boli me briga za nju! Samo želim ovom bukom ispuniti svijet s čepovima u ušima.

Zatim u sobu ulazi tata. Ništa ne kaže. Ja stišavam glazbu.

"Hajdemo prošetati."

Čuo me je. Moj me tata čuo. Čuo je što doista želim reći.

Ni o čemu nismo razgovarali. Ali s tatom pokraj sebe sam umiren, sve moje sumnje u sve i sva stišavaju se. Rane ne peku tako jako. Tata otac. Kako se postaje otac? Treba pročitati masu knjiga, napraviti bar jedno dijete i imati snagu ravnu Božjoj.

Meni to nikada neće uspjeti.

*

Ispruženi jedno pokraj drugoga, zatvorenih očiju, poslije pet minuta apsolutne tišine. Igru me je naučila Beatrice. Igru šutnje: nekoliko minuta šutimo i zatvorenih očiju promatramo boje što nam promiču ispod vjeđa. Ja malo virim i pogledam u nju, samo koji centimetar od mene, zadržavajući dah da ne osjeti da sam se okrenuo.

"Ne otvaraj oči", opominje ona kao da nešto sumnja.

"Ne otvaram."

"Što si vidio?"

"Ništa."

"Usredotoči se."

"A što si ti vidjela?" znatiželjno pitam.

"Sve ono što imam."

"Koje je to boje?"

"Crvene."

"I što je to?"

"Ljubav koju sam dobila. Ljubav je uvijek dug, zato je crvena."

Ne razumijem. Nisam na visini onoga što govori Beatrice. Nikada.

"A što si ti, Leo, vidio?"

"Bjelinu."

"Zatvorenih očiju?"

"Zatvorenih očiju."

"I što je to?"

"..."

"Dakle?"

"Sve ono što nemam. Ljubav je uvijek kredit koji neće biti isplaćen

..."

"Ma daj ..." pobuni se uz osmijeh Beatrice i poljubi me u obraz.

Od danas više ne perem lice.

*

Za šaku golova. Trenutak je obračuna: završni obračun s Vandalom Utakmica koja će odlučiti o pobjedniku prvenstva. Imamo jedan Jod manje od njih. Možemo samo pobijediti. Moramo samo pobijediti. Igra je puno više od pobjede: to je osveta za Nikin nos, borba za najboljeg strijelca, ponos *Gusara*. Nabrijan sam upravo koliko treba. Bijes provaliti u vatrenim udarcima što će paliti kožu neprijatelja i pretvoriti se u otvorene rane na Vandalovim nogama.

U ovoj je igri sve. Godina marljivoga rada. Pobijediš li na prvenstvu sve će djevojke znati za tebe, postaješ glavni. Gusar. "Eno ga, ono je Gusar. Kapetan Gusara ..." Već ih čujem ... Kako bih volio da n Beatrice gleda dok igram. Želim joj posvetiti ovu utakmicu, pobjedu, gol, trijumf nad Vandalom. Sada se samo moram usredotočiti. Još pola sata, a ja sam pripreman bar tri. Niko dolazi po mene skuterom.

Poruka. Zacijelo mi to Niko javlja da siđem. "Bojim se ... umorna, preumorna. Sama sam ... Beatrice." Zovem je.

"Što se dogodilo, Beatrice, što je?"

Glas je slomljen. Plače, plače kako je nikada nisam čuo.

"Dolazim!"

Siđem, i kad je Niko stigao, nisam mu dao vremena ni da predahne:

"Odvezi me. Odmah. Priključit ću vam se poslije. Nadam se da ću moći ..."

Niko ostaje bez riječi i ode, ostavljajući me samog. Gledam ga kako se hitro udaljava, brujanje motora podsjeća na prijatelja koji zauvijek odlazi.

A taj zvuk tako zlokobno boli.

*

Beatrice otvori oči crvene od suza i izmakne se iz mojega zagrljaja.

"Hvala što si došao, ne znam kako bih danas sama ..."

"Kako to misliš?"

"Bojim se."

"Čega?"

"Da ću sve izgubiti, završiti u ništavilu, tišini, posve nestati, da nikada više neću imati pokraj sebe osobe koje volim."

U mojoj glavi nema prikladnih rečenica ni riječi. Izgovaram jedinu istinu koja mi preostaje, nešto poput osamljenih stabala nasred prostrana zelenog polja.

"Ja sam ovdje."

Stišćem joj ruke kao da je mogu istrgnuti iz bezdana straha, kao da sam akrobat na trapezu kojemu je povjeren život druga koji visi u praznome prostoru bez sigurnosne mreže.

"Piši ..."

Šapat riječi je nečujan pa moram prisloniti uho bliže njezinim usnama da bih je razumio. Dah joj je topao, a riječi hrapave poput željeza koje grebe o kamen. Zapisujem riječi koje mi Beatrice šapće u jednome dahu; kad je završila, pruža mi dnevnik:

"Uzmi ga. Čuvaj ga. Na današnji sam dan završila s pisanjem. Darujem ti ga."

Ne mogu. Odmahujem glavom i polažem ga pokraj nje.

"Mislila sam da ga pišem za sebe. No shvatila sam da ga pišem za tebe. Mogu i želim ti ga darovati, Leo."

Nisam se dalje protivio.

"Jednoga ćemo ga dana zajedno čitati."

Osmjehnula mi se.

"Tako je. Idi sad. Kasno je i umorna sam."

I ja bih njoj volio nešto darovati, ali ništa nisam donio. Nisam mogao samo tako otići. Prekapam po džepovima. Ničega, osim ... kamena koji se prelijeva u tisuću plavih boja što sam ga uzeo iz njezina dnevnog boravka. E, jesam budala! Ali to je jedino što imam. Stavljam joj ga na dlan kao da je dijamant:

"Želim da zadržiš ono što mi donosi sreću."

Beatrice se smiješi, a nebo je u njezinim očima.

"Hvala."

Ljubim joj crvenu kosu i u jednom se trenutku moj život puni njezinom krvi.

"Vidimo se."

"Vidimo se."

Stišćem Beatricin dnevnik na prsima kao da je dio moje kože. Razmišljam o činjenici da sam joj mogao darovati samo ono što sam ukrao u njezinoj kući. Nemam ništa što bih mogao darovati osim ljubavi koju primam kradem. Prije nego što sam izašao iz Beatricine kuće, uzeo sam drugi plavi kamen. Ne mogu živjeti bez svojeg srećonoše ...

*

Noć je vrijeme za riječi.

Riječi iz Beatricina dnevnika osvjetljavale su moju prvu besanu noć, prvu koju sam doživio: moju prvu noć. To je ona u kojoj drugi vode ljubav.

Postoji li raj, Beatrice će me onamo povesti.

"Bol me primorava da sklopim vjeđe, da zaklonim oči. Oduvijek sam mislila da svojim očima mogu progutati svijet, da će poput pčela dotaći sve oko sebe kako bi iz svega iscijedile ljepotu. Ali bolest me sili da zatvorim oči: što zbog boli, što zbog umora. Malo-pomalo otkrila sam da zatvorenih očiju više vidim, da je ispod spuštenih vjeđa vidljiva sva ljepota svijeta, a ta ljepota si Ti, o, Bože. Ako je tvoja želja da zatvaram oči, onda je to zato da bih bila pažljivija kad ih ponovno otvorim."

Tako je zapisano u Beatricinu dnevniku. Sada i ja zatvaram oči i život gledam njezinima. Da život ima oči, imao bi Beatricine. Od danas ću voljeti život kao nikada dosad. Gotovo se sramim što nisam prije počeo.

*

Vraćam se iz škole. Mama mi otvara vrata.

"Što je fino za ručak?"

Gleda me kao što se gleda malo dijete koje se ozlijedilo.

"Nemoj mi reći da je juha od povrća ..."

Govorim joj da sam dobio vrlo dobar iz filozofije, ali i prije nego što sam rekao iz kojega predmeta, ona me privinula k sebi i nježno mi položila glavu uz svoj vrat.

Osjećam majčin miris, isti onaj što me smirivao dok sam bio malen: to je neka mješavina ruže i limuna. Veoma fina. No ona me ne grli zbog ocjene, tada joj suze ne bi natopile moje lice. Tek tada shvatim.

Želio bih pobjeći, ali me ona ne pušta, pa zarinem prste u nju da osjetim je li istina ono što mi bez riječi govori.

Moja je majka jedina žena što mi je preostala.

Jedina koža koja mi je preostala.

*

Beatrice je mrtva.

Ovim riječima. Nepotrebno je okolišati, ona ne bi voljela. Ljudi kažu, *više je nema, otišla je, napustila nas je*. Koješta!

Beatrice je mrtva.

Sama riječ "mrtva" je tako gruba da je možeš izreći jedanput i onda moraš zašutjeti.

Silvia je jedina osoba s kojom bih volio razgovarati kad bih imao snage oprostiti joj što mi je lagala. Život postavlja pitanje kako bi iz tebe izvukao istinu koju ne znaš, a hinit ćeš da je se prisjećaš samo da ne bi još trpio ... sve dok ne prihvatiš tu laž, zaboravljajući da si je sam izmislio.

Bože, čemu zvijezde? Ugasi ih jednu po jednu.

Sruši Sunce i umotaj Mjesec.

Isprazni ocean, iščupaj biljke.

Odsad ništa više nije važno.

A prije svega, ostavi me na miru!

*

Crkva je puna ljudi, cijela je škola tu. Svi okupljene oko lijesa od lakiranoga drva koje čuva njezino tijelo i ugasle joj oči. Moje Beatrice više nema, ova tu unutra u drvenoj kutiji je neka druga Beatrice. To je tajna pojava što je nazivamo smrt. Ali ono što sam volio u njoj i kod nje nije odletjelo. Nije nestalo poput prebrzog izdisaja. Čvrsto rukama stišćem njezin dnevnik, svoje drugo ja.

Gandalf služi misu. Opet. Pripovijeda o tajni smrti i o nekome Jobu kojemu je Bog sve uzeo i unatoč tomu Job mu je ostao vjeran, iako je imao hrabrosti Bogu predbaciti njegovu okrutnost.

"Dok Job u suzama urla, Bog ga pita: `Gdje si bio kad sam postavljao temelje zemlji? Tko je zatvorio more između dvojih vrata? Otkad živiš, jesi li ikada zapovjedio buđenje i pokazao jutarnje mjesto zori? Ima li kiša oca? Tko stvara rosne kapi? Tko gavranu sprema obrok? Poleti li jastreb zbog tvoje mudrosti šireći krila prema jugu? Da čujem, kad si tako pametan?"

Poslije Gandolfova govora zavlada muk.

"Danas i mi poput Joba vičemo Bogu naše razočaranje: ne slažemo se s ovime što je odlučio učiniti, ne prihvaćamo to i to je ljudski. Ali Bog traži od nas da mu vjerujemo. Jedino rješenje tajne boli i smrti jest vjera u Njegovu ljubav. I to je božanski, dar od Boga. Ne smijemo se bojati ako smo trenutačno poljuljani u vjeri. Štoviše, otvoreno kažimo Bogu, ne slažemo se s Tobom!"

Blebetanja! Boga mrzim, a ne da mu vjerujem. No onaj nezaustavljivo ide dalje:

"Mi imamo rješenje koje Job nije imao. Znete li što pelikan radi kad su mu djeca gladna, a nema im što dati za jelo? Svojim si dugim kljunom ranjava prsa i iz rane cijedi hranjivu krv za svoje malene koji piju iz rane kao s izvora. I Krist je to učinio za nas i zato ga često prikazuju kao pelikana. Spriječio je smrt svih nas gladnih života, dajući nam Svoju krv, Svoju neuništivu ljubav. Njegov je dar jači od smrti. Bez te krvi dvaput bismo umrli ..."

U meni je sve tiho. Ja sam kamen boli obješen o bezdan ljubavi. Potpuno neosjetljiv.

"Samo će takva ljubav nadvladati smrt. Tko je prima i daje, ne umire, nego se dvaput rađa. Kao Beatrice ..."

Tišina.

Tišina.

Tišina.

"Sada pozivam svakoga tko želi prizvati uspomenu na nju."

Slijedi duga, neugodna tišina, zatim se ja dižem, praćen očima svih. Gandalf donekle bojažljivo prati moj istup. Boji se da ne izgovorim neku glupost.

"Želio bih pročitati posljednje riječi iz Beatricina dnevnika koje mi je diktirala dok sam ih ja bilježio. Uvjeren sam da bi ona voljela da ih svi čuju."

Glas mi se slomi i gutam nezaustavljive suze, unatoč tomu čitam:

"Dragi Bože, danas Ti piše Leo jer ja više ne mogu. Iako se osjećam već jako slabom, želim Ti reći da se ne bojim jer znam da ćeš me primiti u naručje i ljuljat ćeš me kao tek rođen dijete. Doktori me nisu izliječili, pa ipak sam sretna. Sretna sam jer s Tobom dijelim tajnu: moći ću Te gledati, dodirnuti. Dragi Bože, u Tvome se naručju više ne bojim smrti."

Podignem pogled i stječem dojam da je crkva poplavila od mrtvoga mora mojih suza po kojem plutam u lađi što ju je Beatrice za mene izgradila. Sretnem Silvijine oči, koja me gleda netremice i pogledom pokušava utješiti. Spustim pogled. Udaljavam se od mikrofona jer ću se unatoč drvenoj splavi i sam utopiti u svojim suzama. Gandalfove riječi bile su posljednje čega se sjećam:

"Uzmite i pijte iz njega svi. Ovo je kalež moje krvi koja će se proliti za vas ..."

Pa i Bog rasipa svoju krv: beskrajna kiša krvavocrvene ljubavi svaki dan pljušti nad svijetom kako bismo preživjeli, a mi ostajemo mrtviji od mrtvih. Oduvijek se pitam zašto ljubav i krv imaju istu boju. Sada znam, za sve je kriv Bog!

Ta me kiša nije smočila. Nepromočiv sam. Mrtav.

*

Zadnji dan škole. Zadnji sat. Zadnja minuta.

Oglasilo se zvono: zadnje.

Krik slobode prati zvonjavu kao da su sužnje odjedanput oslobodili zatvora jer ih je ne znam tko pomilovao.

Ostajem sam u razredu koji nalikuje na groblje. Klupe i stolci što su živjeli cijele jedne godine, pokretani našim strahovima i ludostima, ranjavani našim perima i olovkama, tu čame, nepomična poput kamena. Sve prekriva mrtva tišina. Na školskoj ploči ostane na brzinu ispisana Sanjarova poruka kojom nam je, na svoj način, poželio ugodne praznike.

"Onaj tko čeka taj dočeka, a onomu tko se nada dogodi se ono čemu se nije nadao."

Heraklitova rečenica.

Što se mene tiče, prevara: izgubio sam sve čemu sam se nadao.

I tako se školska godina ugasila poput vatrometa. Ova mi je bila neobično duga. Rodio sam se prvoga dana škole, odrastao i ostario za samo dvjesto dana.

Sad još čekam univerzalni sud ocjena pa da napokon počne praznični raj ... Završio sam godinu s prilično dobrim ocjenama.

Nešto sam naučio i uz Beatrice: ne smijem dopustiti da uzalud prođe ijedan dan mojega života. Mislio sam da imam sve, a nisam imao ništa, za razliku od Beatrice, koja nije imala ništa, a imala je sve.

S Nikom i ostalima više nisam imao što tražiti. Mojom smo krivnjom izgubili prvenstvo. Nikada im nisam objasnio što se bilo dogodilo. Nije mi važno. Doista mi je posve svejedno. Silvia mi je dala pismo, nisam ga ni otvorio. Ne želim ga pročitati. Nemam snage za daljnju patnju.

Naiđe podvornik i ugleda me gdje sjedim i piljim u prazno.

"U tri godine nisam te vidio da zadnji izlaziš. Što se dogodilo? Zar si pao razred?"

"Nisam, samo razmišljam ..."

"O, pa tu se doista zbilježilo čudo!"

Skupa se smijemo i udarac po ramenu dovoljan je da me vrati u život.

Na pola hodnika vratim se malo natrag i viknem mu:

"Nemojte ono izbrisati!"

Škola je svijet naopačke: ništa nije kako se čini, nego obratno. U školi se sve zbiva tako da bude zaboravljeno, kao ono malo bijeloga praha od krede.

Nije me čuo, te spužva, oružje mnogih borbi, neumoljivo prelazi preko nada jednoga sanjara.

*

Poslije ljeta

*Osamljen plačuć vapajima ljutim
"Mrtva si?" stanem Beatricu zvati,
i dok je zovem, snaga mi se vrati.^[4]*

Ljeto je razlog zbog kojega se živi, ali ovo je bilo drukčije. Ovo nije bilo vrijeme vike, nego tišine. Cijelo ljeto nisam nikoga vidio ni čuo. Gotovo tri mjeseca bio sam u brdima u hotelu kamo uvijek dolazimo. Prvi put sam to doista i želio. Želio sam tišinu. Želio sam hodati sam. Nisu mi trebali novi prijatelji. Nisam trebao pod svaku cijenu tražiti novu djevojku samo da bih poslije praznika imao što ispričati Niki. Trebao sam tatu i mamu. Trebao sam Beatricin dnevnik jer je on čuvao lepezu sreće. Trebao sam ono izvorno, a u brdima je to najlakše naći.

U brdima se navečer vide zvijezde kako se ne vide nigdje drugdje. Tata mi često ispriča neku priču o zvijezdama. Mama je ondje i sluša nas i promatra više nego zvijezde. Jedne mi večeri tata ispriča priču o zvijezdi koju sam bio darovao Silviji i ono svjetlo, još toplo, obasjava kutak mojega srca koji sam zatvorio s tisuću lanaca.

Nisam uspio otvoriti Silvijino pismo, nisam ga čak ni ponio sa sobom. I dalje joj pišem SMS-ove, ali ih ne uspijevam poslati. No sve ih čuvam: kategorija NPP.

Čuvam i one koje mi je ona nekoć slala. Još ih nisam spreman izbrisati. Ima ih više od stotinjak i katkad, kad ni na što ne mislim, kad ne znam što bih sa sobom, kad osjetim potrebu, nanovo ih čitam. Pritom tražim broj poruke, to mi nekako daje više snage. Trideset tri: "Najgluplji si dečko kojega poznajem, ali bar nisi dosadan ..." Dvanaest: "Sjeti se da poneseš knjigu iz povijesti, budalo!" Pedeset šest: "Ne lupetaj. Izadimo pa ćeš mi sve ispričati." Dvadeset jedan: "Koji broj cipela nosiš? Koja ti je najdraža boja?" Sto: "I ja."

To je bila najljepša poruka: pisao bih što bi mi palo na pamet i odgovor je uvijek bio, "i ja". Tako nikada nisam bio sam. Bila je broj sto i nosila je sreću. Mogao bih napisati roman samo od SMS-poruke. Likova je zasad malo: Silvia, Niko, Beatrice i njezina mama, Sanjar i ja. Da, Sanjar: imao sam njegov broj mobitela i ljetos sam mu poslao poruku da ga pozdravim i pitam je li njegov prijatelj koji je imao problema s ocem sada bolje. Odgovorio mi je da se, zahvaljujući Beatricinim riječima koje sam pročitao na sprovodu, njegov prijatelj počeo oporavljati. Pitao sam ga kako njegov prijatelj zna o Beatrice. Zar je bio na sprovodu?

"Na neki način ... Hvala ti, Leo, sretan sam što sam te upoznao."

Odgovaram: "Ma na čemu hvala?"

Može li se voditi ozbiljan razgovor preko poruka? Uvjeren sam da može.

"Na tome što si imao hrabrosti pročitati one riječi. One koje volimo opet ćemo naći i imamo cijeli život da ih molimo za oprost."

Taj sam odgovor pročitao bar sto dvadeset i sedam puta, toliko je filozofije bilo u njemu i tek sam sto dvadeset i osmi put shvatio tri stvari:

1) & Filozofijom nazivam sve ono što je doista važno i filozofija očito tomu služi.

2) Moram odgovoriti na Sanjarovu poruku: "Beatricinom zaslugom uskoro se vidimo!"

3) Jedva čekam da dođem kući i pročitam Silvijino pismo.

Večer provodim promatrajući njezinu zvijezdu, zatim usred noći pokraj mene sjedne mama, donoseći miris jele, a mjesečeva svjetlost obasjava joj odmoreno lice.

"Mama, kako je moguće voljeti kad se više ne voli?"

Mama i dalje promatra nebo, ispružila se pokraj mene, a ja oči upirem u Bijelu Nanu Veliku Crvenu, zvanu Silvia.

"Leo, voljeti je glagol, nije imenica. Nije nešto jednom zauvijek određeno, nego se mijenja, raste, penje se, pada, nestaje poput rijeka u srcu zemlje što ipak nikada ne prestaju teći prema moru. Katkad zemlju ostavljaju suhom, ali ispod, u tamnim dubinama teku, tu i tamo se opet pojave i oplođuju tlo."

Nebom odjekuju ove slatke riječi koje u ovakvoj večeri ne zvuče retorički.

"Pa što da onda radim?"

Mama isprva šuti, a zatim njezine riječi izlaze iz tišine poput rijeke što nakon mnogo muka dolazi do mora.

"Moraš voljeti. Možeš to: voljeti je radnja."

"Iako voliš nekoga tko te povrijedio?"

"I to je normalno. Mogu nas povrijediti dvije kategorije ljudi, Leo, oni koji nas mrze i oni koji nas vole."

"Ne razumijem. Zašto bi nas netko tko nas voli povrijedio?"

"Kad je ljubav posrijedi, ljudi se katkad glupo ponašaju. Griješe u nastojanju da dođu do voljene osobe. Moraš se zabrinuti kad te onaj

tko te voli više ne može povrijediti. Znači da je prestao nastojati, a tebi više nije stalo."

"Ako unatoč svemu više ne možeš voljeti?"

"Nisi dovoljno nastojao. Često sami sebe zavaravamo. Mislimo da je ljubav u krizi, a baš nas ljubav moli da raste ... poput mjeseca: vidiš samo jedan njegov dio, a mjesec je uvijek čitav tu, sa svojim oceanima i brdima, trebaš samo pričekati da naraste, da malo-pomalo svjetlost obasja cijelu skrivenu površinu ... a za to treba vremena."

"Mama, zašto si se udala za tatu?"

"Što misliš?"

"Zato što ti je poklonio zvijezdu?"

Mama se osmjehne i mjesec obasja savršeni niz zuba na lijepome licu, sposobnom da smiri svaku moju oluju.

"Zato što sam ga htjela voljeti."

Mama mi razbaruši kosu da oslobodi mračne misli što su se nataložile u glavi, kako je običavala nekoć dok sam bio malen i pun straha i tražio zaštitu u njezinu naručju.

Potom je nastupila tišina između onih koji promatraju mjesec i nebo i razgovaraju s kim žele, s onu stranu zvijezda.

*

Gdje sam ga stavio? Nigdje, baš nigdje ga nema. Kozmička nevolja. Prekosutra počinje škola, a ja ne mogu naći Silvijino pismo. Fine, daj mi bar ovaj put pomози! I pojavila se svjetlost: knjiga iz povijesti. Sva sreća da je nisam prodao kao sve druge, i to samo da ne uvrijedim Sanjara, koji je u njoj nalazio toliko toga lijepoga, puno više od onoga što je doista pisalo ...

Evo kamo sam ga stavio, no još ga neću čitati. Moji se snovi ostvaruju na onoj klupi i ondje ga želim pročitati i u miru o njemu razmisliti.

"Mama, vodim Terminatora van!"

Trčim, trčim, trčim. Trčim kao nikada dosad. Terminator je jezik isplazio do zemlje i liže svu prašinu ovoga svijeta, teško me sustiže. Od nas dvojice, kao da je Terminator mene poveo u šetnju i sada me pokušava zaustaviti.

Evo, napokon, moje klupe: prazne, osamljene, crvene, u očekivanju mogega sna. Puštam Terminatora da njuška uokolo, i on je tu sretan i jako je dobar.

Otvaram pismo i uočavam Silvijin rukopis, onaj koji bih volio da je moj, ali koji to nikada neće biti.

*

Dragi Leo,

ispričat ću ti jednu zgodicu koja me podsjetila na tebe, nisam se mogla suzdržati da ti je ne napišem. Znam da si ljut na mene i ne želiš sa mnom razgovarati. Ovim pismom dajem si oduška, a ti si jedini koji to možeš razumjeti.

Prije neki dan, išla sam na izlet s nekim obiteljskim prijateljima. U jednome sam se trenutku našla sama sa sinom jednih od njih. Zove se Andrea i zaljubio se u mene. Kad smo ostali sami, prišao mi je i pokušao me poljubiti. Odgurnula sam ga, skamenio se od iznenađenja, okrenuo se i udaljio kao i ti onoga dana. Gledala sam za njim bez žaljenja. Andrea mi ništa ne znači. A onoga dana kada sam s tvoje klupe gledala za tobom nešto se u meni slomilo. Shvatila sam da svijet mogu gledati samo zajedno s tobom.

Grci su govorili da je izvorno čovjek imao kuglast oblik, i da bi ga kaznio za zlodjela, Zeus ga je prepolovio. Dvije polovice lutaju svijetom i traže jedna drugu. Čežnja ih tjera da traže i traže, i kada se napokon pronađu, kugla se hoće ujediniti. U toj pripovijesti ima istine, ali nije potpuna. Kada se dvije polovice opet sretnu, dotad su već proživjele mnogo toga. Nisu jednake onima što su nekoć bile. Njihovi se krajevi više ne podudaraju. Imaju nesavršenosti, slabosti, rana. Da bi se prepoznale, nije dovoljno što su se ponovno srele. Sada moraju jedna drugu izabrati, jer se dvije polovice ne slažu savršeno, i samo ljubav može prihvatiti bridove koji se ne poklapaju, i jedino će ih zagrljaj, iako bolan, poravnati. Onaj dan, Leo, otkrila sam da nage polovice ne pristaju zajedno i da nas samo zagrljaj može savršeno spojiti. Bez tebe se moj svijet urušio. Sve tvoje mi nedostaje: smijeh, pogled, pogrešni konjunktivi, SMS-ovi, brbljanja ... Sve nevažne stvari koje mi toliko znače jer dolaze od tebe.

Evo, samo sam ti to željela reći. Ramena nekog drugog neće nikada biti tvoja. Kada si ti uz mene, život je uz mene. Oprosti mi. 1 ako možeš,

uzmi me natrag s mojim pogreškama. Prigrli me ovakvu. Kao što bih i ja tebe. Naši će nas zagrljaji promijeniti. Volim te takva kakav jesi, pokušaj i ti mene, premda nisam savršena kao Beatrice. Željela bih da tvoja klupa postane naša: dva srca i jedna klupa. Kao što vidiš, i sitnica mi dostaje ...

Podižem pogled i rijeka teče, ravnodušna na mijene svijeta, rijeka u kojoj su se nakupila stoljeća suza od radosti i boli odnosi ih onamo gdje suze spadaju: u more, koje zbog toga i jest slano. Stišćem svojeg srećonošu što sjaji plavo u jutarnjem plavetnilu i osjećam da mi je Beatrice blizu, tako blizu da imam dojam da u meni kucaju dva srca, moje i njezino, gledaju četiri oka, moja i njezina, da živim dva života, svoj i njezin.

A jedino život ne možeš prevariti ako ti, srce, imaš hrabrosti da to prihvatiš ...

*

Već je večer. Jedna od onih rujanskih večeri u kojima se mirisi, boje i zvukovi doimlju poput duge što sjedinjava nebo i zemlju. Sa svoje zvijezde gleda me Beatrice. U ruci mi je gitara, do nogu umirovljeni jazavčar: Terminator je bio samo izgovor kako bih u ovo doba mogao izaći, a da ne pobudim pretjeranu sumnju. Pozvonim na ulaznim vratima i zamolim je da se pokaže na prozoru svoje sobe.

"Tko je to?"

Kada se nagnula s drugoga kata zgrade koja je postala dvorac u bajci, nije me odmah prepoznala u mraku slabo osvijetljene ulice. No mogla mi je čuti glas.

"Kada si umjesto mene napisala pismo, obećao sam da ću ti za to pjevati ..."

Muk. Dok ugađam gitaru gubim se u tamnomodrom odrazu neba i počinjem:

*"Znaš, tako nastaju priče
za koje bih volio
da su dio svih mojih snova ...
Ispričat ću ih da polete
prema mojem
nepostojećem raj.
Nije lako postojati
bez vila koje ćeš oteti
i nije lako igrati se
ako ti nisi tu ..."*

U mraku zamišljam Silvijino napeto lice dok sluša moj glas i ničega se više ne stidim jer lijep glas imam kako bih ga njoj darovao:

*"Vodi me sa sobom
među tajne anđeoske
i osmijehe demonske.
Pretvorit ću ih u vijence
nježnoga svjetla.
I uvijek ću se uspjeti skriti
među boje koje treba otkriti ..."*

Uronio sam u sve bajke svijeta i sve ću ih nanovo izmisliti, dajući im urbani štih da postanu stvarne. Još se neka lica pokazuju na prozorima začarane palače privučena lijepom serenadom. Ma baš

me briga, najslobodniji sam čovjek koji se ne boji suprotstaviti cijelomu svijetu kako ne bi izgubio ono što mu je doista važno.

*"Pjesmo, diši šutnjom,
ne reci zbogom,
nego prođi svijetom ..."*

Slušam svoj slobodni i ujedno ozbiljni glas. Ozbiljan zbog prošlih događaja kojima su u međuvremenu narasla krila i perje te mu dopuštaju da poleti, lagan i težak istodobno. Mogu letjeti tek sada kada sam otežao.

*"Pjesmo, zagri me,
i letjet ću, letjeti,
letjeti ..."*

I dalje muk. Dižem pogled, Silvije više nema. Netko zviždi, netko se ljuti. Odnekud i smijeh, možda iz zavisti. Netko i plješće.

Otvoraju se ulazna vrata začaranog dvorca. Prema meni se lagano primiče neka sjena. Netremice gledam u lice koje mi prilazi u polumraku.

"Silvia je na plesu ... viknula sam ti odozgo, ali me nisi čuo ... trebala bi doći svaki čas. Sjajan si! Pozorno sam te slušala. Bila sam sigurna da si ti ..."

Silvijina se mama smješka. Zamijenio sam je za Silviju, no mama je. Sva sreća što mrak skriva crvenilo što se širi mojim licem koje bi svakoga časa moglo eksplodirati kao u najgorem filmu strave i užasa.

"Bi li je htio gore pričekati dok se ne vrati?"

"Najljepša hvala, ovdje ću čekati ..."

"Kako želiš. No svakako joj ponovno otpjevaj ..."

Sjednem na stube ispred ulaza, sa svojom gitarom nalik na prosjaka koji traži nagradu za svoje umijeće, nastojeći pod okriljem noći prikriti sramotu ili poneku tajnu. Terminator se sklupčao do mojih nogu, miran, prvi put u životu.

Zatvorim oči i opet pjevam, zapravo pjevušim, dok mi prsti prebiru po instrumentu, izvodeći melodiju koja kao da je leteći sag na kojem moj glas slobodno prelazi preko krovova grada i uzdiže se do zvijezda, koje pak kao da su note te iste pjesme što lebde beskrajnim nebeskim prostranstvom.

Kad otvorim oči, iznad mene je lice.

Lice s plavim, zabrinutim očima, kao da hoće otvoriti zahrđala vrata, odjedanput se nasmiješi i iz poluotvorenih vrata zapahne me zaboravljena sreća na koju, poslije Beatricine smrti, više nisam ni pomišljao. Struji mnome, cijeloga me obavija, stapa se sa mnom, šapuće, gotovo pjeva: "Uvijek ću se uspjeti skriti među boje koje treba otkriti ..."

Grlimo se kao što se grle dvije lego-kocke.

"Čini mi se da se savršeno upotpunjujemo", šapćm joj u uho.

Silvia mi odgovara čvrstim zagrljajem. U tome zagrljaju osjećam svoje neravnine, svoje pogreške, bodlje. Odjednom se smanjuju, ublažavaju i blago uranjaju u njezine praznine.

Oko nas trčkara Terminator, stvarajući krugove koji nas kao nekom čarolijom štite od bilo kakva uroka, kako to već biva u bajkama.

A poljubac je crveni most koji podižemo između svojih duša što plešu na bijeloj omaglici života bez straha da će pasti.

"Volim te, Leonardo."

Moje ime ovako izgovoreno, moje pravo ime s glagolom ispred u prvome licu jest formula koja objašnjava sve ono što je skriveno u srcu svijeta.

Zovu me Leo, ali ja sam Leonardo.

A Silvia voli Leonarda.

*

"Naučit ću te jednu igru."

"Da to nije nešto od tvojih uobičajenih izazova?"

"Ma ne, igru me naučila Beatrice: zove se igra šutnje."

"Je li to ona koju smo igrali u osnovnoj školi?"

"Nije. Slušaj. Šutke se ispružimo jedno pokraj drugoga. Pet minuta šutimo zatvorenih očiju i usredotočimo se na boje koje vidimo ispod vjeđa."

Na crvenoj klupi nema puno mjesta za dvoje, no kad se stisnemo, stanemo, jedno tik uz drugo, licem prema nebu. Ljubav je i to: napraviti jedno drugomu mjesta gdje ga nema.

S rukom u ruci, u tišini, zatvorenih očiju, s mobitelom koji odbrojava minute od pet do jedan.

Kad u drugoj minuti kriomice otvaram oči, okrenem se prema Silviji i zateknem je kako me promatra. Hinim da sam se naljutio i, pogledavši na zaslon mobitela, kažem joj da nedostaju još bar tri minute.

"Što si vidio?" upita me.

"Nebo."

"I kakvo je bilo?"

"Plavo ..." *poput tvojih očiju*, želio sam dodati, ali riječi nisu izlazile.

Kao da je razumjela, Silvia me obdaru savršenim osmijehom, bez oblačka.

"A ti?"

"Sve boje."

"Koje sve?"

"Boje harlekina ... to si bio ti."

"Baš ti hvala ... lijepo od tebe ..." odgovaram, malo naduren.

Pomislio sam da će me kao prava romantična duša usporediti s nebom. Ali nebo je nebo. Ja sam u njezinim očima lik iz nekoga bala pod maskama.

Silvia se smije, potom se uozbilji i, ne odvrativši pogled, počne:

"Harlekin je bio siromašan dječak. Jednoga se dana žalostan vratio kući i mama ga upita zašto je tužan. Sutradan je karneval: svi će imati novo odijelo, jedini on neće imati što odjenuti. Mama ga zagrlila i utješi. Harlekin je otišao na spavanje umiren. Majka je bila švelja pa je uzela košaricu s ostacima raznobojnih tkanina i cijele je noći šila, sastavljajući šarene krpice. Sutradan je Harlekin imao najljepši i

veoma osebujućim kostim. Sva su ostala djeca bila zadivljena pa su ga ispitivala gdje ga je kupio, a on je šutio o maminoj tajni kako je provela noć šijući raznobojne krpice: bijele, crvene, plave, žute, zelene, narančaste, ljubičaste ... Tada je shvatio da nije siromašan jer ga je mama voljela više nego Tjedna druga svoje dijete, a ovaj je kostim to pokazivao."

Silvia nakratko ušuti.

"Leonardo, najljepši si od svih jer si znao primiti i dati ljubav, nisi ustuknuo. Na sebi nosiš znakove te ljubavi."

"Ti si takva, Silvia."

Tiho promatram nebo sa Silvijom, koja je zarila lice u udubinu između mog vrata i ramena, a prste obavila oko mojih, tako da smo bili savršena slagalica. Imam dojam da mi je koža pokrivena s tisuću raznobojnih krpica.

Zapravo, život ti vječno kroji neko šareno odijelo po cijenu mnogih neprospavanih noći, onih što su mu ostale od drugih sašivenih života.

I upravo kad se osjećamo najbjeđnije, život nam, poput majke, po mjeri sašije najljepše odijelo.

*

Prvi dan škole. Probudio sam se četrdeset minuta ranije. Ne zato što je prvi dan škole, nego sam odlučio otići po Silviju. Sjedam na svoj skuter (koji je reinkarnacija prijašnjega, samo s ispravnim kočnicama ...), godi mi plavetan rujanski zrak sličan plavetnilu srećonoše koju nosim oko vrata. Zaobilazim automobile poput superjunaka.

Smijem se svemu i svakomu, pa čak i uspavanim policajcima i crvenim semaforima što uzalud nastoje obuzdati moju žurbu. Kad sam stigao, Silvia me već čekala. Ona je točna, nisam ja. Penje se na sjedalo iza mene. Osjećam kako joj ruke obavijaju moj struk. Moj život u njezinim rukama.

Ne bojim se kao nekada. Ako ni zbog čega drugog, a ono zbog kočnica. Motor je postao bijeli konj koji ne galopira, nego leti po asfaltu. Živ sam! Podižem pogled prema nebu i čini se kao da je još bijeli mjesec Božji osmijeh koji odobrava to što radim. No smjesta se povuče kad ugleda Niku, koji staje uz mene s izazovom na licu koji ne mogu odbiti. Puštam ga da pobijedi samo zato što je Silvia iza, ali osmijeh koji smo nas dvojica izmijenili na kraju utrke jest najtopliji stisak ruke, najcrveniji zagrljaj. S dečkima je uvijek sve lakše.

*

Prvi dan škole. Sjedim pokraj Silvije i školski sati su kraći, divni, puni života. Čini se da je svemir na kraju dobio transfuziju koja mu je trebala kako bi nanovo počeo disati.

Od danas počinjem pisati. Sve ove događaje moram zabilježiti kako bih ih se mogao prisjetiti. Ne znam hoću li uspjeti, ali ovaj put se svakako želim potruditi. Možda bolje da pišem olovkom. Ne, bolje nalivperom. Crvenim nalivperom. Crvenim poput krvi. Crvenim kao ljubav, tintom najbjeljih stranica života. Vjerujem da su jedino sjećanja vrijedna spomena ispisana krvlju: krv ne pravi pogreške i nijedan ih profesor ne treba ispravljati.

Bjelina ovih stranica više me ne plaši i to dugujem Beatrice: njoj, bijeloj kao mlijeko, crvenoj kao krv.

Gledam Silvijine plave oči: to je more u kojem se utapam, ali ne umirem, na dnu me čeka mir, čak i dok je na površini oluja. I dok me to more ljulja, od srca se smijem. Moj smijeh bez riječi kazuje: kada zapravo počinješ živjeti, kada život pliva u našoj crvenoj ljubavi, svaki je dan prvi, svaki je dan početak jednoga novog života.

Pa bio taj dan i prvi dan škole.

*

Dragi Leo,

vraćam ti rukopis. U dahu sam ga pročitao, za jednu noć, i podsjetio me na priču o jednome čuvenom grčkom vojskovođi koji se sa samo šesto ljudi utaborenih na brdu Parnas trebao suprotstaviti golemoj neprijateljskoj vojsci što je opkolila podnožje brda. Poraz je bio neizbježan, no vrač malene vojske se nečega dosjetio: predložio je svojim drugovima da namažu kredom i sebe i oružje.

Ova vojska duhova napadne neprijatelja noću s namjerom da ubiju svakoga tko nije bijel. Kad ih je ugledala, straža velike neprijateljske vojske prepadne se od užasa. Pomišljajući na tko zna kakvo neobično čudo, počne urlati i razbježi se usred noći, a slijedi je vojska duhova čija je bjelina još pojačana u noći punoga mjeseca. Trupe su bile skamenjene od straha te onih šesto vojnika postadoše gospodara bojnoga polja s četiri tisuće krvavih trupala. Krv se zalijepila za oružje i bijelu kožu vojske duhova koja je u jasnoći jutra izgledala još strašnije u onoj mješavina bijelog i crvenog.

Leo, katkad se bojimo neprijatelja koji ni približno nije jak kako se čini. Samo ga bjelina kojom se prekrio u mrkloj noći čini tajanstvenim i strašnim. Pravi neprijatelj nisu vojnici premazani kredom, nego strah.

Treba nam bijelo.

Kao što nam treba crveno.

Možda ne znaš da novija antropološka istraživanja pokazuju da su u većini kultura prvi nazivi što su se odnosili na boje bili svijetlo i tamno. Kad se neki jezik toliko razvio da je imao tri naziva za boje,, gotovo je uvijek treći naziv bio crveno. Nazivi za ostale boje dolazili su postupno, nakon što je naziv za crveno već bio općeprihvaćen i često je termin "crveno" bio vezan za riječ što je označavala krv.

Učenjaci potvrđuju ono do čega si ti došao iskutvom. Kulture i civilizacija desetljećima su otkrivale ono što si ti otkrio u jednoj školskoj godini. Hvala ti što si svoje otkriće podijelio sa mnom.

Ograničio sam se na to da upotpunim dijelove u kojima govoriš o meni i ispravio poneki konjunktiv, ništa drugo od tvojega teksta nisam dirao. Bilo bi kao da sam ispravljao tvoj život, a želim da taj ostane nedirnut.

Počaščen sam što sam dio ove pustolovine i ponosim se tobom.

Neizlječivo profesor,

Sanjar

*

Zahvale

Jednom me je jedan učenik, nezadovoljan zbog zadaće koju sam mu po ne znam koji put nametnuo, iznenada zapitao: "A zašto vi pišete, profesore?" Bez razmišljanja sam odgovorio: "Da vidim kako će završiti". I uvijek tako završava, u pisanju, kao i u životu: zahvalom.

Netko je rekao da loši pisci prepisuju, a oni dobri krađu. Ne znam u koju će me kategorija čitatelj svrstati, ali je sigurno da nijedna ne duguje ništa životu i ljudima od kojih se prepisalo ili ukralo, ja bih rekao, primilo. Najbolji je *copyright* život: neiscrpan scenarist koji u nama vidi osobe sposobne za ljubav i voljenje.

I onda, kako se kaže? Tom su nas rečenicom mučili dok smo bili maleni. Odgovarali bismo *hvalaaa*, lagano izdužujući ovo "a", a da u to nimalo nismo vjerovali. Odrastanjem mi je, međutim, hvala postao čin finog ponašanja ili možda najsretniji način življenja.

Prema tome:

mojoj obitelji, od koje sam naučio da je ljubav uvijek moguća: mojim roditeljima, Giuseppeu i Riti, koji ove godine slave četrdeset i petu godišnjicu braka; mojoj divnoj braći i sestrama koji svojim gledištima upotpunjuju nijanse boja na ovome svijetu: filozofu Marcu, povjesničaru Fabriziju (s Marinom i Giulijom), psihijatrici Elisabetti, povjesničarki umjetnosti Paoli te Marti, arhitektici i autorici moje slike na naslovnici. Njima pridružujem Marinu Mercadante-Giordano i njezinu obitelj; jer su vjerovali u ovu knjigu i pomogli da je dovršim: prije svih Valentina Pozzoli, neusporediva poznavateljica priča bez koje se ova moja ne bi pojavila. Zatim: Antonio Franchini koji je u nas vjerovao s istim oduševljenjem što sam ga vidio kod njegove djece kad slušaju priče na terasi koja se zove "Grčka", Marilena Rossi, koja poznaje i voli likove više nego ja, Giulia Ichino i Alessandro Rivali, prijateljima i pozornim lektorima, finim i iskrenim;

ni po kakvome redu svima onima koji su na drugi način i u različito vrijeme imali neku ulogu u nastajanju ovih stranica: učenicima i kolegama iz a i b razreda 4. gimnazije *San Carlo* u Milanu, svim rimskim učenicima, osobito onima iz 5. gimnazije *Dante* te gimnazija *Junior* i *Visconti*, kazališne grupe "Eufemia". Nezaboravnom profesoru Mariju Franchiniju, ocu Pinu Pugliesiju koji, kad sam išao u drugi razred, jednoga dana više nije došao u školu. Gianluci i Tessi

De Sanctis, Federicu i Vanessi Caanzi, Robertu i Monici Ponte, Angelu i Lauri Costi s obiteljima, prijateljima iz "Living Rooma" i "Delte". Paolu Pellegrinu, Rosy iz knjižnice "Il Trittico", Raffaelu Chiarulliju, Svevi Spalletti, Guidu Marconiju, Filippu Tabaccu, Alessandri Gallerano, Paolu Vironu, Antoineu De Brabantu, Micheleu Dolzu, Valentini Proveri, Siriju Legramantiju, Paolu Dilibertu. Giuseppeu Coriglianu, Sergiu Moriniju, Mauru Leonardiju, Armandu Fumagalliju, Marcu Fabbriju, Paoli Florio, Mauriziju Bettiniju i kolegama s doktorata, Emanuela Canonici, Susanni Tamaro, Giuseppeu Brighini, Roberti Mazzoni, Lorenzu Farsiju, Carlu Mazzoli, Marcellu Bertoliju i psu mojih susjeda;

tebi, čitatelju, koji si na sofi, ispod pokrivača, na ulici, u autobusu, na crveno] klupi iii ma gdje drugdje došao do ove stranice i, prema tome, posvetio svoje dragocjeno vrijeme mojim likovima ...

hvala.

P. S. U Italiji je normativ za davanje krvi maloljetnika puno stroži i složeniji nego što bi se to iz romana moglo zaključiti. Narativni razlozi prevladali su nad točnim prikazom stvarne situacije.

[1] L'attimo fuggente.

[2] Dante Alighieri, *Vita nova*, prepjev i pogovor Tonko Maroević, Mirko Tomasović, Zagreb, Matica Hrvatska, 1999

[3] "Počinje novi život". Incipit je uobičajena latinska formula za početnu rečenicu knjige; naslovna formulacija Danteova mladenačkog djela *Vita nova*.

[4] Dante Alighieri, *Vita nova*, prepjev i pogovor Tonko Maroević, Mirko Tomasović, Zagreb, Matica Hrvatska, 1999

Table of Contents

[Bijela kao mlijeko, crvena kao krv](#)

[O knjizi](#)

[Posveta](#)

[Ljubav triju šipaka](#)

[Svaka stvar ima svoju boju](#)

[Poslije ljeta](#)

[Zahvale](#)
